

stran 10

GENERALKA V
DOBREM IN SLABEM?

stran 11

RAZSTAVA ROČNIH
DEL IN STO LET
KUNŠIČEVE MARIJE

Knjiga kot luksus

Luksuz - (lat. luxus - bujna rast; razkošje) vse, kar omogoča razkošno življenje, zlasti uporabljanje najdražjih, za življenje manj potrebnih stvari (izbrana hrana, pretirano udobje...).

Tako so vsaj nekdanj menili v Heladi. Pri nas so stvari nekoliko drugačne, kajti to, kaj je za Jugoslovane luksuz, končno določa tudi davek na luksuzno blago. Nima smisla ugovarjati, če sem sodijo poleg predmetov, ki so sicer povsod v svetu luksuz, še milo in podobni higienski pripomočki. Kaj pa knjiga, zanjo ta davek vendar ne velja. Pa je kljub temu knjiga na knjigarniški polici tako draga, kot bi imela ta in še kateri drugi davek na plečih. Človeku, ki se stemni ob cenah knjig, hodijo po glavi čudne in grešne misli - kaj pa, če si je družba osemdesetih let zamislila duhovnost kot luksuz: ko knjiga vse manj prihaja med ljudi, manj je razgledanosti, novih idej, drznih zamisli, težej po izvornih izhodih iz družbenih kriz... Kajti knjiga kot luksuz je kajpada za široke ljudske množice več ali manj nedostopna.

Tisti pa, ki imajo denar, lahko kupujejo razkošne priročnike o ribjih specialitetah in telesni masaži...

Toda preden bi kdo vrgel kamen v založbe, ki zasipajo trg s praktičnimi knjigami za praktične ljudi, tako imenovane tržne knjige, ki v kratkih tednih in mesecih izginejo iz skladišč in ne davijo založb z obrestmi na zalogo, bi kazalo razmisliti, ali ima sploh smisel. Kajti smisel bi imelo le znova povzdigniti knjigo na mesto, ki ga je nekdanj imela, ko je bila knjiga preprosto le knjiga, ne pa nekakšno tržno blago, luksuz za izbrano manjšino, blago, zaradi katerega grozi založbam stečaj; preprosto knjiga, h kateri se od nekdanj zatekamo po zbranost, ravnovesje duha, si delimo bogastvo misli za dopolnjevanje znanja, vedenja za danes, jutri... In tega bi se kazalo lotiti čim prej, še prej pa sprejeti dejstvo da je knjiga sicer blago, toda blago posebne vrste.

¹Verbinc: Slovar tujk, str.257, Cankarjeva založba 1987

Lea Mencinger

V ZSMS ne več samo mladi

Portorož, 5. novembra - S sprejemom statuta in programskih usmeritev skupaj s posameznimi deklaracijami, se je po treh dneh v portoroškem Avditoriju končal 13. kongres nekdanje Zveze socialistične mladine Slovenije, ki je po novem politična in družbena organizacija označena zgolj s kraticami ZSMS (zaenkrat izpeljave Za Svobodo Misledega Sveta). Članstvo je omejeno samo z dvema pogojeoma - s strinjanjem z določbami statuta in starostno mejo nad 15 let.

Na kongresu je bilo tako predstavljena kot tudi sprejeta cela vrsta najrazličnejših pobud, zadnji dan pa je celo kazalo, da bo zaradi pobud UK ZSMS Ljubljana prišlo do blokade kongresnega dela, vendar se to po polurni prekinitvi, ni zgodilo.

Posebej velja omeniti tudi nastope posameznih gorenjskih delegatov, saj so s svojimi konkretnimi amandmaji uspeli v dobršni meri sooblikovati zaključne dokumente.

Po pričakovanjih smo torej dobili prvo uradno strankarsko opredeljeno organizacijo, v katero se je simbolično prvi vpisal njen predsednik Jože Školc, od Portoroža naprej pa bo seveda stekla kar najširša akcija za pridobivanje novih (starih) individualnih članov, saj je skozi dogajanje na kongresu dosedanja (umetna) številka 320.000 članov seveda izničena.

več na 8 in 9 strani

Vine Bešter
Foto: Gorazd Šink

Marsikaj je lažje zgraditi kot vzdrževati

Razpokan kranjski led

Zadnje čase pogosto poslušam problematiko drsališča v hali Poslovno-prireditvenega središča Gorenjski sejem v Kranju, objekta, ki je bil pred pičlim desetletjem odprt, vendar kot danes berem poročila o obratovanju drsališča in poslušam predstavnike sejma, zgrajen komaj 70 odstotno, s streho, ki še danes ni tehnično prevzeta, s številnimi drugimi pomanjkljivostmi in grožnjo, da bo treba kar precejšen del opreme zaradi iztrošenosti zamenjati, kar bo terjalo najmanj pol milijona zahodnonemških mark. Po skoraj desetih letih obratovanja večnamenska dvorana torej ni usposobljena za organizacijo večjih športnih, kulturnih, gospodarskih in drugih prireditvev. Prerokovanja,

da bo prav ta dejavnost ob redni sejemski pokrila stroške obratovanja, so se kmalu sesula. Kranjski hokejisti, glavni uporabniki kranjskega ledu, očitajo upravljalcu, da je ledena ploskev prekasno urejena, da je oprema drsališča nepopolna in uporaba najdražja v Sloveniji (kalkulacija sejma za uro uporabe ledu, izračunana 7. septembra, znaša za rekreativno drsanje 201 marko, za hokejski trening dobrih 234 mark in za tekmo skoraj 286 mark). Sejmariji pa ugovarjajo, da bi uporabniki radi vse zastonj, sicer so garjave ovce in zaničevani, da vzdrževanje drsališča krepko zajeda v gospodarski položaj firme, da zaradi višje prispevne stopnje za telesno kulturo hokej nekaj dobi, drsališče pa nič, in da je kranjsko drsališče edino na Gorenjskem, za katerega je treba redno plačevati drago električno. Drsališče bo to sezono obratovalo toliko časa, dokler bodo zagotovljena sredstva.

Da na kranjskem ledu ne bodo zazijale še večje razpoke, kaže storiti vsaj dvojce, kar je bilo, kot smo obveščeni, na sestanku prizadetih na kranjski konferenci SZDL: kranjsko združeno delo, ki je sofinanciralo gradnjo večnamenske dvorane, naj pomaga tudi pri vzdrževanju in odpravi nevarnih pomanjkljivosti, več sredstev naj primakne tudi telesna kul-

tura, predvsem za športno oziroma tekmovalno aktivnost na drsališču, vsaj za rekreacijo pa bi zmanjšali ali ukiniteli dajatve za energijo. Prepustiti vsa bremenja le sejemu bi pomenilo ukinitve ne le tovrstne, ampak tudi sejemске dejavnosti podjetja, ki se prav zaradi drsališča komaj izogiba rdečih števil. Ob drsališču pa Kranju v razmislek še eno vprašanje: čez dobri dve leti bo v Kranju odprt zimski bazen. Upam, da bo pravočasno dogovorjeno tudi vzdrževanje in da ne bomo dobili ob drsališču še en problem, verjetno še večjih razsežnosti.

J. Košnjek

KOMPAS KRAJ

Vaš turistični servis
V GLOBUSU - II.
nadstropje
Tel.: 28-472,
28-473, 21-892

SE PRIPOROČAMO!

Bitnje, 6. novembra - Kot jezero je videti travnik med Zgornjimi in Srednjimi Bitnjami, ki ga prečka potok Zabnica. Ker slednji ni reguliran in ker se vanj stekajo meteorne vode in kanalizacija iz Bitenja in novega naselja med Stražiščem in Bitnjami, je ob tokratnem deževju spet prestopil bregove. Več na zadnji strani. - Foto F Perdan

Jeseniški Železarni manjka naročil

Zaposlenost bodo zmanjšali
za 15 odstotkov

Jesenice, 31. oktobra - V jeseniški Železarni so že koncipirali poslovno politiko za prihodnje, kar po besedah predsednika poslovnega odbora Borisa Breganta ni bilo težko, saj še nikoli ni bilo toliko znanega. Osnova jim je analiza, ki jo je za slovenske železarne napravilo svetovno znana svetovalna organizacija McKinsey.

Poslovna politika bo tako prihodnje leto usmerjena v zmanjšanje stroškov, povečanje produktivnosti in izboljšanje proizvodnega programa. Zaposlenost nameravajo že prihodnje leto zmanjšati za 15 odstotkov, kar seveda ne bo šlo brez organizacijskih sprememb. Pri financiranju pa se odločajo za zmanjšanje kratkoročne zadolženosti in povečevanje tekoče akumulaci-

cije, kar pomeni, da naj bi poslovali tako, da bo prodaja maksimalno možna ob minimalnem financiranju tekoče proizvodnje. Bistvenih investicij ne bo, 85 odstotno bodo namenjene posodobitvi proizvodnih naprav, preostanek pa odpravi ozkih grl v proizvodnji in ekologiji. Napovedujejo boljše poslovni rezultati, ki bo v eni četrtini namenjen realnemu povečanju

osebnih dohodkov, polovica investicijam in preostala četrtina zmanjšanju zadolženosti.

Jeseniško Železarno bodo te dni registrirali kot družbeno podjetje in s tem bodo dokončno pokopani tozdi, o katerih so nekdanj na Jesenicah, pa ne le tam, potekale tako vroče razprave, ukiniti pa jih niso smeli.

Letos v Železarni do oktobra težav praktično niso imeli, zdaj pa jim naročila upadajo in s tem tudi proizvodnja.

Več lahko izveste v intervjuju z Borisom Bregantom, ki ga objavljamo na 5. strani.

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Na vas!

V zadnjih dneh oktobra se je v Keszthelyju na Madžarskem sestala strokovni svet Evropske delovne skupnosti za razvoj podeželja in obnovo vasi. Tema delovnega zasedanja je bila: kultura (na) vasi.

Je to tudi (zunanje)politična zadeva? Očitno je, da sicer madžarska vlada tej nenavadni mednarodni družini kulturnikov in agrikulturnikov, znanstvenikov in praktikov, novinarjev in politikov ne bi odprla vrat protokolarnega gradu Helikon, nekdanje letne rezidence knežjega rodu Festetics. Avstrijski vicekancler Josef Riegler in madžarski kmetijski minister dr. Csaba Hütter ter cela vrsta glavarjev, ministerialnih svetnikov in sekretarjev najbrž niso prišli zato, ker ne bi imeli česa drugega početi. To velja tudi za slovensko delegacijo, ki je bila zraven v vlogi opazovalke.

Sicer pa ni stvar v imenih in položajih, gre za dejanski problem. Ta pa je v nezavidljivi usodi kulture vasi. To dvoje je namreč že od nekdaj neločljivo povezano in tvori temelj vsega človeškega udejstvovanja. Pred očmi imam namreč kulturo v izvornem smislu, kakor izvira iz latinskega glagola colere, ki pomeni: obdelovati, saditi, gojiti... To je tista človeška dejavnost, iz katere izhaja vse drugo. Zdi se, da je sodobna civilizacija pozabila na svoj temelj in se preveč oddaljila od njega. Tehnični in industrijski razvoj nove dobe kulture vasi ni prizanašal. Vzhod in zahod, tako dialektični kakor tudi praktični materializem sta jo neusmiljeno podredila mestu, centralizaciji, uniformiranju. Zdaj pa se je materialistična civilizacija sama znašla na brezperspektivnem razpotju: na eni strani peklenska gneča velemest, na drugi samomorilsko krčenje, izsuševanje in nadaljevanje še zadnjih ostankov nekultivirane narave, deževnega pragoda, obrečnih močvirij in gozdov. Med tema dvema ubijajočima skrajnostima ostaja vas kot tisti način bivanja, ki človeku omogoča dovolj tesno vez z naravo in hkrati zadovoljevanje vseh temeljnih funkcij človeškega sobivanja: prehranjevanja, stanovanja, dela, počitka, vzgoje, medčloveških stikov, prometa... Tako nekako nam je govoril dr. Josef Heringer, predstavnik zelenih iz Bavarske. Izrečeno seveda velja za njegovo, bavarsko vas, ki še funkcionira v tem oziru. Kaj pa bi lahko rekli za madžarsko vas Kapos, ki leži nedaleč od Blatnega jezera in v katero so nas peljali? Pred vojno je slovela po mlinih. Te so v začetku petdesetih let zaprli, vaščane pa nagnali v nekakšen kolhoz. Dobesedno in do zadnjega, tudi župnik je šel z njimi in delal v knjigovodstvu. Zdaj je upokojenec zadruga in spet mašuje. Obnovili so tudi prvi mlin, s težavo so našli kolarja, ki je to še znal, a že je prišla nova nezgoda, ravno tako povzročena z brezdušnim materializmom oblasti: voda potoka je poniknila v globinah bližnjega rudnika boksita. Vaščani bi radi obnovili stare hiše, v katere hodijo le še spat in se razmnoževati; čez dan so v kombinatu. Hlevi so prazni, daleč naokoli ni nobene krave, tudi te so v kombinatu. Okoli hiš rijejo le svinje, gosi, purani in kokoši. In otroci. Njih je prihodnost, a vprašanje je, ali bi, ko odrastejo, sploh še hoteli kmetovati individualno oz. družinsko, če bi jim, recimo, vrnilo zemljo? Odgovora ne vem. Očitno pa je upanje in tiho navdušenje brez revanšizma, s katerim se ti ljudje spet navajajo na svobodnejše in bogatejše življenje.

Ceausescu je bil v odnosu do kulture vasi »dosleden«. Hiše, v katerih ljudje ne opravljajo več vseh nekdanjih funkcij, so odveč. Zato jih podira, ljudi pa naganja v bloke, kakor živino v hlev. Tako jih lahko redi, obvladuje in izkorišča po svojih hotenjih.

Naša kolektivizacija je bila ob romunski ali madžarski kakor blaga zima v primerjavi s sibirsko. In kakršenkoli že je sedanjí položaj naše vasi, razvojnih možnosti ne zapira. Omanov program družinske kmetije ni v nasprotju z razvojem industrijskega načina kmetovanja. Možno je oboje, a prvo je bolj človeško, bolj naravno, bolj kulturno.

Kultura vasi je torej veliko več kot jodlanje, prepevanje podknic ter tako ali drugačno rajanje. Je tisti način bivanja, ki je še vedno najbolj človeški. Vas, ki bi tudi v času informacijske družbe zmožna ohraniti svoje temeljne funkcije, bi lahko postala ena (odrešilnih poti naše civilizacije, tiste, ki jo je že skoraj uničila.

Stanje kulture vasi je torej lakmusov papir za ugotavljanje človečnosti razmer v neki družbi. Če so te bolj kisle, pordi.

Izobraževanje partijskih sekretarjev

Kranj, 6. novembra - Predsedstvo občinskega komiteja ZKS Kranj in medobčinsko študijsko središče CK ZKS za Gorenjsko prirejata v četrtek, petek in v soboto seminar za sekretarje osnovnih organizacij Zveze komunistov v dvorani 15 kranjske občinske skupščine. Teme bodo naslednje: politični pluralizem in sestop ZK z oblasti, komunisti in nova ustava, prenova ZK in osnovna organizacija, zveza komunistov in volitve 90, konec zgodnjih oblik socializma v svetu in ekonomska podoba novega socializma. Sodelovali bodo avtorji novega programa ZKS in strokovnopolitični delavci CK ZKS Milan Balažič, Stane Vlač, Borut Pahor, Peter Bekeš, Vojko Venišnik in Robert Černe. J. K.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, sport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl Zlebir** (socialna politika, Tržič), **Dušan Humer** (sport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem menju 421-1/72.

PRED KONGRESOM SLOVENSКИH KOMUNISTOV

Volilno programska seja občinske konference ZKS Radovljica

Ko gre za življenje pod srečno zvezdo, barve (zvezde) niso pomembne

Poljče, 2. novembra - Ko je Janez Smole, predsednik občinskega komiteja ZKS Radovljica, na četrtkovni programska volilni seji ocenjeval delo radovljiških komunistov v minulih dveh letih, je dejal, da so bile naloge, ki si jih je občinska organizacija ZK zastavila v tem času, prave, saj so zadevale za občino pomembna razvojna, prostorska, socialna in druga vprašanja, in da so bili pri uresničevanju večine nalog doseženi pričakovani ali vsaj delno pričakovani rezultati. "Takšna ocena se mi zdi pomembna iz dveh razlogov," je poudaril Smole. "Prvič zato, ker je zveza komunistov izpostavljena ostri družbeni kritiki. To samo po sebi ni slabo, vendar pa se mi zdi, da je kritika preveč enostranska in usmerjena le na tisto, kar nismo storili, ne izpostavlja pa tega, kar smo dobro naredili. In drugič: mnogi komunisti kar molče pristajajo na nenačelno in površno kritiziranje, zato se ustvarja vtis, da je naše delo jalovo, zgloblja pa se tudi motiviranost za delo v zvezi komunistov ali kjerkoli drugje... Če že nismo povsem zadovoljni z uspešnostjo občinske organizacije ZK, za to ni kriv program, ampak so krive predvsem naše metode dela, ki jih bo treba spremeniti zaradi njihove preskromne učinkovitosti in novih političnih razmer. Po sprejetju programa "za delo in življenje" ne bo treba veliko idejno-političnega razglabljanja, ampak podrobnejši načrt dela in konkretno delo."

Janko Stušek, sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Radovljica, je seznanil delegate s pripombami, mnenji in kritikami programa. Kot je dejal, v večini osnovnih organizacij soglašajo s predlaganimi usmeritvami, skoraj povsod pa poudarjajo, da so to dejansko samo usmeritve, na osnovi katerih bo treba pripraviti konkretne programe. V nekaterih okoljih tudi menijo, da program ne kaže dovolj "sestopanja partije z oblasti", v drugih izražajo bojazen, da ne bi nekaterih pomembnih družbenih področij preveč podržavili in da se partija ne bi prekomerno vtikala v gospodarstvo.

Zdi se, da je na konferenci še najbolj življenjsko razpravljal Vladimir Silič. Najprej je brez ovinkarjenja podprl radovljiške programske usmeritve ter politiko, ki jo vodi centralni komitej ZKS s Kučanom na čelu, nato pa izrazil svoja stališča do nekaterih pomembnih družbenih vprašanj. Kot je dejal, se tudi v radovljiški občini zveza komunistov ni znala vedno odredi delovanju z oblastnega položaja, saj je poskušala reševati tudi tiste probleme, predvsem v gospodarstvu, ki bi jih moral celovito obvladovati izvršni svet. Takšnega ravnanja, ki je posledica družbenih razmer in v preteklosti vkoreninjenih navad, je bilo v zadnjem času manj kot nekdaj. Zveza komunistov in druge družbenopolitične organizacije so poskušale sicer več delovati v skupščinskem sistemu, vendar po Siličevem mnenju še zmeraj pre malo. Tudi v minulem obdobju je delo zveze komunistov oviral formalizem, ki se je

med drugim kazal v tem, da je bilo marsikatero vprašanje postavljeno na dnevni red predvsem zato, da bi se izognili očitkom o neaktivnosti ZK. Silič je opozoril tudi na to, da bo konkurenca na političnem področju kmalu "objektivno dejstvo", ki bo primoralo ZK, da bo delovala predvsem z argumenti in da bo svoja stališča oblikovala zelo natančno.

"Zadnje čase se veliko govori o tem, ali naj bi bila ZK organizirana tudi v delovnih organizacijah ali samo zunaj njih. Menim, da sedanja organiziranost z množico osnovnih organizacij in s skromnim številom članov slabi naše delo, zato se zavzemam za to, da bi imeli močne organizacije zunaj družbenega dela. Razdrobljeni ne moremo uspešno delovati: nekaj komunistov v delovni organizaciji s sto ali dvesto delavci ne predstavlja nobene organizacijske sile, prav tako ne majhne krajevne organizacije, v katerih prevladujejo upokojenci. Menim, da z ustanovitvijo kluba za aktivno življenje, ne bomo rešili njihovega položaja. Mladi in manj mladi si imamo marsikaj povedati, zato je treba organizirati osnovne organizacije tako, da bomo delovali skupno," je dejal Silič in se v nadaljevanju razprave vprašal: samoupravljanje - da ali ne, samoupravljanje - kje in koliko. "Samoupravljanje - da, vendar le tam, kjer pomeni dejansko odločanje in se ne vmešava v poslovanje, ne pa tam, kjer je le fasada, za katero se skrivajo odločitve drugih. V samoupravnih interesnih skupnostih ni bilo samoupravljanja, zato spremembe ne bodo pov-

Čeprav odločitev ni bila soglasna in je bilo tudi iz osnovnih organizacij več pripomb, so na seji izglasovali statutarni sklep o ustanovitvi kluba za aktivno življenje. Klub bi spodbujal upokojene komuniste iz radovljiške občine k skupnim dejavnostim in srečanjem, jim pomagal pri honorarnem zaposlovanju in podobno.

zročite škode. Kot vemo, so na seje skupščin pogosto prihajali nemotivirani delegati, izbrani "po ključu" ali "razporedu" ter brez mnenja okolja, ki so ga zastopali; skupščine interesnih skupnosti pa so bile tudi sicer kadrovske najslabše," je dejal in se zavzel za to, da zdravstvo, šolstvo, kultura in še nekatere dejavnosti ne smejo biti zapostavljene zaradi nenadzorovanega "odlivanja" denarja za nerazvite. Ker je družbena nadgradnja tako velika, da gospodarstvo že ne zmore več njenih bremen, je predlagal, da bi jo zmanjšali in da bi začeli pri sebi - in sicer tako, da bi na občinski, medobčinski in republiški ravni zmanjšali število polklicnih funkcionarjev v družbenopolitičnih organizacijah. Silič je na koncu svoje razprave ocenil, da so bile nekatere razprave o kongresnih simbolih zelo banalne. "Meni je vseeno, kakšne barve je zvezda - rdeča ali rumena, pomembno je, da bi mi in naši otroci živeli pod srečno zvezdo!"

Andrej Golčman je dejal, da so komunisti v osnovni organizaciji upravnih organov SO Radovljica ocenili, da so pred-

Na seji so izvolili nov občinski komitej ZKS, v katerem bo odsej namesto 33 le 27 članov. Člane statutarne in nadzorne komisije ter delegate za slovenski in jugoslovanski kongres. Za delegate na 11. kongresu ZKS so bili izvoljeni Vlado Kovač, Janez Smole, Eva Štravs in Bernard Tonejc, za delegata 14. kongresa ZKJ pa Janko Stušek.

lagane programske usmeritve sicer dobra osnova za nadaljnje dopolnjevanje in izdelavo natančnejših načrtov, da pa program še vedno ne izraža povsem njihove vizije življenja in ne zagotavlja, da bi si v celoti pridobili zaupanje članstva in ostalih občanov. Njihov predlog, da naj bi program "za delo in življenje" sprejeli kot osnutek, ki naj bi ga še dopolnjevali, je konferenca kasneje tudi sprejela.

Cene Praprotnik, ravnatelj leške osnovne šole, je najprej dejal, da so tudi interesne skupnosti dale nekaj koristnih rezultatov, nato pa se je vprašal, kako bo po novem, ko si sivo ne bo več, stroka zagotavljala svoj vpliv v občinski vladi. Če se zakon o državnih upravi ne bo spremenil, je vprašljivo, ali bo uprava sploh zmožna izvajati vse naloge, ki jih bo dobila. Pavel Zerovnik, predsednik radovljiškega izvršnega sveta, je opozoril na negativne učinke gospodarske prenovе: v občini je tako ali drugače ogroženih 1700 zaposlenih, dolgoročno pa še 1300. Miro Odar se je spričo aktualnih dogodkov v Jugoslaviji vprašal, ali so pri nas že časi, ko človek lahko javno pove, kar misli. Miro je to storil in javno povedal, da dialektični materializem ne more biti merilo za naprednost, da mora ZK vzpostaviti dialog tudi s tistimi, ki mislijo drugače, da partija nima povsem jasne stališča do javnega sektorja in problemov, ki so pomembni za vse ljudi, da program ne opredeljuje, kako bo nadzorovana izvršna oblast, da so rezultati povojne oblasti komunistov katastrofalni...

GORENJSKI GLAS
več kot človeški

Seja radovljiške skupščine

Sisi, zazidalni načrti, kamnolomi...

Radovljica, 3. novembra - Zbori radovljiške občinske skupščine bodo na jutrišnji seji v osrednjih točkah dnevnega reda obravnavali poročila o izvajanju programov in zagotavljanju denarja v silih družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, o izvajanju lani in letos sprejetih predpisov za družbene dejavnosti, o izvajanju odloka o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljice za kulturni spomenik in o uresničevanju razvojnih usmeritev na področju drobnega gospodarstva. Na dnevnem redu je tudi informacija o stanju kamnolomov v Lipniški dolini, predlog nove organiziranosti na področju izobraževanja, osnutek sprememb zazidalnih načrtov za območje obrtne cone Lisice pri Bledu in za del Zasipa, predlog prostorsko ureditvenih pogojev za Kropo, spremembe in dopolnitve odloka o komunalnih taksah, predlog odloka o plovnem režimu na jezerih in vodah radovljiške občine... Delegatski vprašanja, o katerih bo tudi govora, zadevata varstvo okolja: prvo izražata zaskrbljenost zaradi morebitnih negativnih vplivov načrtovane čistilne naprave v Radovljici na okolje, drugo pa izpostavlja problem odlagališča komunalnih odpadkov.

C. Z.

Na socialnem dnu

Socialni problemi
v pravni posvetovalnici

Jesenice, 6. novembra - Pri občinskem sindikalnem svetu imajo pravno posvetovalnico, kjer pa se vrstijo socialni problemi, večinoma upokojencev in nekvalificiranih delavcev. Kaj bodo ljudem obeti za lepšo prihodnost, če pa te prihodnosti ne bodo mogli pričakati!

Pravna posvetovalnica pri občinskem sindikalnem svetu na Jesenicah je predsedstvu občinskega sindikalnega sveta poslala pismo, v katerem pravnik prizadeto opozarja na to, da je pred vrati pravne posvetovalnice vedno več tistih delavcev, ki iščejo kakršnokoli socialno pomoč.

Pravnik pravi, da je bilo v zadnjih šestih mesecih kar 96 iskalcev različnih pomoči in nasvetov, od tega jih je bilo 21, ki s svojimi dohodki enostavno ne morejo več živeti. Največ je bilo upokojencev, ki so zaradi premajhne pokojnine iskali možnosti za povečanje pokojnine ali kakšno obliko socialno varstvene pomoči. Precej je bilo tudi delavcev, ki so se oglašili zaradi stanovanjskih problemov ali zaradi subvencioniranja previsokih stanarin. Očitno je tudi, da nekateri delavci ob svojem osebnem dohodku ne morejo več preživeti ali sploh nimajo socialnega statusa. Večinoma so to ljudje z nedokončano osnovno šolo - nekvalificirani delavci.

Primerov, ko ljudje ne morejo več zagotoviti osnovnih življenjskih potreb, je vedno več, kar se odraža pri strukturi iskalcev pomoči. Razen znanih oblik socialno varstvene pomoči druge pomoči sploh niso možne. Ljudje pa živijo pod mejo, ki zagotavlja normalno preživetje.

"Zato pri uvajanju tržnih zakonitosti," pravi pravnik, »na vseh področjih življenja nikakor ne moremo mimo teh dejstev in bo zato nujno vzporedno reševati položaj socialno upravičenih. Ti ljudje živijo tu in sedaj in jim boljši obeti za prihodnost nič ne pomagajo, če prihodnosti ne bodo mogli pričakati.«

D. Sedel

PRED KONGRESOM SLOVENSkih KOMUNISTOV

Franc Benedik, sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS v Škofji Loki

Mladi bodo prišli, ko bodo rezultati

Škofja Loka, 6. novembra - V sredo bo v Škofji Loki občinska programsko-volilna konferenca, na kateri se kot ponovni kandidat za sekretarja predsedstva komiteja pojavlja Franc Benedik. Mesec dni pred konferenco so komunisti v osnovnih organizacijah dobili osrednje gradivo za razpravo, to je poročilo o delu v minulem poldrugem letu ter akcijske usmeritve za delo naprej. Kot je dejal Franc Benedik, posebnega odziva na poročilo doslej ni bilo. Komunisti pozdravljajo predvsem novo obliko predstavitve programa, ki ga bodo po konferenci konkretizirali, določili nosilce uresničevanja in ga seveda tudi uskladili z republiškim dokumentom za kongres.

Pa še nekaj besed o organiziranosti komunistov v loški občini. Se boste res "umaknili" iz podjetij?

»V osnutku statuta Zveze komunistov Slovenije so predvidene tri možnosti organiziranja: po teritorialnem, delovnem in funkcionalnem principu. V Škofji Loki se člani bolj nagibajo k teritorialnemu principu, zaradi česar smo nekaj osnovnih organizacij v podjetjih že ukinili, čeprav so še imele formalne pogoje za obstanek. So pa tudi drugačni predlogi, na primer, v Zireh, da bi se osnovne organizacije iz vseh podjetij združile v eno "podjetniško". Možnosti je, skratka, dovolj, člani se bodo lahko organizirali, kot bodo želeli oziroma čutili potrebo. Sedanja aktivnost osnovnih organizacij je slaba. Verjetno je glavni razlog ta, da ni novih članov, ni svežine. Stari ne želijo več prevzemati funkcij, mladih pa ni.«

»Kaj bodo mladi prišli?«

»Se vedno mislim, da ko bodo v družbi vidni rezultati, se bo spremenil tudi odnos ljudi do Zveze komunistov. Res je ob sprejemu ustavnih amandmajev ZK požela aplavz, vendar to še ni dovolj. Dokument za evropsko kakovost življenja je tak, da bi lahko pritegnili tudi mlade, vendar menim, da bo le treba pokazati rezultate.«

»Kako gledate na alternativo?«

»Loška občina je zelo "pluralni prostor", aktivni so predvsem varstveniki okolja, kmetje, demokrati, vendar mislim, da jih v političnem prostoru še ni čutili. Težko rečem, ali se bodo pojavili na volitvah, ki pa bodo v vsakem primeru drugačne, kot so bile doslej. Gotovo ima alternativa veliko zaslug, da se je Zveza komunistov prenovila, da je prišla z modernim programom, s katerim misli nastopati na volitvah. Sam sem več pričakoval od novih zvez, čeprav vem, da oblikovanje neke zveze, stranke zahteva določen čas. Ljudje so nezaupljivi, tudi od alternative bodo zahtevali rezultate.«

»Kaj bodo mladi prišli?«

»Se vedno mislim, da ko bodo v družbi vidni rezultati, se bo spremenil tudi odnos ljudi do Zveze komunistov. Res je ob sprejemu ustavnih amandmajev ZK požela aplavz, vendar to še ni dovolj. Dokument za evropsko kakovost življenja je tak, da bi lahko pritegnili tudi mlade, vendar menim, da bo le treba pokazati rezultate.«

»Kako gledate na alternativo?«

»Loška občina je zelo "pluralni prostor", aktivni so predvsem varstveniki okolja, kmetje, demokrati, vendar mislim, da jih v političnem prostoru še ni čutili. Težko rečem, ali se bodo pojavili na volitvah, ki pa bodo v vsakem primeru drugačne, kot so bile doslej. Gotovo ima alternativa veliko zaslug, da se je Zveza komunistov prenovila, da je prišla z modernim programom, s katerim misli nastopati na volitvah. Sam sem več pričakoval od novih zvez, čeprav vem, da oblikovanje neke zveze, stranke zahteva določen čas. Ljudje so nezaupljivi, tudi od alternative bodo zahtevali rezultate.«

H. Jelovčan

Nota republiškega dokumenta je evropska kakovost, medtem ko vaš program nosi naslov Za boljši jutri. Gre za neuskklajenost ali ne?

»Občinski program smo snovali, še preden so v čakaju objavili republiškega, vendar sta naravnana v isto smer, večjo kakovost življenja. Bistvena razlika je v tem, da smo v občinskem programu izpostavili predvsem tiste probleme, ki so najbolj aktualni v naši občini, to je prostorska problematika, razvoj gospodarstva, stanovanjska gradnja in zaposlovanje.«

Kje v Škofji Loki vidite prostor za bodočo stanovanjsko gradnjo?

»Problem pri urejanju prostora vidim že pri pripravi planskih dokumentov, ki doslej niso bili pripravljani dovolj strokovno in kvalitetno, da bi držali do uresničitve. Predvsem zato - deloma je kriva spremenjena zakonodaja - je padel Kamnitnik. Zahtevamo torej strokovnost, stroka, ne zveza komunistov, naj pove, kje bodo Ločani lahko gradili. Komunisti se bomo vključili v razpravo planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje, opozarjali na stare pomanjkljivosti in tudi zahtevali rešitev kadrovskega problema v stroki, predvsem v Zavodu za družbeni razvoj.«

V prostor korenito posega tudi loška obvoznica. Nov projekt zanjo je letos neslavno propadel. Kaj menite o tem?

»Moje osebno mnenje je, da si je predsednik skupščine občine naložil preveliko breme, ko je menil, da bo ta vozil zmoželi rešiti s svojo iniciativo in osebnostjo. Problema bi se morali že v začetku lotiti tako,

kot je dogovorjeno zdaj; da bi pri oblikovanju predloga upoštevali vse dosedanje variante in možnosti uresničitve teh variant. Ljudje so za rešitev, a ne na svoj niti na sosedov račun. Zanimivo, ni se zgodilo, da bi meščani preglašovali Puštalce. Vozel je zapleten, a ne nerešljiv. Tistim, ki bodo oškodovani, bo treba zagotoviti ustrezno nadomestilo.«

Gospodarskih uspehov, kakršnih bi si želeli, v škofjeloški občini že nekaj časa, gledano v povprečju, ni, tudi plače delavcev ne dohitejajo več republiške rasti. Pravimo sicer, naj bi se politika počasi umaknila iz podjetij, vendar pa boljše jutri ne bo brez boljših rezultatov dela.

»Vse, kar je v zvezi z gospodarstvom zapisano v programu Zveze komunistov Slovenije za 11. kongres, velja tudi za našo občino. Zavzemamo se za razvoj v svet odprtega gospodarstva, še večji izvoz, čeprav je že nad povprečjem Slovenije, ker edino ta pot vodi v želeno kakovost, v Evropo. Podpiramo razvoj manjših in srednje velikih gospodarskih enot, projekt Optima, ki ga pelje občinski izvršni svet, razmišljanja o neke vrste občinskem razvojnem dinarju. Zavzemamo se tudi za stimulatивnejše nagrajevanje, predvsem delavcev v materialni proizvodnji. Razmerje v nagrajevanju med gospodarstvom in negospodarstvom se je popolnoma porušilo na škodo gospodarstva, posledica tega pa je, da sposobni ljudje iz proizvodnje odhajajo za boljimi službami v trgovino, banko. To je tudi razlog, da trenutno v občini manjka ljudi za najodgovornejša dela v gospodarstvu. Uresničitev našega programa je seveda precej odvisna od tega, ali bo program ZKS

»Podpiram Kučana, ki pravi, da se moramo vsi komunisti v Sloveniji boriti, da bo naš dokument sprejet v Zvezi komunistov Jugoslavije. Če ne bo, bomo o tem, kaj in kako naprej, razmišljali tedaj. Res pa je, da veliko komunistov v naši občini čaka kongres ZKJ. Če naš program ne bo sprejet, je možna prva reakcija, da bo še več izstopov iz ZKJ. Možen pa je seveda tudi razcep v sami ZKJ. Gotovo tudi v Sloveniji ljudje ne bodo pripravljani živeti v vsakršni Jugoslaviji. Trenutno zardevamo pred Evropo, v katero si vsi tako želimo, vendar s takšno Jugoslavijo, kot je zdaj v Evropo gotovo ne moremo.«

V Planini pod Golico največ podpisov

Jesenice, 6. novembra - Na minuli seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice so sprejeli tudi informacijo o poteku podpisovanja Temeljne listine Slovenije 89 v jeseniški občini.

Akcija je potekala v enajstih krajevnih skupnostih (v dveh je zaradi letnih dopustov ni bilo). V teh krajevnih skupnostih je podpisalo Temeljno listino Slovenije 2.270 ali 9,3 odstotka volilnih upravičencev. Temeljno listino so podpisovali tudi na občini, na občinski konferenci SZDL in na zboru upokojencev na Poljanah ter po delovnih organizacijah. Do konca oktobra je tako Temeljno listino v jeseniški občini podpisalo 23 odstotkov volilnih upravičencev.

Največ volilnih upravičencev (58 odstotkov) je podpisalo Temeljno listino v Planini pod Golico, v Ratečah (26 odstotkov) in v Mojstrani (18 odstotkov). Precej slab odziv je bil v krajevnih skupnostih Kranjska gora, Žirovnica in Javornik - Koroška Bela (7 odstotkov), najslabši pa v mestni krajevni skupnosti Mirka Roglja - Petka, kjer so Temeljno listino podpisali komaj 4 odstotki vseh volilnih upravičencev. D. S.

Sestajata se sindikat in zveza komunistov

Sreda "politični dan"

Škofja Loka, 6. novembra - Sreda, 8. novembra, bo v škofjeloški občini obarvana politično. Najprej, ob 13. uri, se bodo sestali sindikalisti na razširjeni seji občinskega sveta, nato pa ob 16. uri še komunisti na programsko-volilni konferenci.

Sindikalisti bodo razpravljali in glasovali o dopolnitvah in spremembah statuta Zveze sindikatov Slovenije ter oblikovali predloge in pobude k programu neodvisnih sindikatov Slovenije in teza za novi statut. Razen tega bodo odprli tudi postopek evidentiranja možnih kandidatov za člane in nosilce funkcij v organih sindikatov dejavnosti Slovenije in Zvezi sindikatov Slovenije ter izvolili svojega delegata za konferenco republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Dokaj obširen dnevni red imajo tudi komunisti. Osrednje točke so tri: obravnava poročila o delu občinskega komiteja ZKS Škofja Loka in njegovih organov v času od lanskega marca do letošnjega septembra, volitve novih članov občinskega komiteja in njegovih organov ter sprejem akcijskih usmeritev občinske organizacije.

H. J.

Dve leti po razglasitvi starega dela Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik

Mesto še ni oživel

Radovljica, 6. novembra - Delegati občinske skupščine bodo na jutrišnji seji obravnavali tudi poročilo o izvajanju odloka o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik. Kot je znano, so se v radovljiški občini pred dvema letoma odločili za sprejetje takšnega odloka predvsem zato, da bi ohranili staro mestno jedro in hkrati ustvarili možnosti za bogatejšo kulturno in družabno življenje. Čeprav za staro mestno jedro še ni ureditvenega načrta, prav tako ne vseh strokovnih osnov, pa v izvršnem svetu ocenjujejo, da je bilo sprejetje odloka nujno in da se določbe, ki zadevajo varovanje starega mestnega jedra, v celoti izvajajo, nekatere druge določbe pa se zaradi pomanjkanja denarja in neizdelanih načrtov sploh še ne uresničujejo.

Občina, ki je z odlokom dobila predkupno pravico pri prodaji stavb v starem mestnem jedru, je to pravico uveljavila enkrat - in sicer pri prodaji objekta na Trubarjevi 5, ko ni bilo znano, za kaj ga bo novi lastnik uporabil, in ko se je domnevalo, da bodo v njem gospodarske dejavnosti, ki z odlokom niso dovoljene in ne sodijo v stari del mesta. Občina je za dejavnosti v stavbi izdelala program in ga bo pod pogojem, da se bo program uresničil, tudi oddala. V dveh primerih (Gorenjska cesta 5 in Linhartov trg 8) pa občinski izvršni svet ni uveljavljal predkupne pravice, ker je ocenil, da (nova) dejavnost ni v nasprotju z odlokom.

Določba, da vzdrževanje in obnavljanje stavb v starem mestnem jedru ni mogoče brez soglasja Zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine, se sicer v celoti uresničuje, vendar pa je problem v tem, da pri družbenih, občinskih stavbah ni dovolj denarja niti za redno vzdrževanje, kaj šele za obnavljanje. Komisija za vzdrževanje občinskih stavb je za zdaj dala prednost Graščini, ki naj bi bila "središče življenja", in je zato sprejela program o postopni obnovi. Drug pomemben objekt je Linhartova rojstna hiša, za katero je bilo dogovorjeno, da se odkupi in preuredi. Naloga ni bila uresničena, ker se lastnik in izvršni svet nista sporazumela. Lastnik ne pristaja na prodajo, ampak na ustrezno zamenjavo; sicer pa je treba poudariti, da stavba ne propada, da jo je lastnik letos obnovil in da je za strokovna dela zagotovil denar iz proračuna občinski izvršni svet.

Čeprav je stari del mesta zaprt za promet z vozili, se zapora ni povsem spoštovala pa tudi mesto ni kulturno in družabno oživel, kot je bilo zamišljeno ob sprejetju odloka.

C. Zaplotnik

O neodvisnem sindikatu

Radovljica, 3. novembra - Občinski svet Zveze sindikatov Radovljice sklicuje v četrtek, 9. novembra, ob 16. uri v veliki sejni dvorani SO Radovljica razširjeno sejo sveta, na kateri bodo v osrednji točki dnevnega reda obravnavali program neodvisnih sindikatov, teze za novi statut sindikalne organizacije in druge kongresne dokumente; spregovorili pa bodo tudi o evidentiranju možnih kandidatov za sindikalne funkcionarje na vseh ravneh organiziranosti.

C. Z.

Od petka do nedelje na Kosovu

Je v Evropi še mogoče kaj takega

Kranj, 6. novembra - To je izjavil Antoine Garapon, predstavnik mednarodne lige za človekove pravice in član francoske lige za človekove pravice v soboto zvečer na brniškem letališču pred odhodom iz Jugoslavije. Nasilje je treba ustaviti. Ustavimo pa ga lahko vsi skupaj, demokratična javnost v Sloveniji, v Jugoslaviji, v svetu, skratka vsi ljudje dobre volje.

Besede francoskega gosta, ki ni bil prvič na Kosovu, in je predstavnik organizacije, ki zbira dokumente in pričevanja o kršenju človekovih pravic in bo svoje ugotovitve posredovala v daljšem poročilu mednarodni javnosti, odboru Unesca in svetu Evropske skupnosti, sem izbral zato, ker v bistvu potrjujejo naša spraševanja in dvome v pravilnost poti, ki smo jo ubrali pri reševanju krize na Kosovu. Garapon je prišel na Kosovo, da bi spremljal javno sojenje Vlasiju, vendar kriterij našega pojmovanja javnosti ne vzdrži nobenih strokovnih ocen. Po njegovem obramba ni svobodna, sodniki pa niso neodvisni. Verjeli naj bi samo uradnim poročilom policije o ranjenih in mrtvih, čeprav ljudje govorijo drugače. Tudi njim je treba verjeti, pravi

Garapon in omenja primer spopada v naselju Sunčani breg v Prištini, kjer je Garapon na lastne oči videl štiri mrtve, policija pa govori o enem.

Žal je naše vedenje o dogajanju na Kosovu omejeno in skrajno zgolj na skopo poročanje Tanjuga in slovenskih dopisnikov v Prištini, ki imajo prav tako zaprte možnosti informacij. Zato se moramo opirati na te virov. Nedelja naj bi bila na Kosovu mirnejša od sobote. Demonstracije so bile v Uroševcu, Podujevu, Srbici in Prištini, po nogometni tekmi s Slobodo iz Titovega Užica, vendar so bili demonstranti hitro razgnani. Na Kosovu je prišla nova enota slovenskih miličnikov. Prejšnjo, ki se je živa in zdrava vrnila domov, je vodil Jernej Kolalji, novi pa bo poveljeval Jože

Ajdšek, ki ga Gorenjci poznamo, saj je bil med drugim tudi komandir jeseniške milice.

Čeprav je Kosovo ustavno-pravno po spremembi srbske ustave v izključni pristojnosti republike Srbije, smo potisnjeni v položaj, da smo ob tem vsi odgovorni za Kosovo, kar je neresnično. Ob tem se nadaljuje, celo stopnjuje, napadi na Slovenijo in zadnje čase na Hrvaško, da nacionalističnih izpadov ne bi bilo, če ne bi bilo pomoči Slovenije in Hrvaške. Janjeza Kocjančiča obsojajo, da je s predlogom za abolicijo Vlasija in soobtoženih nagnal starotrske rudarje v jamo, tak človek pa je celo član CK ZKJ. Na isti ton je ugašen tudi prvi človek kosovske partije in kandidat za nadaljnje opravljanje te dolžnosti Rahman Morina. Prah okrog Kosova, še posebej pa okrog sojenja v Mitrovici, dvigujejo tisti, ki se bojijo, da se bo izkazala resnica, da bodo zverinice pokazale prave sledi, ko se bo prah polegel. Zdjaj skoraj vsakdo na Kosovu ve,

da v nekaterih okoljih, zlasti v Sloveniji, zahtevajo ukinitve pokrajini. V naši republiki Srbiji to nobenemu poštenemu ne pride na misel, je dejal. Ta njegova izjava je za vsakogar, ki kolikor koli prizna slovenska stališča, iz trte zvita, če že ne kaj hujšega. Naše zahteve niso krokočilje solze, kot pravijo. Vsa resnica pa je v tem, da pa na Kosovu nedolžni ljudje točijo prave solze...

Kot poročajo, naj bi bilo včeraj v Zagrebu javno podpisovanje peticije z zahtevami za osvoboditev vseh političnih zapornikov in ukinitve členov v kazenskem zakoniku SFRJ, ki omogočajo politične procese. Slišali smo tudi namige, da bi podpisovanje odpovedali.

Po Evropi Albanci protestirajo, sploh pa se svet večinoma čudi, kako je kaj takega v Evropi, ko celo najbolj totalitarni režimi opuščajo politične procese, sploh mogoče.

J. Košnjek

KRATKE - GORENJSKE

Nova cesta do Drulovke - V dokaj obširnem programu občinske cestno komunalne skupnosti Kranj za letos sta bila najpomembnejša prav gotovo dva cestna odseka. Prvi je bil dokončna ureditev ceste od Kranja do Besnice (ostane na tej trasi iz programa tega srednjeročnega obdobja le še odsek do Nemilj) in sicer odsek od Gorenje Save do Rakovice. Tisoč sedemsto metrov dolg in zahteven odsek bo končan, če le vreme ne bo preveč nagajalo. Drugi, nekoliko krajši, in sicer sedemsto metrov dolg, pa je nova cesta od čistilne naprave do Drulovke, ki naj bi povežala predvsem stanovalce novega naselja v tem delu širšega mestnega območja. Tudi ta cesta je praktično že gotova, saj so pred dnevi urejali le še odsek oziroma priključek na cesto Orehek-Drulovka. - A. Z.

Programi ostajajo

Tudi predzadnje leto v tem srednjeročnem obdobju bo, vsaj kar zadeva krajevne skupnosti na Gorenjskem, potrdilo tradicijo lanskega in preteklih let. Ta pa je, da so le redki primeri, kjer pri uresničevanju že na začetku srednjeročnega obdobja 1986. leta sprejetega programa in na podlagi celovitega potema tudi za letos dogovorjenega, ne bi nič naredili. Čeprav so kriteriji za družbeni prispevek krajevnim skupnostim za uresničevanje programov (predvsem komunalnih) od občine do občine na Gorenjskem (pa tudi v Sloveniji) različni, je skupno vsem vendarle izhodišče, da ob zbranem denarju in delu v kraju ali v krajevni skupnosti določen del primarne (tudi širša občinska) skupnost. Na ta način je bilo v gorenjskih krajevnih skupnostih veliko narejenega na cestah, telefoniji, kanalizaciji, vodovodih, urejanju in tudi varstvu okolja, obnavljanju skupnih prostorov ali kulturnih objektov... Inflacija in naraščanje stroškov sta sicer marsikje prekrizala načrte, vendar pa jih doslej še nikjer v krajevnih skupnostih nista postavila pod vprašaj. Povsod je trdna odločenost, da programe uresničijo; tako za letošnje in v čimvečji meri za celotno srednjeročno obdobje. Na to pa ne bi smeli pozabiti ob uresničevanju ustavnega zakona, po katerem z novim letom ne bi imeli več občinskih samoupravnih interesnih skupnosti. Tisti, ki bo "prevzel" njihovo vlogo, bo moral računati s tem, da so se v krajevnih skupnostih doslej uspešno potrjevali skupno dogovorjeni kriteriji za širšo pomoč in za skupne akcije. Zato bi bilo kakršnokoli "drastično" spreminjanje na tem področju (brez skupnih dogovorov) lahko kaj hitro ocenjeno v krajevnih skupnostih za nevarno (birokratsko) napako.

A. Žalar

Odprto pismo Mojstrančanov izvršnemu svetu:

Nočemo, da postane Mojstrana spalno naselje

Mojstrana, 6. novembra - Turistično društvo Mojstrana, Planinsko in Športno društvo Mojstrana ter GRS so pisala odprto pismo jesiški občini, naj vendarle sodeluje pri razreševanju koncepta razvoja krajevnih skupnosti Dovje - Mojstrana.

V krajevni skupnosti Dovje - Mojstrana so si predvsem člani Turističnega društva in drugih društev prizadevali in vztrajno opozarjali, da je že leta in leta turistična, gostinska, uslužnostna in komunalna infrastruktura v kraju nezadovoljiva. Mojstrana je v vseh občinskih planih opredeljena kot kraj, ki se mora v prihodnje bolj turistično razviti. Turistično društvo v Mojstrani je postalo aktivno in je tudi imenovalo poseben odbor za turistično infrastrukturo.

Lani so v Mojstrani že začeli razpravljati o idejni zasnovi za temeljito in kompleksno reševanje turistično - razvojne problematike. Sklenili so, da je adaptacija hotela Triglav ali novogradnja nujna, prav tako so se strinjali z večnamensko gradnjo v Boki in z izgradnjo rekreacijskega prostora na Prodih. 9. decembra lani so jim predstavniki podjetja GP Grosuplje predstavili idejno zasnovano gradnjo kompleksa apartmajskega tipa. Člani sveta krajevnih skupnosti so soglasno potrdili vse programe in se zavzeli, da se začnejo izdelovati zadalni načrti.

A premaknilo se ni ničesar. Odbor za turistično infrastrukturo ne dela. V kraju se pojavljajo različne ideje o nadaljnjem razvoju kraja. Zato so predstavniki Turističnega društva, Planinskega društva, Športnega društva in GRS Mojstrana poslali jesiškemu izvršnemu svetu odprto pismo, v katerem opozarjajo na problematiko. Poudarjajo, da se ne strinjajo s tem, da Mojstrana postane spalno naselje. kraja pa tudi nočejo razprodajati, temveč skupaj z organi skupščine občine poiskati kvalitetne usmeritve za nadaljnji razvoj Mojstrane.

In kaj se je zgodilo z odprtim pismom, v katerem Mojstrančani resno in prizadeto opozarjajo na problematiko in se tako zavzemajo za kvaliteten razvoj kraja? Nič. Jeseniški izvršni svet je pismo vzel na znanje s sklepom, da naj Mojstrančani sami razpravljajo na skupščini krajevnih skupnosti o problemih, ki jih navajajo.

Mojstrančani zanesljivo niso pisali odprtega pisma zato, ker bi jih pisanje odprtih pisem veselilo, ampak zato, ker sami ne morejo razrešiti problemov in ker si želijo napredka v kraju. A očitno niso pisali na pravi naslov, kajti kljub silnim opredelitvam v občinskih planskih dokumentih so za zdaj ostali prepuščeni sami sebi.

D. Sedej

ureja ANDREJ ŽALAR

Kako ozdraviti "prometne strese"

Stanovalci v Dražgoški ulici protestirajo

Kranj, 6. novembra - Težave, ki jih imajo stanovalci Dražgoške ulice 5 in 7 v Kranju oziroma kar celotnega stanovanjsko poslovnega objekta H 8 v Kranju zaradi povečanega prometa oziroma parkiranih avtomobilov na ploščadi na vzhodni strani, so se začele že pred leti. Urejanje pa so jih začeli oziroma resno opozarjati nanje v krajevni skupnosti Vodovodni stolp pred tremi leti. Vendar pa se od samega začetka stanje ni prav nič spremenilo ali izboljšalo. Nasprotno. Če je še do nedavnega Dražgoška ulica v Kranju kazala dokaj urejen videz, potem to že nekaj časa ni več.

Pred nedavnim se je zgodilo tudi tisto, na kar so stanovalci že večkrat opozarjali. Reševalni avtomobil ni mogel pripeljati na ploščad polno avtomobilov oziroma pred stanovanjski vhod objekta in posledice so bile (menda) tragične; pomoč je bila prepozna... In ko je letos poleti na južni strani objekta na strehi zagorelo, so imeli poklicni gasilci Gasilsko reševalne službe Kranj, ki so dobesedno sosedje temu objektu, precej težav, da so se zaradi parkiranih avtomobilov lahko "prerinili" v bližino... Čeprav v krajevni skupnosti, kot reče, na problem, že nekaj časa opozarjajo in je njihova komi-

sija za preventivo in vzgojo v cestnem prometu predlagala tudi že nekaj rešitev, so se v krajevni skupnosti (v strahu, da se ne bi stvari reševale v nedogled) minuli teden ponovno sestali s predstavniki Domplana in še nekaterimi odgovornimi. Tokrat je bilo skupaj s predstavniki hišnih svetov Dražgoške 5 in 7 sicer največ govora o parkiranju pred tem objektom, vendar pa je razprava hkrati bila tudi opozorilo, da je treba prometnemu (ne)redu v tem delu krajevnih skupnosti enkrat, in to čimprej, narediti konec. Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri občinski skupščini je sicer

Ob takole, in pogosto tudi bolj "zatrpni" parkirni ploščadi seveda ni prostora še za reševalni ali gasilski avtomobil...

že konec novembra lani izdal odločbo, da je treba ploščad na vzhodni strani objekta H 8 v Kranju s signalizacijo primer- no urediti in opredeliti samo za parkiranje stanovalcev in za uporabnike poslovnih prostorov v objektu. Žal, kot se je izkazalo na sestanku minuli teden, je ta odločba nekje obtičala oziroma tisti, ki naj bi zade-

vo sprožili, niso nič naredili. Zato so se tokrat dogovorili, da bo Domplan do konca tega meseca pripravil ustrezno rešitev, ki naj bi jo potem še do konca leta tudi uresničili. Čeprav je v Kranju podobnih prometnih zagat in ponekod tudi že pravih tovrstnih stresov še več, pa je prav pri objektu H 8 najbolj drastično kažejo doma- la vsi "bolezenski znaki" krajskega prometa oziroma parkirnih težav. Ze od vsega začetka, ko je bil ta objekt zgrajen, ni bila urejena prometna ureditev

Tile količki veljajo tudi za gasilce...

po projektu. Pravzaprav bi pomankljivosti lahko najbrž očitili že samemu projektu še pred začetkom gradnje. Ob vseh zagatah in zadregah pa je zdaj dobesedno v posmeh še ena: po projektu načrtovani prehod za krožno pot preko parkirne ploščadi je na severni strani, na začetku ploščadi Gasilsko reševalne službe, zaprt s količki. Če bi uredili parkirni red in odstranili samo te količke (za mogoč dostop ali prehod intervencijskih vozil), bi bil problem za stanovalce v H 8 najbrž že v precejšnji meri rešen...

A. Žalar

Primoževo "študijsko polje"

Z deževniki do humusa

Hotemaže, 2. novembra - Primož Krišelj z Visokega, sicer študent živiloreje na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, ima v bližini Hotemaž, nedaleč od reke Kokre, pravcato "študijsko polje", na katerem skuša ob raziskovanju in delu zaslužiti tudi kakšen dinar. Pred dvema letoma je začel gojiti deževnike, ki se ob skrbnem delu hitro razmnožujejo (v treh mesecih se njihovo število podvoji), tako da ima zdaj že dvesto gnezd s približno dvajset milijoni deževnikov. "Enega več ali manj," pravi Primož, ki se rad pošali, da je, vsaj kar zadeva število "repov", zagotovo največji kmet na Gorenjskem. Naj bo tako ali drugače: že narava je poskrbela, da je v zemlji okrog 2000 kilogramov deževnikov na hektar, in Primoževih gredah, kjer predelujejo organske odpadke v koristni humus, pa jih je še precej več. No, deževniki so bili doslej kar pridni in so naredili že precej humusa, ki je uporaben predvsem za "bio" vrtnarjenje. Primož ga je že ponudil trgovcem, za zdaj se je dogovoril, da ga bodo prodajali v diskontu Pod klančcem v Kranju, v cvetličarni v Šenčurju, v zadržni trgovini v Cerkljah... Da pa ne bo pomote: deževniki so delavni le, če njihov gospodar zanje dobro skrbi. Primož priznava, da je dela dovolj, toda na srečo ima razumevajoče starše, prijatelje,

ki so mu pripravljali pomagati tudi ves dan, pa kajpak tudi precej znanja in nekaj izkušenj s prakse v Nemčiji. Kar precej časa je tuhtal, kako "ugnati" krta, ki na dan poje tudi kilogram deževnikov, vendar je nazadnje tudi za to našel rešitev. S posebno zaščito je ločil gredo z deževniki od zemlje, v bližini pa je postavil tudi posebni drog, ki privablja kanjo, naravno uničevalko krto.

Primož pravi, da je gojenje deževnikov prihodnost in da so na Japonskem na takšen način rešili problem celuloznih odpadkov. Sicer pa ne razmišlja samo o deževnikih in humusu, ampak vse bolj tudi o gojenju zelišč. Prihodnje spomlad bo poskusil.

C. Z.

Mesec požarne varnosti

Podnart - V mesecu oktobru-mesecu požarnega varstva so bili podnartovski gasilci zelo aktivni. Imeli so dve seji upravnega odbora, mlade gasilce-pionirje so pripravili za kviz, v vasi Češnjica pa so imeli skupaj z radovljiškimi gasilci skupno vajo in hkrati na Češnjici takrat napolnili z vodo novozgrajeni protipožarni bazen. Skupno gasilsko vajo so imeli tudi z gasilci GD Ljubno in Industrijskega gasilskega društva LIP Bled v obratu Podnart. Razen tega so oktobra v vaseh Podnart in Ovisi v gospodinjstvih opravili preventivne preglede, v Gasilskem domu v Podnartu pa so organizirali pregled gasilskih aparatov iz cele krajevnih skupnosti. Nekaj gasilcev si je ogledalo tudi prikaz gasilske tehnike na Bledu in se udeležilo proslave in gasilske vaje v Kropi. 28. oktobra so imeli gasilsko vajo tudi mladi gasilci. Sicer pa so lastniki gozdnih v krajevni skupnosti gasilec podarili nekaj smrek za dograditev gasilskega doma. Oktobra so gasilci v domu uredili tudi sanitarije in očistili okolico doma. (cr)

Drevi razprava na Bledu

Bled - Krajevna konferenca Socialistične zveze in skupščina ter svet krajevnih skupnosti Bled bosta danes (torek) ob 17. uri v kongresni dvorani hotela Svoboda na Bledu pripravila javno razpravo o dopolnitvi srednjeročnega družbenega plana občine Radovljica za obdobje 1986-1990 in o začasni prometni ureditvi Bleda. Sklicatelja vabita krajanje, da se obravnave udeležijo in sodelujejo v razpravi.

A. Z.

Za ljubitelje akvarijskih ribic

Dragoceni discusi in elegantne skalarkee

Kokrica pri Kranju, novembra - Ljubiteljev akvarijskih ribic je bilo v Kranju včasih, ko je bilo menda še društvo akvaristov, precej. Zdaj ko ga ni več, pa je slednjih še veliko več; tako v Kranju, pa tudi v občini in na Gorenjskem.

Kar malce nenavadno je, da danes, ko že ni več težko najti izdelovalca akvarijev in se na primer pri Lovcu ali v Semerni v Ljubljani dobijo različne naprave, hrana in tudi zdravila za akvarijske ribice, pravzaprav ni daleč naokrog nobenega društva akvaristov. "Pa vendar je ljubiteljev tovrstnega zblizanja z naravo precej," ugotavlja Jože Benedičič, iz Galetove ulice 12 na Kokrici pri Kranju, ki se sam (zadnje čase pa mu pomaga tudi žena Mirjam) ukvarja z akvaristiko.

Jože Benedičič

"Preden je znanec pred leti prodajal akvarij, ki sem ga odkupil, sem že od mladih nog rad imel ribe in jih opazoval doma v kozarčih. Po prvem akvariju pa se je to moje nagnjenje kmalu sprevrglo vedno v večje ljubiteljstvo in postopno poglobljanje. Prvemu akvariju je sledil drugi, tretji... in z leti se jih je tako nabralo kar lepo število..."

Danes jih ima Jože Benedičič že 36 in v njih je prava paša za oči. Prek trideset vrst različnih tropskih ribic je v njih. In od okrog 15 vrst je doslej že sam vzgojil mladice. Med njimi so tudi vrste, kjer doslej mladice praktično v akvariju ni bilo moč vzgojiti. "Največkrat sta pri tem najbolj pomembna znanje in prava ljubiteljska trmoglavo- st, da jih iz gnezda, v katerem je po recimo 1000 mladice, potem obdržiš nekaj deset ali 100.

Takšnih, vrednih ogleda, pa ima Jože zares veliko in, kot pravi, bo prav vesel obiska iz vrta ali sole, ali pa ljubitelja akvaristike. "Lahko me pokličejo kar po telefonu na številko 28-049; lahko se bomo dogovorili. Rad bom vsakomur svetoval, pa tudi ribic zanje - za začetnike ali za ljubitelje, ki se že dlje časa ukvarjajo s tem, imam dovolj. Meni je najbolj dragocen discus..." Žena Mirjam pa pravi, da so najbolj elegantne skalarkee...

A. Žalar

V posebnem prostoru ima Jože že 36 akvarijev in v njih prek 30 vrst rib...

Jeseniška Železarna spet v težavah

Naš železar zasluži štirikrat manj

Jesenice, 31. oktobra - V jeseniški Železarni v devetih mesecih letošnjega leta niso imeli večjih težav, letos so odkupili celo za 12 milijonov dolarjev dolgov. Oktobra pa so se spet začele, naročila upadajo in prišlo je celo do izpada proizvodnje. Predsedniku poslovnega odbora BORISU BREGANTU smo zastavili tudi nekaj vprašanj v zvezi z liberalizacijo cen v črni metalurgiji, McKinseyjevo analizo in reorganizacijo slovenskih železarn.

"Do oktobra večjih problemov niste imeli, zdaj pa so težave spet velike?"

"V prvi polovici letošnjega so bili tržni in finančni pogoji dosti ugodnejši kot v drugi polovici leta, zlasti pa v zadnjih mesecih. Visoka inflacija vleče za sabo bistveno večje stroške financiranja, ne samo nam, ampak predvsem našim kupcem, ki niso več sposobni plačati blaga in obresti zaradi nepravočasnega plačila. Trg se zapira, naročila zmanjšujejo, prehod na po-večevanje izvoza pa je zaradi zaostajanja tečaja dinarja manj učinkovit. Posledica tega je neenakomeren tok proizvodnje, ki je nemara na prvi pogled notranjega značaja, vendar je v dokajšnji meri posledica zunanjih vplivov."

"Kje se vam trg zapira, v Sloveniji ali drugod v Jugoslaviji?"

"Tako kot v drugih republikah imamo tudi v Sloveniji kupce, ki niso sposobni plačati. Upam si trditi, da političnega vpliva ni ali pa je tako majhen, da ga ni vredno omenjati, vsaj za nas to velja. Razlogi so ekonomski, v kolikšni meri so posledica političnih, je seveda že druga tema."

"Slovenska kovinsko predelovalna industrija je res v velikih težavah, denimo mariborski TAM, ljubljanski Litostroj, pa leška Veriga?"

TAM, Litostroj, Metalka so naši največji kupci, pa še nekaj jih je. Zašli so v resne ekonomske težave, posledica je nepravočasno ali sploh neporavnavanje obveznosti."

"Za koliko so vam padla naročila?"

"Pet do deset odstotkov, kar je za nas veliko, saj traja več kot mesec dni, da proizvodnjo prilagodimo novim razmeram, pomanjkanje naročil pa je prizadelo prav proizvodnjo, ki je bila v prvem polletju nad pričakovani. Prehod na izvoz pa je pri nas zelo otežen, saj pride do zamika. Zato je prišlo do izpada proizvodnje."

"Zato ustavljate peči?"

"Nimamo dovolj lastnih sredstev, da bi lahko financirali velike medfazne zaloge, zadolževanje pa pri sedanjih cenah denarja ne pride v poštev, saj nikakor ne bi mogli toliko dvigniti cen. Ustavitev seveda ni dobra, vendar je to mnogo boljše kot tisti proizvodnje naprej, financirati medfazne zaloge, upajoč, da jih bomo jutri prodali."

"Kje imate največje vmesne zaloge, v katerih obratih?"

"V jeklarni vroče valjarne, vse moči smo zdaj usmerili v pridobivanje novih naročil, da bi zadržali finalno proizvodnjo in spraznili prvi del vmesnih zalog, peči pa seveda lahko takoj požemo in normalno obratujemo. Naporji pa so seveda usmerjeni tudi v to, da se ne bi ustavila nova jeklarna, ki je ekonomsko najbolj upravičena, kadar najbolj dela in zdaj to dosega. V novi jeklarni namreč jeklo v celoti vlijemo kontinuirno in takoj peljemo v valjarno, praktično isti dan, če bi se ustavila nova jeklarna, bi se že jutri tudi valjarna."

"Kako komentirate liberalizacijo cen v črni metalurgiji?"

"Nič nimam proti, vendar pa je tesno in brezpogojno povezana z zaščito, kakršno poznajo sodobna in učinkovita gospodarstva. Običajna so kontingenti za uvoz blaga, s protidampinškimi postopki pa štiti normalno ceno. Poznajo domačo in izvozno ceno, ki je praviloma nižja, saj se nanaša na presežek blaga. Vendar razlika ne sme biti prevelika, če je, država vpelje protidampinške takse, carine in podobno, kar se dogaja tudi pri naših izvozi. Trenutno je zelo težko izvažati na evropski in ameriški trg, saj so kontingenti za Jugoslavijo že izkoriščeni, zato moraš poravnati 7 do 10 odstotno uvozno takso, če jo poskušaš prebroditi z nižjo ceno, padeš pod udarec protidampinške procedure. Takšne zaščite pa se pri nas bojimo, razmere onemogočajo njeno izpeljavo v polni meri, mislim, da je v tem ves problem in vse dileme, ki spremljajo liberalizacijo cen."

Zakaj takšni zaščiti razmere niso naklonjene?"

"Jeklo se v Jugoslavijo uvaža predvsem po kooperacijskih pogodbah. Z vprašanjem, je to smotno ali ne, naj se ukvarjajo ministri, saj v državi ustvarimo manj sredstev za razvoj, če ne uporabljamo domačih materialov."

"Koliko je v tem primeru jeklo cenejše, pravijo, da 50 odstotkov?"

"Po fakturirani realizaciji lahko tudi 50 in več odstotkov. Vendar pa je potrebno pogledati vsaj, kdaj je bila ponudba dana in v kateri valuti, pri marki je denimo razlika zdaj že 20 odstotna. Poleg tega nam domači kupci ne plačajo prej kot v 40 dneh, obresti je potrebno velikokrat iztožiti. Pri uvozu pa ob podpisu pogodbe podpišeš akreditiv in blago plačaš 20 dni pred dobavo. Ko vse to preračunamo, trdim, da je naše jeklo cenejše od uvoženega in poznam vsaj pet poštenih Slovencev, ki bi to potrdili."

"Po vsem, kar ste rekli in po McKinseyjevi študiji, ki med drugim pravi, da imajo slovenske železarne za sedanjí obseg proizvodnje polovico preveč zaposlenih, je slovenski železar zelo slabo plačan?"

"Pri tej analizi je potrebno najprej vedeti, da je to vselej primerjava z najboljšim, pri vsakem proizvodu, pri vsaki fazi proizvodnje in nadgradnje. Nato išče odstopanja, za nas ugotavlja, da smo ranljivi predvsem na štirih področjih. Prva slabost je izkoriščanje zmogljivosti in ustrezna sestava proizvodnega programa, kjer so odstopanja 4 do 6 odstotna. Druga so stroški na enoto proizvoda, kjer so odstopanja 15 do 20 odstotna. Tretja je nabava, kjer smo približno 6 odstotkov slabši od najboljšega. Četrta pa je produktivnost, kjer smo kar 50 odstotkov slabši, vsi skupaj in vsaka železarna posebej, bistvenih razlik ni. Vendar ne gre le za vprašanje, da počasneje izdelujemo jeklo, temveč zlasti za vprašanje, kaj vse počnemo ob tem jeklu, analiza največja odstopanja ugotavlja pri storitvah in nadgradnji. Sami denimo izdelujemo rezervne dele, proizvajamo energijo in s toplo vodo oskrbujemo mesto, transportne storitve so v glavnem lastne, obsežne so vzdrževalne službe. Podobno je v nadgradnji splošna varnostna služba, gasilci, analize, 'proučevanje' samoupravljanja, itd. Vsega tega primerljivi nimajo, zanj to delajo druga podjetja in vse to se jim pojavlja kot strošek, ne kot zaposleni. Drugo opozorilo pa se nanaša na samo

proizvodnjo, kjer prav tako počnemo stvari, ki jih primerljivi ne in zato izgubljamo delovni čas. Po eni strani za samoupravljanje in sindikat, da ne govorim o razvejanem delegatskem sistemu, ki vključuje četrtno zaposlenih, po drugi strani birokracija zahteva marsikatero neproizvodno delo v proizvodnji. Imamo seveda tudi čudovit socialni sistem, pri nas denimo malicamo med delovnim časom, v razvite svetu malicajo v svojem prostem času. Zaradi vsega tega imamo polovico več zaposlenih."

"Kdaj je cilj o polovičnem zmanjšanju zaposlenosti dosegljiv?"

Povsem sploh ni, saj sem že dejal, da je to primerjava z najboljšim pri vsaki posamezni stvari in takšne tovarne sploh ni. Upam, da ga bomo v naslednjih petih, šestih letih uspeli doseči 80 odstotno, od tega vsaj polovico na naslednjih dveh, saj bo prvi del lažje uresničljiv kot zadnji, ki je povezan tudi z investicijami, organizacijskimi prijemi, z delovnimi navadami, miselnostjo. Vse to pa je neposredno povezano s plačami, kar ste vprašali prej. Naš delavec zasluži štirikrat manj kot primerljivi v razvitem svetu, štirikrat večjo plačo naša proizvodnja preprosto ne bi prenesla. Mislim pa, da je pošteno, da naš delavec pričakuje štirikrat višjo plačo in jo tudi dobi. Ob tem pa je potrebno povedati, da je delavčeva razlika štirikratna, strokovnjakova šestkratna, managerjeva pa desetkratna."

"V teku je reorganizacija slovenskih železarn po novi zakonodaji, interesi so različni, slišimo, da ravenska železarna želi na svoje?"

"Kaj mislijo Ravenčani, je najbolje, da vprašate njih."

"McKinsey svetuje, naj slovenske železarne ne predstavljajo sestevka enot, temveč organizacijsko povezano celoto?"

"Pravilno, takšen zaključek analize je logičen in bi ga lahko vnaprej pričakovali. Zato tudi predlaga enotno vodenje in združevanja na kapitalistični osnovi. Glede na dosedanja razvoj so pogledi različni, morda v tem trenutku tudi problematični, toda dajmo času čas in verjetno bomo našli pravo obliko. Ne bi rad izražal strahov, kako se bodo stvari razvijale in dajal izjav o pogledih drugih železarn, vendar so ocene v pretežnem delu slovenskih železarn poenotene, v delu pa gre za posamezna razvojna vprašanja in koncepte pristopa, ki jih je potrebno razčistiti."

"Reorganizacija že poteka?"

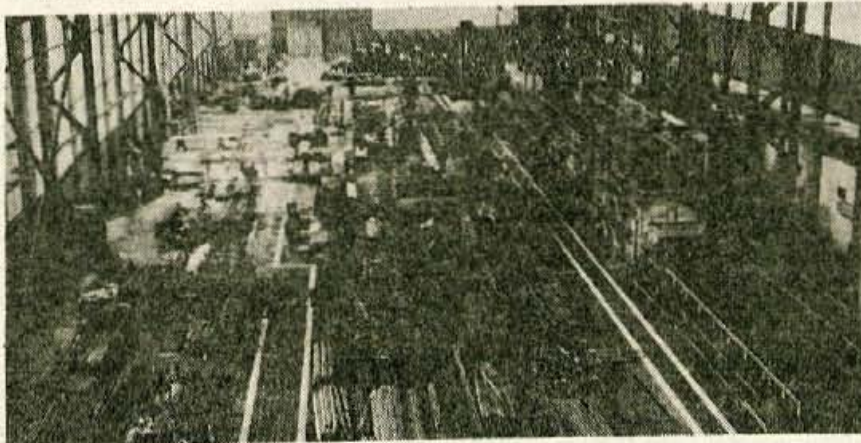
"V naši železarni smo se na referendumu že odločili za družbeno podjetje, v teku je registracija in izvolitev organov upravljanja. Tudi štorska železarna je že družbeno podjetje, na Ravnah bodo imeli referendum v prvi polovici novembra. Po tej preobrazbi pa naj bi se povezali v holdinško obliko na ravni slovenskih železarn, seveda z vsemi principi takšnega upravljanja in zaenkrat s tremi skupnimi podjetji: komerciala, finance in metalurški inštitut."

"Ohranjate torej samostojnost?"

"Operativno bomo povsem samostojni, v razvojnem in tržnem pogledu pa bodo vsi trije programi - pločevine in trakovi, žice in profili, končni izdelki in storitve - enotno usmerjeni."

"Ali to pomeni, da se bodo selili?"

"Selili se ne bodo, na posameznih lokacijah se bodo pospeševali določeni programi."

M. Volčjak

Lipa

Iz vse večje denarno vrednostne zmede bi nam res lahko pomagale lipe.

Slovenski mladinci in mladinke so se na svojem kongresu pohvalili, da so bili prva reformatorska organizacija na Slovenskem. Upravičeno, ker je bilo res tako in v predvolilnem boju bodo to lahko spretno vnovčili. Dejstvo, da se pri nas s preteklostjo hvali stranka z najmlajšim članstvom, odlično pojasnjuje naše razmere.

Pri marsičem mladi dobesedno prehitvejo dogodke. Debelo smo pogledali, ko so na naslovnicu Mladine napisali ceno tudi v lipah, marsikdo je dejal, saj se šalijo. Pa se niso, le spretno so se izognili dilemi, naj pri nas postane primerjalna valuta nemška marka, saj, če ne bi bila nemška, nemara ta dilema ne bi bila tako boleča. Sicer pa, kaj ni bila bolj dvočlona kot boleča, saj že dolgo vsi zagnano dinarje pretapljam v marke. Dirjajoča inflacija je pregnala tudi to dvočlono, dandanes ni nič več nenavadno, če kdo tudi uradno objavi ceno kar v markah, čeprav še ni bila uradno sprejeta kot primerjalna valuta.

Sicer pa tako ali tako že vsepovsod ne le cene, temveč tudi svojo uspešnost preračunajo v markah in jo na koncu prepisujejo v dinarje. Prav pri tem pa prihaja do problemov, ki govorijo v prid uvedbe lip. Obračunavanje v dinarjih ne daje realne slike, zaradi zaostajanja tečaja dinarja pa je tudi preračunavanje v marke ne daje več, kar povzroča vse večjo zmedo. Z uvedbo lipe, ki naj bi bila po predlogu mladih vredna tri marke, bi se lahko v Sloveniji temu izognili s spoštovanjem realnega vrednotenja marke.

Sosedov sin, ki služi vojaški rok v Beogradu in je prišel pred dnevi za teden dni domov na dopust, je dejal, da so ga tovariši prosili, naj jim vendar prinese pokazal lipe. Drugod torej celo bolj verjamejo vanje.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Kranj, 31. oktobra - Ob svetovnem dnevu varčevanja so v Ljubljanski banki - Temeljni banki Gorenjske v Kranju odprli tradicionalno likovno razstavo, letos se predstavlja akademski slikar Jure Cihlar, ki je bil rojen na Golniku, zdaj pa živi v Portorožu. Za ljudi pa je bila vabljiva informativna miza, ki so jo postavili v banki, saj so tam lahko dobili praktične nasvete oziroma odgovore na vprašanja, s katerimi so postregli bančni uslužbenci. Obisk je bil kar dober. Foto: G. Šinik

V DELOVNI HALJI

Jože Tomažin, KŽK Hrastje:

Naslednja bo na vrsti keramika

Kranj, novembra - Sobota dopoldne. Na prostrano dvorišče Skladišča gradbenega materiala KŽK Kranj v Hrastju je to jutro pripeljalo pet avtovlačilcev opeko iz ormoške opekarne. Opekarne hoče pred zimo sprazniti skladišča, tako prodaja te dni opeko kar 24 odstotkov ceneje. Do spomladi je sicer še daleč, toda, kdor hoče takrat zastaviti z gradnjo, naj pohiti z nakupom. Priložnost je lepa. Fantje z viličarji hitijo razkladati, zaradi sobote zmanjšana ekipa v trgovini pa skuša kar najhitreje postreči za deževni dan dokaj številne stranke.

Ta spračuje za okna, drugi za električni kabel, tretji hoče kolena vodovodnih cevi, četrta cement in belo mivko, peti okenske police, naslednji opeko in strešnike ter izolacijski material, skratka, tu so se našli graditelji, ki med tednom ne utegnejo po nakupih v to skladišče, ki je nekako neuradno dobilo sles, da je pri marsikaj ceneje kot v drugih trgovinah z gradbenim materialom, posebno pri instalacijah. Zakaj, smo povprašali Jožeta Tomažina, oddelkovodja instalacij.

"Naša firma ni vezana na nobenega dobavitelja instalacijskega materiala. Kupujemo tam, kjer je ceneje, in to se pozna pri naših cenah. V ponudbi skušamo biti kar najbolj popolni, da bi graditelj pri nas res lahko dobil vse, kar potrebuje pri gradnji hiše. Še pred dobrim letom smo od instalacij imeli le nekaj vrst radiatorjev in vodovodnih cevi, danes pa lahko pri nas kupec dobi skoraj vse za elektro in vodovodne instalacije v hiši. Poleg vsega ostalega, seveda. Zavedamo se, da bomo, če bomo hoteli dobro poslovati, morali imeti čim bolj bogato izbiro. Toda, prevelike zaloge nas tepejo, kot vsakogar. S proizvajalci se dogovarjamo, da bi plačilne roke vsaj po sezoni podaljšali. Toda ti trmasto vztrajajo na 15 dneh. Mi bomo naprej stremeli za tem, da bomo dobro založeni. Najhuje je, verjemite, človeku, ki se potruži do nas, reči: 'Nimamo!' V načrtu imamo tudi skladišče keramičnih ploščic. Teh danes še nimamo v prodaji, kar je precej narobe, saj kupci veliko povprašujejo po njih. Bodo pa, čim uredimo prostor zanje."

D. Dolenc

ureja MARIJA VOLČJAK

PREJELI SMO

PA POJDITE V AVSTRIJO!

Prizorišče: Mesnica v trgovini Mercator na Planini v Kranju v torek 31.10.1989. dopoldne

Tega dne sem želela kupiti pri mesarju v zgoraj navedeni mesnici malo mesa. Mlada mamica pred menoj je kupovala svinjino za zrezke. Prosila je mesarja, naj ji da lepo pusto meso, ker otroci ne morejo jesti maščobe. Mesar se je takoj nervozno odzval, češ le kje je na mesu kaj maščobe. Maščobe res ni bilo veliko, vendar po moji oceni preveč za ceno mesa 1. kvalitete. To sem povedala mesarju. Rekla sem mu, da v tujini ne prodajajo takega mesa po ceni za 1. kvaliteto.

To pa mu je bilo že preveč. "Poučil" me je, naj gre kar v Avstrijo, če hočem dobiti meso 1. kvalitete. Tukaj je Jugoslavija, in naj bom zadovoljna s tem, kar dobim.

Predlagam mlademu mesarju, naj nikar na podi kupcev v Avstrijo, ker bo potem ostal doma brezposeln in si bo tudi sam moral iskati zaposlitev v Avstriji. Tam pa bo kaj kmalu odpuščen iz službe, če se bo do kupcev tako obnašal.

Meni ne bo treba nakupovati mesa v Avstriji, ker je okrog Kranja nekaj zasebnih mesarjev, kjer prodajajo enako kvalitetno meso kot v Avstriji in tudi zelo prijazno postržajo kupcem.

Kilogram mesa stane danes povprečno 500.000 din in če od tega moraš zavreči 1 dekagram, je to 5.000 din, zato priporočam inšpektorjem, naj pogosteje kontrolirajo mesnice, da potrošniki ne bomo tolikokrat prikrajšani pri nakupih.

Danijela Miselj
Kranj, C. 1. maja 61

KAJ HOČEMO ŽENSKÉ V SLOVENIJI — ELEMENTI ZA VOLILNI PROGRAM

V času, ko se oblikuje nova podoba naše družbe, hočemo ženske Slovenije enakopravno sodelovati o prihodnjem življenju pri nas.

Da se bo politika naravnala k celovitim potrebam človeka, želi-

mo v družbene odločitve vključiti tudi naše izkušnje. Zato zahtevamo ustrezen delež v organih oblasti.

Odločiti hočemo o razvoju naše skupnosti, tudi o tem, kako se uporablja naš skupni denar na vseh ravneh — v občini, republiki, federaciji. Soustvarjamo ga s svojim delom kot delavke, kmetice, izobraženke, obrtnice, pa tudi kot matere in gospodinjice.

Ni nam vseeno, kakšna bo naša prihodnost. Ali bomo živele bolje, polnovredno, brez večnega občutka razpetosti med družino, delom v proizvodnji in delovanjem v javnosti, je v tem trenutku odvisno od nas samih. Volitve so priložnost, da odločimo posebej v družbeno dogajanja in jih pomagamo premakniti na novi tir. To pa pomeni sodelovati pri volitvah, kandidirati, prevzemati odgovorne dolžnosti in naloge.

Uresničenje naše enakopravnosti v družbi je povezano z drugačno ureditvijo celotnega življenja, z drugačnim razmišljanjem in odločanjem o razvoju. Zato bomo prihodnje leto volile tiste kandidatke in kandidatke, ki se bodo dejavno zavzemali:

— za tržno gospodarstvo in gospodarsko učinkovitost, ki pa ne smeta biti sama sebi namen, temveč le sredstvo za boljše zadovoljevanje človeških potreb.

— za socialni program, ki so poleg občinske skrbi za skupine, ki si ne morejo same zagotoviti socialne varnosti, v razmerah krize ščitil tudi brezposelne in družine z otroki, ter se namesto pretiranega navezovanja na ustanove bolj usmeril tudi k drugim oblikam zadovoljevanja potreb (prek zadrug, zasebnih servisov, samozaposlovanja, skupin za medsebojno pomoč); to je nujen pogoj za uspeh gospodarske in družbene reforme;

— za demokratičnost, ki ni le politična demokracija, temveč se začne v neposrednih odnosih med ljudmi: v družini, v vsakdanjem življenju, pri pravici do svobodnega odločanja o sebi, svojem telesu, svojem načinu življenja, nadaljnje pa se v vseh segmentih družbenega dela, življenja in političnega odločanja;

— za družbo, ki bo odprta v Evropo in svet in v kateri bomo spoštovali pravice drugih narodnosti in narodov in oni naše;

— za nenasilno družbo, v kateri ne bomo uničevali naravnega okolja, ki je temeljni pogoj za življenje; za družbo, ki v težnji

po gospodarski rasti ne bo pozabljala na človeka in njegove potrebe; ki bo odpravljala različne oblike nasilja med ljudmi; nad narodi, manjšinami, skupinami

in posamezniki; za družbo, v kateri nasilja nad posamezniki (mučeni otroci, pretepen ženske, zapuščeni ostareli, ipd.) ne bomo prepuščali zasebnim odnosom, temveč ga bomo priznali kot problem te družbe in ga reševali tudi z javnimi programi;

— za celovito rešitev kmečkega vprašanja in ustreznosti kmetijsko politiko; za smotno gospodarjenje z zemljo, za dostojen življenjski standard kmečke družine, da dobi tudi kmetica, na kateri danes sloni večji del slovenske kmetijske proizvodnje, ustrezen pravni in materialni položaj;

— za odpravo vseh očitnih in prikritih oblik diskriminacije (ob zaposlitvi, oblikovanju delovnih mest, pri napredovanju, strokovnem izpopolnjevanju, itn.), ki ženskam onemogočajo polno in ustvarjalno vključevanje na vsa področja življenja. Hočemo več kot formalno enakopravnost, hočemo enake možnosti za delo in življenje! Temeljni pogoj za to pa je, da se vloga ženske v rojevanju in negi otrok kot nujna podlaga za obstoj in obnavljanje družbe enakovredno vključi med zahteve ostalih področij družbenega življenja, zlasti dela;

— za to, da se začne družinske, predvsem starševske obveznosti obravnavati kot pomembna družbena funkcija; a politiko, ki bo s celovitim pristopom ustvarjala pogoje za nastanek družine, za normalen razvoj otroka in kakovostno družinsko življenje; za politiko, ki potreb ljudi v družini ne bo obravnavala kot obrobno socialno vprašanje, ampak kot pomembno vprašanje razvoja celotne družbe; ZL — za to, da bo v vseh oblikah družbenega upravljanja in odločanja večji delež žensk, skladen z njihovim delovnim prispevkom v družbi. Le taka prisotnost nam daje možnost za sooblikovanje človeku in okolju prijaznejših razvojnih programov in za hitrejši napredek tistih področij, ki so bila doslej pogosto odrinjena na rob; torej: manj za administriranje — več za ustvarjalno delo, manj za oboroževanje in vojsko — več za zdravstvo, šolstvo, kulturo in socialo!

S takšno politiko pridobimo vsi, ne le ženske.

Iniciativni odbor žensk za volitve pri RK SZDL Slovenije

V imenu odbora: Daša Bole Kosmač, Marija Cigale, Mojca Dobnikar, Tanja Renar, Vida Rudolf, Maja Vojnovič

STARO DOL — KAJ PA GOR ODPRTO PISMO DELEGATOM SKUPŠČINE SR SLOVENIJE

Reorganizacija družbenih dejavnosti je že kar nekaj časa med vodilnimi temami uradnih in neuradnih političnih razprav. Za razliko od drugih pomembnih dogajanj, o katerih lahko prebiramo takšna ali drugačna gradiva, poročila, komentarje, stališča, smo o spremembah na področju družbenih dejavnosti založimo obveščeni, še posebej o predvidenih novostih na kulturnem področju. Zato se bojimo, da bomo poleg (na srečo še oddaljene) antibirokratske revolucije, v kateri je »spregovorilo ljudstvo«, doma v Sloveniji doživeli birokratsko revolucijo, v kateri bo »spregovorila država«.

Ne ena ne druga pa nimata z demokracijo nič skupnega. Skorajda konspirativno se namreč pripravljajo spremembe v organiziranosti kulturnih dejavnosti. V javnosti so doslej pricurljale le novice, da bodo (bomo?) ukinili kulturne skupnosti in izoblikovali (kdo?) nacionalni kulturni program, za katerega pa se tudi ne ve, kaj vse bo v njem in kako se bo financiral. Kaj in kako bo s kulturo v občinah, pa lahko le ugibamo. Za razliko od občinskih uradnikov, ki so menda »na republiko« že dobili zeleno luč za ukinjanje vsega, kar diši po kulturi in ne sodi v skrivnostni nacionalni program, ni delavcev v kulturnih ustanovah, zvezah, združenjih, društvihih nihče o ničemer obvestil ali celo kaj povprašal.

Ni še tako dolgo od tedaj, ko smo lahko prebrali podatke, kako mačehovsko se obnašamo do slovenske kulture in ugotovili, kako moramo ohraniti in razvijati slovensko kulturno identiteto, sedaj pa menda ugotavlja (-jo?, -mo?), da je vsega preveč, da se je ta pošast preveč razbohotila in pije še zadnje kaplje krvi gospodarskemu bolniku.

Verjetno ne bo nihče pretirano žaloval za sedanjim načinom financiranja kulturnih dejavnosti in ogorčeno branil sistem kulturnih skupnosti. Vendar pa bi vsi tisti, ki smo bili doslej kot »izvajalci ali uporabniki« deležni blagodat kulturnih skupnosti, želeli vedeti vsaj to, kako in kdaj nas bodo »ukinili« in če bomo delavci v kulturi še lahko na kakšnem uradnem mestu o kulturi kaj povedali. Sliši se namreč, da naj bi v prihodnje o vseh teh zadevah odločali kar uradniki v republiškem in občinskem izvršnih svetih. Nekam čudne namere za čase, ko hlastamo po demokratični preobrazbi. Hkrati z ukinjanjem

starega (menda se bo to zgodilo v nekaj dneh), bi namreč radi vedeli, kaj in kako bo z novim. Morda bi pa lahko v kulturnih ustanovah in društvihih le kaj pametnega izuhtali v našo, pa tudi »splošno in skupno« korist.

Če pa je bil nekje sprejet sklep, da temu ni več tako in da recimo »delavcev v kulturi« ne sme več zanimati, kako bo z njihovo usodo v naprej, potem naj nam tisti nekdo od nekje to tudi jasno pove.

Preden boste, tovariši delegati Skupščine SR Slovenije, 27. septembra, dvignili roke za Ustavni zakon za izvedbo amandmajev VIII a) do LXVIII k Ustavi SRS, naj vam povemo še nekaj o naši dejavnosti.

Sodobno organizirano ljubiteljsvo je usmerjeno v razvijanje kulturnega udejstvovanja, s katerim se oblikujejo kulturne potrebe in kriteriji sprejemanja kulturnih vrednot. Mreža zvez kulturnih organizacij širi kulturno ponudbo v urbanih središčih, v okoljih, ki razen knjižnic skorajda ne premorejo kulturnih institucij, pa je osnovni nosilec kulturnih programov.

Dvigovanje kulturnih standardov, ki je posledica razvoja sodobnih množičnih medijev, je preusmerilo tudi delo ljubiteljskih organizacij. Te niso več le spodbujevalec množičnega kulturnega delovanja, temveč postajajo kulturni in izobraževalni centri. Republiška asociacija (ZKOS) tako postaja strokovno svetovalno in koordinacijsko središče, prostor povezovanja kulturnih institucij in neprofesionalnega kulturnega dela, organizator osrednjih prireditvev in posrednik kulturnih vrednot.

Če želimo nadaljevati z dopolnilno kulturno ponudbo, strokovno svetovalnim delom in razvijanjem neinstitucionalnega kulturnega izobraževalnega sistema, bo potrebno tudi v drugih urbanih središčih izoblikovati podobne centre, ki bodo sposobni pritegniti strokovne kadre za delo v

ljubiteljsvo. Na podoben način so delo na področju pristočasovnih dejavnosti zastavili tudi v nekaterih evropskih režavah (Italija, ZRN).

Po dosedanjem načinu financiranja je Kulturna skupnost Slovenije zagotavljala sredstva za program ZKOS, medtem ko so programe občinskih ZKO financirali v občinah. Sredstva KSS so omogočala:

— delovanje republiškega strokovno svetovalnega centra, ki pripravljala osrednje izobraževalne oblike in permanentno izpopolnjevanje na kulturnem področju

— osrednje ljubiteljske prireditve

— sodelovanje znotraj skupnega slovenskega kulturnega prostora (zamejci v Avstriji, Italiji, na Madžarskem, zdolci)

— sodelovanje med narodi in narodnostmi SFRJ

— sodelovanje s sorodnimi organizacijami v tujini in gostovanje najkvalitetnejših skupin.

Izvajanje vseh teh programov pa je pogojeno z delovanjem občinskih ZKO. Če želimo ohraniti vsaj minimalni kulturni standard za celotno Slovenijo, potem moramo tudi v bodoči organiziranosti zagotoviti najmanj enakopravno vlogo teh zvez v kulturnem razvoju.

Ljubiteljski kulturni delavci smo ogorčeni zavoljo neodgovornega, nerazumnega in prenapljenega posega v organiziranost slovenske kulture. Krivce za to vidimo v republiški vladi in upravnih organih, ki so si očitno zaželeli popolne oblasti na vseh področjih. Zato, tovariši delegati, zamislite se nad ponujenim predlogom ustavnega zakona in se vprašajte, ali je res v duhu demokratizacije političnega odločanja v SR Sloveniji.

Pri spremembah sedanje ustave pa menda gre prav za to.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije

Predsednik: Marjan Gabrijelčič

LIP, lesna industrija Bled
Delovna skupnost skupnih služb objavlja v sektorju za prodajo in projektivo prosta dela in naloge

PROJEKTANTA KRMILNIH SISTEMOV

Pogoji za zasedbo del in nalog so:

- VII. stopnja zahtevnosti dela elektro smeri in 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 14 dneh, to je do 20. 11. 1989 na naslov: LIP Bled, Ljubljanska 32, 64260 Bled.

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

NAJVEČJA TOMBOLA V DRŽAVI

Dne 11. oktobra 1936 bo v Kranju največja tombola v državi. Dobitki so izjemno bogati.

1. dobitek — Olympia — Opel avto v vrednosti 42.500 din.

2. dobitek — Wanderer motorno kolo v vrednosti 6.200 din.

Dalje moderna spalnica, 3 kolesa in 500 drugih dobitkov.

Tablice v prodaji po 4 din. Polovična vožnja z vlakom s povratno karto je zagotovljena. Tako je oglašal Gorenjec!

Pojasnilo: občinski živinozdravnik je imel takrat 1.500 din plača mesečno, učitelj začetnik pa od 850 do 1000 din.

KOMASACIJA JE USPELA

Prvi uspeh novega vodstva na občini je že dosežen. Občina Primskovo se je priključila Kranju. Mali plebiscit je uspel. Tudi Struževu se pripoji, ki sedaj še spada pod občino Naklo. Le pripojitev Stražišče še ni uspela. Kranj bo zopet tak, kot je bil že za časa Napoleonove »Ilirije«, je pisalo v časopisu.

— Leta 1937 —

IZVOLJEN JE NOV ŽUPAN

Občinske volitve so bile 20. junija 1937. Za predsednika občine je bil izvoljen Karol Česenj, bančni direktor. S tem je prenehala z delom začasna uprava.

Novi župan je že na naslednji seji, ko so obravnavali proračun za l. 1938 kritično ocenil položaj občine in dejal: Današnja samouprava v občini je birokratski izum in zato je neučinkovita.

Samouprava občine pred I. svetovno vojno je bila večja kot danes v vseh pogledih odločanja! Takrat je bila občina manj odvisna od Dunaja kot danes od Beograda. To je skrajni centralizem.

DRŽAVNA POLICIJA JE DRAGA

V Kranju ima sedaj sedež državna policija. Ti stroški bodo za občino previsoki. Sedež državne policije v Kranju je samo zaradi tega, ker je na Brdu rezidenca kneza Pavla. Na seji 17. decembra 1937 so zahtevali, da stroške državne policije in detektivov plača država in ne občina. Tudi občina Stražišče naj nekaj prispeva. A se upirajo, še prostorov za policijo niso hoteli dati.

HOTEL »UNION« JE SRAMOTA ZA MESTO

Pred leti je občina prodala nekdanjo »Kasarno« nasproti Majdičevega mlina. Novi lastnik Pirc je dobil koncesijo za časa vlade JNS proti volji odbornikov. Kasarno je predelal v hotel z imenom »Union«. V hotelu pa je pravi razvrat. Policijska ura se ne spoštuje, pretepi so pogosti, celo samomori. Novost so pevačice, pa tudi najstarejšo obrt je opaziti. Domačini so hotelu že dali novo ime. Pravijo mu »Šanghaj«.

TRIUMF KATOLIŠKE PROSVETE

Dne 11. julija na Ciril-Methodovo nedeljo je bil v Kranju na Glavnem trgu veliki šoh katoliške prosvete. Mesto je bilo v zastavah in cvetju. Prijezdili so konjeniki z državnimi zastavami, za njimi stotine kolesarjev z nageljni. V povorki je bilo nad 100 na-

rodnih noš, 120 fantov v krojih in veliko vozov s konjsko vprego. Igrale so kar štiri godbe. Za njimi so prišli: notr. minister dr. Anton Korošec, ban dr. Marko Natlačen, župan mesta Beograd dr. Ačimovič, minister dr. Miha Krek. Za njimi okrajni in občinski veljaki. Sledila je maša na trgu z improviziranim oltarjem. Mašo je dal dekan Škerbec.

Zatem sta se z Brda pripeljala knez namestnik Pavle in kneginja Olga v spremstvu ministra dvora Antiča.

Prvi govornik, profesor Fortuna je svoj govor zaključil z besedami: »Naš program je in ostane — Bog, domovina in država z našim kraljevskim domom Karadjordjevičev.«

- Leta 1938 -

KJE BO LETNO KOPALIŠČE

Kranj je bil proglašen za »klimatsko« mesto. Zato mora oživetiti delo Tujsko prometnega društva, ki ga občina podpira že vrsto let. Predvsem pa je sedaj naloga mesta, da še enkrat presodi o lokaciji odprtega kopališča. Gradnja na Suhadolnikovem travniku se je praktično že ustavila. Iz tega je nastal že pravi politični konflikt. Po zadnjem predlogu regulacijskega (urbanističnega) načrta je letno kopališče predvideno v Straheči dolini na Rupi. Avtor načrta prof. Vurnik sedaj to zagovarja, in trdi, da mora biti poleg kopališča še dosti prostora za športne objekte. Izid glasovanja je pokazal, da je bilo 20 odbornikov za Strahečo dolino, le 9 pa za nadaljevanje gradnje na Suhadolnikovem travniku pod Gimnazijo.

ČASTNIH OBČANOV NE ZMANJKA

Gospoda ministra notranjih zadev dr. Antona Korošca se imenuje za častnega občana Kranja v čast hvalečnosti za njegova prizadevanja za zedinjenje jugoslovanske države.

To imenovanje je bilo sprejeto na občinski seji 29. julija 1938 povezano s proslavo ob 20 letnici Jugoslavije.

Vine Bešter
Foto: Gorazd Šinik

13. KONGRES ZSMS - 13. KONGRES ZSMS - 13. KONGRES ZSMS 13. KON

PRVA ZVEZDA NA
STRANKARSKEM
NEBU

Zveze socialistične mladine Slovenije ni več, sicer istimi kratkicami pa smo zato dobili novo politično in družbeno organizacijo, kar nekateri že štejejo za začetek uvajanja strankarskega sistema. Portoroški kongres bo tako ob obilici najrazličnejših pobud zanesljivo dobil svoje mesto v jugoslovanski politični zgodovini. Odprto pa ostaja vprašanje, ali je bilo tridnevno kongresovanje resnično na ravni predhodnih pričakovanj, ki pa, glede na vse dosedanje dogodke, niso bila niti najmanj neznatna.

Začelo se je, kot je to na tovrstnih prireditvah že klasična navada, s plenarnim zasedanjem. Novinarjem je bilo posebej naročeno, da marajo, zaradi občutno premajhnih sedežnih kapacitet velike dvorane Avditorija, potek otvoritve spremljati preko monitorjev v press centru. Ker pa ima verjetno res prav vsako pravilo svoje izjeme in ker je pač spremljanje v živo veliko pristnejše kot

že Osterman), še krajši kot pred njim predsednik K ZSMJ Branko Azeški, je toliko več časa s svojimi mislimi vzel Kučan, ki je med drugim rekel: "... Morali smo se zamisliti nad podobo, kakršna se o nas in o družbi, ki smo jo ustvarili, vidi v ogledalu, ki so nam ga pridržali mladi ljudje. Kriza je bolj kot druge stvari in jasneje kot ideološke razprave pribila in izostrila nekatere resnice. Vse-

Tiskovnih konferenc smo naštelih okrog dvajset!

preko televizijskega ekrana, se je kar nekaj imetnikov varnostnih značk, ki so označevale novinarski status, zmuznilo v dvorano, med njimi tudi oba vaša poročevalca.

Ko se je napolnila tudi prva vrsta, ki je bila po pravilu rezervirana za najpomembnejše goste - bivše predsednike RK ZSMS (Andrej Brvar, Janez Kocijančič, Darja Colarič, Robert Černe...), predstavnike slovenskega državnega in političnega vodstva (Milan Kučan, Jože Smole, Miran Potrč, Miha Ravnik, Dušan Šinigoj...) in alternativne politike (Jože Pučnik, Igor Bavčar, Janez Janša...) se je pričelo tudi uradno. Po izvolitvi vseh s pravilnikom določenih organov konference (v delovno predsedstvo je bila izvoljena tudi Gorenjka oziroma Kranjčanka Lidija Čeferin) so prišli na vrsto pozdravni govori, ki pa so se močno zavlekli in bili posebej v drugem delu, ko je bil potreben prevod iz italijanščine, na čase zaradi nestrokovnosti prevajalke, skorajda mučni. Če je bil Smole v svojem pozdravu sila kratak (ob njem sta delegacijo RK SZDL tvorila tudi Borut Šuklje in Jo-

kakor tudi tisto, da si mladi ljudje vrata v svet odraslih odpirajo sami. Sleherni rod ima pravico, da zase premisli svet in družbo, v katero vstopa, ima do njega kritičen, tudi odklonilen odnos, da si poskuša ta svet oblikovati tudi po svoji meri. Nihče nima pravice potrošiti prihodnosti svojih otrok, jih brezprizivno zavezati za samo taka in ne tudi drugačna ravnanja, opredelitvi, jih zadolžiti, obsoditi na nesvobodo in težko premostljivo zaostajanje za svetom. Toda nihče tudi nima pravice ne priznavati svojim materam in očetom, da so tudi oni želeli spreminjati svet po svoji podobi. Verjeli so, da ga bodo svojim otrokom zapustili boljšega, kot je bil, ko so bili oni potisnjeni vanj, ne da bi sami to želeli... Presojajte strogo in pravično. Do tega imate vso pravico. Vse je tako rekoč še pred vami. Ni res, da so vse najboljše pesmi že napisane. Je pa res, da je za mnogimi, ki so jih pisali, ki pripadajo mojemu in starejšim rodovom, tistim, ki so zmogli tudi velika dejanja, že veliko za mnogimi skorajda vse. Vse manj je prihodnosti pred nami...

Iz kongresnih pobud

Socialistična republika Slovenija naj se preimenuje v Republiko Slovenijo; Sprejme naj se zakon, ki bo omogočil prehod naše državne meje državljanom Evrope, ki se legitimirajo samo z osebnimi izkaznicami; skupščina SRS naj v sodelovanju z zainteresiranimi organizira svetovni slovenski kongres v Ljubljani. Ob tem se zahteva ukinitve pojma "sovražna emigracija". RSNZ naj objavi spisek Slovencev, ki jim je prepovedan prihod v Slovenijo in razloge za to prepoved; od pristojnih organov se zahteva odpoklic mlilčnikov iz Slovenije s Kosova; možnost zakonske zveze med partnerjema istega spola; predlog, da Jugoslavija naveže diplomatske stike z Izraelom in Južno Korejo; znotraj ZSMS naj se ustanovi klub namenjen upokojujencem ali tistim pred upokožitvijo; predlaga se sprejem zakona o prepovedi kajenja v zaprtih prostorih; podpira se vključitev teološke fakultete v Univerzo.

ki nas je dušil, vznemirja pa, ker si obojamo, da si bomo prav tako prizadevali za uveljavitev novega sistema. Pri njem pa nas vznemirja predvsem to, da je star že nekaj stoletij, da je bil preverjen na vseh petih kontinentih in se je dobro obnesel. Ni najboljši od vseh možnih sistemov. Najboljši sistem za vse čase in vse svetove smo enkrat že okusili na svoji koži: brazgotin nimamo ne mi, ampak vsa družba... Danes se zdijo naša programska izhodišča že tako samoumevna, da se ne zdijo nikomur več izvirna. Z veseljem jih ponavljajo na vseh koncih in krajih, od najbolj zakotne partijske organizacije do zadnje veselice, na katero se

politikom še ljubi priti. Povsod slišimo: trg, demokracija, ekologija...

Predlagamo prehod na novo konvertibilno denarno enoto, da nova denarna enota ne bi bila še en potiskan "šmir" papir, ji je treba zagotoviti, da je ne bodo zapravljali za nesmiselne projekte. Zato predlagamo takojšnje drastično zmanjšanje izdatkov za vojsko. V Evropi, ki se pomirja, nima več smisla povečevati vojaške mašinerije, ker se nima več proti komu boriti... ZSMS 90. let je lahko le demokratična politična in družbena organizacija, projektna organizacija z veliko profesionalnosti, odgovornosti in razuma."

Milošević in Vlasi z roko v roki (na žalost samo na majicah)

Aplavz tudi ob koncu in Školč (za to priložnost v posebnem zunanem imageju - črna obleka z metuljčkom) se je udeležil nazaj za mizo delovnega predsedstva, delovni predsednik Andrej Verlič (tudi z metuljčkom, kot še nekateri člani najožjega vodstva) pa je dal nato besedo Romanu Lavtarju, Janezu Kopaču in Gregorju Golobiču - voditeljem vseh treh kongresnih komisij, ki so vsak za svoje področje na kratko povzeli bistvene sestavine predloga kongresnih dokumentov.

Sledilo je še sklepno dejanje prvega kongresnega dne, ki ga je označil poročevalec Tone Anderlič (bivši predsednik RK ZSMS in glavni organizacijski vodja 13. kongresa) s javno prezentacijo izjave "Proti državljanski vojni, za demokratično Jugoslavijo", kar so kasneje delegati tudi sprejeli.

V izjavi med drugim piše: Montirani politični proces prometi Azemu Vlasiju in štirinajstimi soobtoženimi predstavlja enega izmed vrhuncev represivne politike do Kosova, ki se skoraj vse zadnje desetletje uspešno ponuja jugoslovanski javnosti, kot edina možna rešitev kosovskih težav... Vlasijev proces in vrsta drugih montiranih političnih procesov v SAP Kosovo vodijo k dokončni osramotitvi Jugoslavije v očeh mednarodne javnosti in h kolektivni izolaciji njenih državljanov. To je pot k nezaustavljive-mu sovraštvu, prelivanju krvi in državljanski vojni...

S pričujočo izjavo, katere del zahtev posebej izpostavljam tudi v enem od poudarkov ("okvirjev") na strani se je praktično tudi zaključil prvi dan (petek) 13. kongresa.

Gorenjski glas zanimiv tudi v Portorožu!

OFICIRJE V PASTIRJE

Večerni program z izjemo premiernega nastopa Plesnega teatra Ljubljana (Ne dotikaj se in V pot vpet) praktično ni obstajal, tako da so se kongresni udeleženci razkropili vse tja od Kopra (koncert Martina Krpana v Camel klubu) do konca Lucije.

Sobotni program je bil praktično najbolj natrpan, saj je tako dopoldne kot popoldne potekalo delo v treh kongresnih komisijah, ki so delovale v prostorih na treh različnih koncih Portoroža (Avditorij, hotel Palace in Splošna plovba Piran). Preden pa na kratko zabeležimo vsaj del sicer mnogih razprav, zapišimo, da se je na kongresu predstavilo tudi cela vrsta izjav, pobud, ki niso imele strogo ZSMSjevskega značaja.

Ena takšnih, ki je predvsem med tujimi novinarji zbudila največ pozornosti, je bila vse-kakor pobuda gibanja za kulturo miru in nenasilja, delovne skupine za mirovna gibanja in sekcije za kulturo miru "Slovenija - demilitarizirana dežela", v kateri med drugim pravijo: predlagamo, da se kot prvo fazo proučevanja področij, posledic in potrebnih stopenj demilitarizacije Slovenije, v skupščini SR Slovenije osnuje neodvi-

sna komisija. Le - naj pri svojem delu prouči in poda javnosti transparentne podatke: (med drugim, op. p.) kolikšen in kateri del slovenske industrije (prehrambene, težke, lahke...) so kakorkoli vezani na proizvodnjo v vojaške namene tako za domače tržišče kot za izvoz; natančen pregled vseh kadrov, ki so kakorkoli povezani z vojaškimi nameni; natančen popis vseh objektov in zemljišč ter druge imovine, ki jih uporabljajo armada, teritorialna obramba in druge vojaške strukture; študijo koncepta SLO in DS in analiza vseh tistih točk, ki dovoljujejo militarizacijo... Pri demilitarizaciji je potrebno upoštevati vsaj naslednje posege: opustitev konceptov oboroženega boja in obrambe; ukinitve prispevkov v vojaške namene; ukinitve vojaških šol, vojaških in obrambnih obveznosti, tako za moške kot za ženske;

V delu izjave naslovljenem "Tanke v kotalke, oficirje v pastirje, karavle turistom, topove v zvonove, Slovenijo Evropi..." se predlagatelji zavzemajo za pripravo predlogov alternativ, ki bi sledile sprostitvam iz prejšnjega poglavja.

Izza kulis

- glede na obleke vodilnih ZSMSjevcov na otvoritvi je po Avditoriju kanalu zakrožil čvek, da gre za stranko metuljčkov;
- dobro obveščeni so vedeli povedati, da si je Tone Anderlič posebej za kongres kupil suknič, ki ga je stal skoraj pol stave milijarde;
- v press centru smo bilo zelo podobni tehnologiji Droge Portorož (sistem sardin v konzervah);
- BMW, Alfa Romeo, Renault 21. razstava avtomobilov? Ne, zgolj naštevane znamke, s katerimi so se v Portorož pripeljali Kučan, Smole, Šinigoj...;
- od "republikancev" je menda en večer najbolj norela kranjčanka Petra Škofic, ko je morala zabavati delegacije ostalih jugoslovanskih ZSM;
- Školč v noči iz petka na soboto ni zatisnil očesa, pa ne, da bi se bal, da mu ne bo uspelo ustanoviti stranke, pač pa je sodeloval v komisiji za sklepe;
- "Republikanec" Zoran Thaler (sicer Škofjeločan) je imel kar naprej probleme z varnostniki, ker ni hotel nositi varnostnih oznak, tako kot Mauricio Olenk (Zeleni);
- hotelska ponudba Portoroža je bila pod ravnilo, pa čeprav si se hranili v restavraciji Grand hotela Palace;
- predstavnikov sedme sile je bilo po informaciji Dejana Verliča več kot 250;
- Lačni Franz je na koncertu uprizoril "majhen napad na JLA";
- Andrej Verlič (sekretar nove stranke) si je vračje hitel brisati čelo, ko se je rešil zaplet na končnem plenarnem zasedanju;

RAZBIJANJE STAREGA SISTEMA

Po Kučanu so pozdravili tudi predstavnik socialistične stranke Furlanije - Julijske Krajine, rektor mariborske univerze, predstavnik krščansko-demokratske stranke Furlanije - Julijske Krajine, predstavnik Zveze slovenske kmečke mladine, predstavnik Slovenske skupnosti iz Italije in predstavnik Transnacionalne radikalne stranke.

Besedo je zatem dobil prvi človek (takrat še) Zveze socialistične mladine Slovenije Jože Školč, ki je po prvem stavku "obstaja realna možnost, da prihodnje leto na volitvah zmagamo" požel buren aplavz navzočih v dvorani. V svojem, 12 strani dolgemu govoru pa je med drugim povedal: "...Veseli nas, ker smo precej pripomogli k razbijanju starega sistema,

GRES ZSMS - 13. KONGRES ZSMS - 13. KONGRES ZSMS - 13. KONGRES ZSMS 13. KONGRES ZSMS

UBIJANJE NA KOSOVU

Prisostvovali smo tudi posebni izjavi Odbora za zaščito človekovih pravic za Kosovo, v kateri pravijo: V Prištino je včeraj dopotovala delegacija mednarodne federacije za človekove pravice in sicer Antoin Garapon, sodnik iz Pariza in član francoske lige za človekove pravice in Matjaž Hanžek, sociolog iz Ljubljane. Obisk delegacije je nadaljevanje raziskave o stanju človekovih pravic v Jugoslaviji, ki jo mednarodna federacija opravlja v letošnjem letu na primeru lju-

li francosko ambasado v Beogradu, mednarodne tiskovne agencije in sedež mednarodne federacije za človekove pravice v Parizu. Vsi trije nameravajo ostati v Prištini vsaj do jutri: "Ob koncu telefonskega pogovora se je Antoinu Garaponu približala policija in se hotela z njim pogovarjati, zato je moral pogovor prekiniti.

Nasledni dan je Antoin Garapon iz Prištine telefonsko sporočil, da so ga policaji, ki so pred tem prekinili pogovor, nato odpeljali v hotelsko sobo in

Iz kongresnih pobud

Dokler potekajo razprave v smeri odprave 37. člena KZ SFRJ, ki predpisuje kot najstrožjo kazen smrtno kazen, se le-ta ne izvaja; vojaški rok naj se šteje v delovno dobo; služenje za vse državljanke, ki so več kot deset let preživele v tujini, naj ne bo obvezno; ukinitve predmeta SLO in DS na Univerzi; študij naj dobi status zaposlitve in s tem priznavanja delovne dobe za čas uspešnega študija; ZTKO Slovenije naj se preoblikuje v nacionalni olimpijski komite;

bljanskega procesa in Kosova. Sodnik Antoin Garapon je v Ljubljano ob 12. uri telefonsko sporočil naslednje: "Včeraj ob 17.45 (2. novembra, op. p.) smo bili Aleksander Žerdin, Matjaž Hanžek in jaz priče nasilju na prištinskih ulicah. Ob tem je bilo ubitih vsaj šest ljudi. Danes zjutraj ob 7.30 se je Matjažu Hanžku v hotelu Grand približal civilist, ki se je predstavil za policajca in mu grozil, da nas bodo jutri ubili, če vsi trije ne bomo jutri ubili, če vsi trije ne zapustimo Prištine še istega dne. Videli so nas namreč, ko smo bili prejšnji dan priče masakru. O dogodku smo obvesti-

mu pregledali prtljago. Neuradno so tudi izvedeli, da je policaj v civilu, ki jim je zjutraj grozil, agent zveznega SUP. Antoin Garapon je poudaril, da na Kosovu ne gre več samo za kršitve človekovih pravic, temveč za grobe kršitve onemogočanja nadzora nad spoštovanjem človekovih pravic. Matjaž Hanžek, Ali Žerdin in Antoin Garapon so poslali telegame z informacijo o ravnanju policije med drugim tudi Slobodanu Miloševiću in predsedniku predsedstva SFRJ Janezu Drnovšku.

Mojmir Ocvirk: »Oooh, dolgčas!

ZE DRŽAVLJANSKA VOJNA?

Ko smo dan kasneje, v nedeljo dopoldne, prisostvovali kratki tiskovni konferenci s članoma delegacije, je sodnik Garapon med drugim rekel, da bo preko mednarodne federacije za človekove pravice zahteval, da se primer kršenja človekovih pravic v Jugoslaviji uvrsti na dnevne rede vseh svetovnih organizacij, ki se neposredno organizirajo s to ali ali posredno ukvarjajo s to ali podobno problematiko, kajti "na Kosovu je situacija mogoče najresnejša v Evropi in nasilje kliče samo drugo nasilje, tako je povsem iluzorno, da se s takšnim terorjem hoče priti do rešitev." Hanžek, ki mu sedaj ni bila prva tovrstna službena pot na Kosovu, pa je med drugim ocenil, da se stanje v pokrajini stopnjuje v državljansko vojno, če to že ni. Povedal je, da je na Kosovu mogoče na več koncih slišati, da so edini narod v Evropi tik pred uničenjem.

Garapon je kasneje tudi prvič uradno predstavil končno poročilo, ki ga je mednarodna federacija pripravila ob ljubljanskem procesu, v katerem pa se v osnovi pravi, da je proces proti četverici grobo kršenje vseh mednarodnih aktov, ki jih je ratificirala tudi Jugoslavija. Ko že ravno omenjamo četverico, povejmo, da sta bila gosta kongresa tudi Janez Janša in Franci Zavrl, ki sta ob predstavitvi Odbora za varstvo človekovih pravic tudi delovala na posebni tiskovni konferenci, na kateri je Odbor

predstavil svoje že 103. sporočilo za javnost, v katerem med drugim pravijo: Odbor obsoja izmikanje funkcionarjev slovenske policije, ki najprej niso hoteli pričati pred skupino, pozneje pa so za to celo postavljali nesprejemljive pogoje. Odbor zahteva, da skupina delegatov svoje delo še naprej opravlja javno, saj je edino od tega odvisno zaupanje javnosti v njegovo nepristranskost...

Amandmaji k slovenski ustavi so sprejeti! Kaj bo predsedstvo SRS storilo sedaj, ko so izpolnjeni pogoji za zagotovitev spoštovanja slovenske suverenosti? Kaj bo storilo v primeru dveh protustavnih točk spornega vojaškega povelja?...

Odbor je z angažmajem ob obrambi četverice sprožil mnoga ključna vprašanja v zvezi s človekovimi pravicami, pravno državo, suverenostjo, itd. zato je razumljivo, da je njegov angažma po eni strani vezan na proces, po drugi strani pa posega tudi v splošna družbena vprašanja, zato bo Odbor še naprej sodeloval tudi pri spreminjanju zakonodaje, ki posega v človekove temeljne pravice, obenem pa bo nadaljeval z letos spomladaj začeto akcijo povezovanja jugoslovanskih skupin za človekove pravice. Glede na številna vprašanja, ki se pojavljajo v javnosti Odbor sporoča, da bo še naprej deloval na temelju svojih ustanovnih točk in da kot organizacija seveda ne misli sodelovati na volitvah.

Mini Glasova anketa

»DOGODILO SE ČUDO«

Posebej za bralce Gorenjskega glasa govorijo gostje kongresa

Milan Kučan, predsednik CK ZKS: "Tudi mi smo, v času, ko smo še delali v mladinski organizaciji, želeli imeti organizacijo po svoji meri in ne vidim prav nobenega razloga, da ne bi bilo temu tako tudi sedaj. Teško je govoriti o tem ali onemu vodstvu bolj uspeva kot drugemu, nasplošno za 13. kongres ZSMS menim, da mora predvsem dobiti legitimnost od svojega članstva."

Jože Smole, predsednik RK SZDL: "Če sem dobro razumel Školča, ne gre za potrjevanje organizacije v smislu klasične politične stranke, ampak predvsem v smislu množične politične organizacije, ki pa v osnovi še vedno cilja na mlade in tako na svoj način ostaja še naprej tudi mladinsko gibanje. Bistvo kongresa vidim v razmišljanju ZSMS o utiranju demokracije in konkretnem načinu reševanja družbenih

Janoz Kocijančič, bivši predsednik RK ZSMS: "Ze takrat, ko sem še sam delal v mladinski organizaciji sem se izogibal kakršnihkoli ocenjevanj drugih ekip, tako tudi danes tega načela ne bom prekršil. Vseeno, ZSMS danes smelo in uspešno išče izven sebe in svoje organizacije rešitve ter hkrati preskakuje tabuje, ki pa jih bo verjetno še dosti ostalo tudi za prihodnje generacije."

Andrej Ervar, bivši predsednik RK ZSMS: "Mi smo svoj krog odtekli, mladinska organizacija, ki je predvsem priloznost današnje organizacije, očitno sledi poti, ki je bila začrtana že malo nazaj. Veseli me, da je naša ekipa uspela vzpostaviti vsaj nekaj nastavkov, na katerih se še danes gradi organizacija. Danes, ko prisostvujem otvoritvi občutim predvsem neko nostalgijo in tudi sam poudarjam - reda bomo prihodnje leto zmagali

sme šanse obstajajo, na volitvah."

Sobotni dan so označevale besede, besede, besede

Vika Potočnik, delegatka v Zveznem zboru: "Osebo sem sicer antikongresist, vendar naj vseeno povem, da mi je bil vseh Školčev otvoritveni govor. Za SRS to pomeni utiranje vseh osnovnih principov, za večstrankarstvo, naprimer, je bila ZSMS spet prva, ki je prišla s takšno pobudo v javnost. Če gledam kongres z jugoslovanskimi očmi, bo verjetno spet veljalo tisto "dogodilo se čudo"."

Branko Greganovič, bivši predsednik K ZSMJ: "Bistvo tega kongresa so, žal, samo volitve 1990. Pokazal se bo paradoks, da je skladnost programov mladinskih organizacij v Jugoslaviji obratno sorazmeren ravni tolerance med njimi. Cim bolj se nam programi približujejo, tem bolj se kregamo, mar ni to, milo rečeno, vsaj malce čudno?"

V LJUBLJANI START ZA JBTZ?

Posebnost tokratnega Odborovega sporočila je vsekakor priloženi posebni esej "Politična motiviranost procesa" avtorja Janeza Janše, kjer avtor med drugim trdi, da je bil ljubljanski proces vnaprej pripravljen v Ljubljani in ne v Beogradu, in da je vanj vpletena predvsem slovenska politika, JLA pa so zgolj izkoristili za umazano igro.

Če se ob spremljajočih dogodkih, ki jih je bilo predvsem v obliki različnih tiskovnih konferenc (predstavljanje različnih knjig, iniciativ...) na kongresu bolj preveč kot premalo vrnemo nazaj na delo po skupinah, velja splošno reči, da je bilo nastopajočih mnogo in temu ustrezno je bilo tudi število izrečenih konkretnih pobud. Poglejmo nekatere (skrajšane verzije) izmed celodnevnih nastopov.

Milan Brence iz Zveze slovenske kmečke mladine: "Zakaj podeželje izumira, to je komunistom čisto jasno. Postavili

smo jim neke industrijske obrate, iz podeželja delamo mesta in s tem, ko smo delali na silo mesta, smo potegnili tudi kapital iz vasi. Tako, da so danes te vasi postale bolj spalni centri ali kot naselja, kamor se ljudje vračajo na počitek. Niso pa to naselja, kjer bi se kreativno živelo. In ko je naša politika začutila to napako, je skušala nekako ublažiti vse skupaj in to prav paradoksalno.

Zdravko Brglez, OK ZSMS Šentjur pri Celju: "Moram omeniti neustreznost agrarne politike na tem območju, ki z neustreznimi razvojnimi koncepti in stimulacijami onemogoča enakopraven razvoj investicijske izgradnje in tehnološke posodobitve kmetij na gorskih območjih. Nadaljevanje takšne politike lahko pripelje ta območja Slovenije v še večji razkorak, kar bo imelo za posledico upadanje interesa za kmetijsko dejavnost na teh območjih."

O SLOVENSKI EMIGRACIJI

Samo Resnik, UK ZSMS Ljubljana: "Predlagal bi, če menite, da je potrebno, da kongres jutri izbira med dvema predlogoma: ZSMS ne bo rušila spomenikov ali ZSMS bo še naprej nespoštljiva do spomenikov. Nadalje predlagam, naj zahtevamo, da se število vojaških oseb na področju Slovenije zmanjša na 5 vojakov na 1000 prebivalcev in naj se podobno zmanjša tudi količina vojašne tehnologije na našem ozemlju. Zaradi pogostega šikaniranja slovenskih nabornikov, ki služijo vojaški rok v drugih republikah, predlagam, naj kongres zahteva, naj slovenski vojski vsaj polovico vojaškega roka prebijejo na slovenskih tleh."

Tone Nemeč: "Gre za umik simbolov določene stranke iz zastave družbe, v kateri živi več strank. Če bo živelo več strank. Smo v nekem prehodnem obdobju in predvidevam, da bomo vzpostavili večstrankarski sistem ali pa pluralistični sistem in v tistem trenutku ne bo

mesto, da bo določena stranka imela nekaj privilegij in bi vse državljane karakterizirala kot svoje pripadnike."

Zlatko Golobčič: "Če seveda depolitiziramo armado, s tem po mojem mnenju še nismo storili tistega bistvenega koraka, da odpravimo resnično vlogo armade, ki si jo je po vojni prilastila. To pa je reprodukcija in ohranjanje vladajoče ideologije in sistema. Hkrati sem pripravljen, da bi armada, kjer bi bili pripadniki določene nacionalnosti služili ta vojaški rok čim bližje domu, v primeru agresije bili veliko bolj učinkoviti kot pa današnji."

Jože Vogrinc: "Prenehati se mora vsakršna segregacija nad vsemi slovenskimi emigranti, ki niso zagrešili nobenega zločina ali pa tudi takimi, ki so bili ali pa so preganjani zgolj zaradi mišljenjskih deliktov. Omogočiti jim je treba normalno povezovanje z matico po enakih merilih, kakršna bomo uveljavili tudi v sodelovanju s Slovenci v zamejstvu."

SOCIALISTIČNA GNOJNICA

Zoran Klemenčič: "O deideologizaciji oziroma o depolitizaciji oboroženih sil, predvsem JLA, je treba po mojem povedati, da ne gre samo za to, da ne bi šlo za tako imenovano partijsko vojsko oziroma za delovanje političnih strank znotraj armade, to v nobeni sodobno urejeni družbi, državi ni možno. Hkrati pa je potrebno povedati, da je tudi sklicevanje političnih strank na naklonjenost oboroženih sil pri boju za oblast ali pa za ohranitev oblasti ravno tako prepovedano. Mislim, da gre še za en problem, ki je z ideologizacijo povezan; resno se ne namreč treba pogovoriti o verskih svobodah. Armada, vsaj jaz sem imel občutek, da ni samo ateistična, ampak je v velikih primerih antiteistična, kar pa ji ni v prid."

Ivan Dolničar, upokojeni general polkovnik: "Tu je bilo rečeno, da je Zveza komunistov kriva za vse, za vso tragedijo, v kateri se kot družba nahajamo. Ja, dejstvo je, da je Zveza komunistov na oblasti od 45. leta sem. In še danes je. Koliko časa bo, to je sedaj stvar, ki je odvisna v veliki meri tudi od vas. In če je oblast kriva za vse dobro in za vse slabo, potem je tudi Zveza komunistov kriva. Mi to ne tajimo niti krijemo."

Metka Mešičič: "Predlagam, da jutrišnje plenarno zasedanje začnemo z minuto molka za žrtve politične, policijske in vojaške represije na Kosovu."

Igor Omerza: "Jaz bi samo opozoril, da je pobudo o evropskem delovnem času potrebno jemati z veliko rezervno, kajti vemo, da je bila pred leti že sprožena in je neslavno propadla, kajti v sedanjem sistemu, se ta naš mezdni delavec, če hoče preživeti mora ukvarjati s sivo ekonomijo. Se pravi, da bomo lahko startali na zahodnoevropski delovni čas šele takrat, ko bi dosegli zahodnoevropsko produktivnost in zahodnoevropske mezde slovenskega delavca."

Ingrid Bakše: "Poudarila bi, zakon o interesnem združevanju je tista točka, na kateri odpade vprašanje njihovega samostojnega organiziranja. Po tem zakonu bodo nova družbena gibanja in skupine in tako dalje, imele možnost postati samostojni objekt."

Jasmina Držanič: "Pred kongresom mi je bilo, naj povem v Portorožu, nekaj besed o gospodarstvu, stanovanjski politiki, stanovanjski aferi. V bistvu je zelo žalostno o tem govoriti, ker v bistvu govoriš o nerazrešenih, nerazčiščenih stvareh v eni veliki socialistični gnojnici."

V soboto je sledilo še sklepno dejanje, kjer pa je, kljub temu da je že kazalo, da bo prišlo celo do blokade kongresa (nastop delegatov ljubljanske UK vse steklo po programu in ob 15.34 se je tudi uradno pričelo štetje novi stranki, v katero se je simbolično prvi vpisal njen predsednik Jože Školč.

Volitve predsednika radovljiške SZDL: učenje med starim in novim

Generalka v dobrem in slabem?

Radovljica, 3. novembra - Ker se bo sedanji predsednik občinske konference SZDL Radovljica Anton Toman upokojil, so v občini začeli postopek za izvolitev novega. Do roka, 30. septembra, so evidentirali osem možnih kandidatov, izmed katerih jih je s kandidaturjo soglašalo pet: Jože Dežman, Brane Grohar, Anton Kapus, Andrej Kokot in Majda Odar.

V občinski organizaciji SZDL so volitve predsednika označili kot generalko za skupščinske volitve, ki naj bi bile prihodnje spomlad. Prvi zapleti, ki spremljajo volilne postopke, kažejo, da to ne bo samo generalka v dobrem, ampak tudi v slabem.

V občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij, med kandidati in tudi v javnosti je namreč izrazilo precej negotovnosti in tudi ostre reakcije pojasnilo, ki ga je predsedstvo občinskega komiteja ZKS Radovljica poslalo osnovnim organizacijam oziroma članom občinske organizacije ZKS. V njem med drugim piše: "V postopku evidentiranja se so odločala tudi kadrovska komisija komiteja in naše predsedstvo. Čeprav predlog evidentiranih kandidatov na 'naši listi' ni bil izključno ženski, nas je vsebinsko vodila misel, da je občinska politika že dolgo časa 'hudo moško zastopana', in da imamo v občini sposobne ter izobražene ženske, ki lahko prevzamejo najvišje politične funkcije. Prepričani smo, da tudi z drugačnimi pristopi ali prijemi."

V radovljiški občinski organizaciji zveze komunistov so za predsedniško funkcijo evidentirali štiri ženske (Evo Štravs, ekonomistko v HTP Bled, Marijo Koman, profesorico na Srednji ekonomski šoli v Radovljici, Majdo Odar, sekretarko zbora združenega dela SO Radovljica, in Marijo Romih, tožilko na republiškem tožilstvu) in enega moškega (Gvida Melinka, vodja sektorja za prodajo in projektivo LIP Bled), vendar je zaradi "osebnih odklonov evidentiranih in tudi nesporazumov v postopku" ostala edina "partijska kandidatka" Majda Odar.

Čeprav je predsedstvo občinske konference SZDL prevzelo odgovornost za vse kandidate, so se v ZK kljub temu odločili, da podprejo svojega kandidata. "Za nikogar od petih kandidatov ne moremo že vnaprej trditi, da ne bi mogel biti uspešen predsednik. Vsi z izjemo enega so tudi člani ZK in ne samo Majda Odar, tudi nekateri drugi so v svoje 'volilne programe' v mnogočemu povzeli teze iz naših programskih usmeritev. In nenazadnje - kdorkoli bo izvoljen, bo izvoljen s skupno voljo in bo predsednik vseh članov, organizacij, skupin, zvez, kogarkoli, ki bo deloval v okviru SZDL," so zapisali v pismo, v katerem je sporen predvsem zadnji (od)stavek, ki izraža mnenje ZK, da mora dobiti 52 odstotkov vseh žensk v občini in 51 odstotkov vseh zaposlenih z Majdo Odar svojo volilno priložnost, politično možnost in hkrati odgovornost in da naj bi komunisti zato, ker je njen program jasn in preprost, izbirali njo.

Ker komunisti prevladujejo v vodstvih krajevnih konferenc SZDL, ki bodo imele pri sestavljanju predloga kandidatne liste in tudi na volitvah glavno vlogo, so kandidati in vodstva nekaterih občinskih družbenopolitičnih organizacij razumeli sicer kot kadrovske kuhinje, ilegalno delovanje oz. vmešavanje v volilne postopke.

Kdo je bolj komunist

Najprej je reagiralo predsedstvo občinske konference ZSMS, ki je pismo sekretarjem osnovnih organizacij ZK ocenilo kot grob napad na ostale možne kandidate, še zlasti na iste, ki so tudi člani ZK, vendar so kandidati drugih družbenopolitičnih organiza-

Kot smo zvedeli, se kandidati za SZDL-jevskega predsednika neformalno sestajajo. Na enem izmed takšnih neformalnih sestankov so se tudi dogovorili, da se bodo medsebojno obveščali o vseh, s poslovnikom nepredvidenih aktivnostih, ki jih vsak načrtuje v volilnem boju.

Anton Toman

Nepotrebno pismo

Volitve SZDL-jevskega predsednika naj bi bile generalka za spomladanske, skupščinske volitve. V kakšnem pomenu?

"Znašli smo se v 'praznem prostoru'. Po starih volilnih pravilih ne gre več, novih pa še nimamo, zato poskušamo sami poiskati najprimernejše in najdemokratejšje oblike. V pomoč so nam pretekle izkušnje z več kandidati. Kot je znano, so bili v radovljiški občini pred petimi leti (prvič na Gorenjskem) trije kandidati za predsednika občinske skupščine."

Dva kandidata, Brane Grohar in Jože Dežman, sta predstavila javnosti svoje programe na plakatih. Kako ocenjujete njuno potezo?

"Čeprav ima to priokus strankarstva, gre za poskuse demokratizacije volilnih postopkov. V SZDL smo v začetku celo razmišljali, da bi pripravili plakat s programi in predstavivijo vseh kandidatov. Sicer pa - plakati ne bodo odločilno vplivali na izid volitev, odločitve bodo 'padale' v krajevnih skupnostih oz. krajevnih konferencah SZDL."

Kako ocenjujete pismo, ki ga je ZK naslovlila partijskim sekretarjem in v katerem daje prednost "svoji kandidatki"?

"Čeprav je bilo napisano dobronamerno, se mi zdi, da ni bilo potrebno in da lahko doseže nasprotni učinek. Načelo demokratičnega centralizma, ki formalno velja samo v ZK, sicer zavračamo, vendar ga marsikje še spoštujemo."

cij. Predsedstvo se je ob tem vprašalo, kdo je bolj član ZK - ali tisti, ki je na kandidadni listi ZK, ali oni, ki je kandidat krajevnih konferenc SZDL Bled, občinske konference ZSMS in občinskega odbora ZZB NOV. Ker v predsedstvih krajevnih konferenc SZDL prevladujejo komunisti, pomeni načelo demokratičnega centralizma, ki formalno še vedno velja, favoriziranje kandidata občinskega komiteja ZK in omalovaževanje kandidatov ostalih družbenopolitičnih organizacij, so v izjavo, naslovljeno središtvom javnega obveščanja, občinskimi vodstvom družbenopolitičnih organizacij in predsednikom krajevnih konferenc SZDL, zapisali radovljiški mladinci, ki tudi poudarjajo, da vsebine partijskega pisma ni obravnaval noben organ ZK, in da pomeni pismo "ilegalno" reklamo. Predsedstvo občinske konference ZSMS se je z izjavo tudi zavezalo, da storilo vse za enakopravnost oz. enakovrednost kandidatov v volilnih postopkih in za osebno zaščito vseh, tudi tistih, ki ne bodo izvoljeni.

Podobno je reagiral odbor za organizacijsko kadrovske politiko in izobraževanje, ki deluje pri občinskem sindikalnem svetu. Odbor je podprl vseh pet kandidatov, se zavzel za to, da naj najboljšega med njimi izberejo občani sami, pismo občinskega komiteja ZK je ocenil kot vtikanje v vodenje rednega postopka kandidiranja, sicer pa je komiteju predlagal, da naj poskuša popraviti slabo žensko zastopnost v radovljiški politiki pri funkciji izvršnega partijskega sekretarja.

Nazadnje so se s pismom, naslovljenim vodstvom družbenopolitičnih organizacij in politični javnosti, oglasili še kandidati za SZDL-jevskega predsednika. V njem navajajo, da nimajo nič drug proti drugemu, da želijo še naprej ohraniti dobre medsebojne odnose in da se zavzemajo za takšen volilni boj, v katerem ne bi stopali drug drugemu po prstih. Občinskemu komiteju so postavili tri vprašanja, med drugimi tudi to, ali morajo ostali komunisti, ki tudi kandidirajo za

funkcijo SZDL-jevskega predsednika, po načelu demokratičnega centralizma podpreti partijsko kandidatko. Pismo končujejo z grožnjo, da bo v primeru pretiranega poseganja po receptih kadrovske kuhinje vprašljivo njihovo nadaljnje sodelovanje v kadrovskih postopkih.

Janko Stuček, sekretar predsedstva občinskega komiteja ZKS Radovljica, je na programsko-volilni seji ZK v Poljčah sicer pojasnil, da pobuda, koga izbirati med kandidati, ni bila zamišljena kot spoštovanje načela demokratičnega centralizma in "obveza" za komuniste, vendar je nesporno, da je bila poteza ZK politična napaka, ob kateri pa vsaj za zdaj še ni mogoče oceniti, komu je prinesla več - Odarjevi ali ostalim kandidatom. Ker je napako storila partija, za katero je znano, kako rada se je v preteklosti vmešavala v kadrovske postopke, je razumljivo, da so reakcije ostre. Ostre so zdaj, v sedanjih razmerah, vprašanje pa je, ali bodo tudi čez nekaj let, ko SZDL v sedanji podobi ne bo več in bo ZK le ena od številnih političnih organizacij, ki bodo tekmovala v volilnem boju in boju za oblast.

C. Zaplotnik

Zamisel o mladinskem turističnem biroju je bila dobra

Tudi tak je učitelj, tudi tak je pouk

Bohinjska Bistrica, 6. novembra - Na pragu poletne turistične sezone je v Bohinjski Bistrici zaživel mladinski turistični biro. Prvi meseci dela potrjujejo, da je imel profesor geografije v tamkajšnji šoli, Jože Cvetek, prav, ko je v turističnem društvu Bohinj sprožil zanimivo idejo, da veliki napori, povezani z ureditvijo lokalčka, niso bili zastonj, prava vrednost poteze pa se bo pokazala šele čez nekaj let, ko bodo sedanji osmošolci, ki v njem nabirajo prve delovne izkušnje, gotovo bolj pogumno in številčno stopili v svet turistične ponudbe kot njihovi starši. To pa je tudi glavni namen takšnega pouka.

Peto leto imajo v osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici turistični podmladek, tretje leto je turizem že fakultativni predmet. Jože Cvetek, ki je živ dokaz, kako ustvarjalen, v okolje in prihodnost kraja zazrt je lahko učitelj, je začel s štirimi, petimi učenci. Drugo leto jih je bilo okrog dvajset, tretje že osemdeset, lani stodeset in letos stopetdeset. Na višji stopnji, od šestega do osmega razreda, torej že vsak drugi učenec obiskuje fakultativni pouk turizma.

»V šestem razredu se otroci seznanijo z osnovami turizma, spoznavajo bolj preproste stvari, da jih teorija ne bi zamorila, prirejamo razne akcije, ogleda. V sedmem in osmem razredu pa že bolj strokovno obdelujemo posamezna poglavja turizma, obiskujemo hotele, turistična društva, spoznavamo poklice v turizmu, poskrbimo za čisto okolico jezera, pomagali smo, recimo, pri ureditvi campinga Danica, na podoben način bi radi spremenili v turistično točko znameniti Ajdovski gradec in podobno. Učenci nečjejo sedeti samo v učilnicah,« je dejal Jože Cvetek in dodal, da vseskozi tesno sodelujejo s turističnim društvom Bohinj (mimogrede, tu je podpredsednik) in bohinjskimi turističnimi organizacijami, ki se še posebej razvesele vsakega novega kandidata za štipendijo.

»Preden smo v osnovni šoli začeli s poukom turizma, se je zelo zelo redke učence odločil za poklic v turizmu. Zdaj se vsako leto šest do osem učencev odloči za blejsko srednjo gostinško in turistično šolo, po dva ali trije pa nameravajo po gimnaziji študirati turizem na višji stopnji,« je nadaljeval učitelj Cvetek. »Hoteli so telo, ljudje kri turizma. Če res hočemo kakovitosten turizem, moramo zanj navdušiti že najmlajše. Otroci morajo začutiti ljubezen do svojega kraja, da ga bodo obvarovali pred onesnaženjem, vedeti morajo, da lahko dobro živijo prav od dela v svojem kraju, od turizma.« Tega se učijo pri profesorju Cvetku v šoli in "na terenu". Delo v mladinskem turističnem biroju je le droben, a pomemben kamen v mozaiku pouka. Če v stikih s turisti v biroju izgubijo vsaj nekaj strahu pred "nastopanjem" in rabo tujega jezika, če osvojuje vsaj nekaj prijaznih besed v odnosu do gostov, potem je mladinski biro gotovo prava pot.

»Prede smo v osnovni šoli začeli s poukom turizma, se je zelo zelo redke učence odločil za

Nataša Brodej je učenka 8. razreda: »Čeprav sem se odločila za zdravstveno šolo, me tudi turizem zanima. Rada obiskujem fakultativni predmet pri profesorju Cvetku, katerega sestavni del je tudi delo v mladinskem biroju. V njem delamo samo osmošolci, in sicer zaporedoma dva dneva. Računam, da bo v šolskem letu prišel vsak dvakrat na vrsto. V biroju pomagamo odraslemlu delavcu, prodajamo kartice in znamke, vodimo turiste do zasebnih turističnih sob, do muzeja in podobno.«

Ksenja Kranjec, delavka v mladinskem biroju: »Nekateri učenci pridejo z velikim navdušenjem, voljo, vse jih zelo zanima. Takšna "družba" je tudi meni všeč. Drugi, na srečo redki, pa pridejo tudi samo zato, da jim čas drugače mine, da se ognejo pouku. V biroju imamo celo šolski računalnik, na katerem so zbrane različne informacije, kot seznam oddajalcev sob, računi, informacije o zanimivih turističnih točkah, izletih, prireditvah in podobno. Prvo vprašanje turistov je namreč običajno, kaj se v Bohinju da videti in početi. Mislim, da je sodelovanje osmošolcev pri tem zelo koristen uvod v nekoč še boljšo ponudbo tega kraja.«

V šoli se dogovarjamo, da bi ustanovili krožek nemškega jezika, ker prihaja v Bohinj veliko nemških gostov. V poletni sezoni je bil naš biro, ki je enota turističnega biroja Bohinj in ga vodi eden od njihovih delavcev, odprt po cele dneve, zdaj, v prehodnem času, le po štiri ure na dan. Razmišljali smo, da bi ga v mrtvi sezoni sploh zaprli, vendar ga prav zaradi dela našega podmladka pa tudi domačinov, ki prek nas oddajajo turistične sobe, ohranjamo. Neredno poslovanje bi namreč omajalo zaupanje oddajalcev sob, nas v njihovih očeh naredilo neresne.«

H. Jelovčan

- "Osebnostna izkaznica" kandidatov:
- Jože Dežman (1955) iz Lesc, diplomirani zgodovinar, zaposlen kot kustos v Gorenjskem muzeju v Kranju;
 - Brane Grohar (1954) z Bleda, programer, zaposlen kot strokovni sodelavec na občinski konferenci SZDL Radovljica;
 - Anton Kapus (1944) iz Kamne gorice, varnostni inženir, zaposlen kot vodja oddelka za tehnično in zdravstveno varstvo v kranjski Savi;
 - Andrej Kokot (1959) iz Radovljice, diplomirani novinar, zaposlen v Mladinskem izobraževalnem centru Bohinj;
 - Majda Odar (1951) iz Radovljice, diplomirana sociologinja, zaposlena kot sekretarka zbora združenega dela SO Radovljica.

KERAMIČNE PLOŠČICE MORAJO BITI LEPO IN TRAJNO POLOŽENE

nivedur

VODOODPORNO LEPILO ZA KERAMIČNE PLOŠČICE

NIVEDUR odlikujeta preprosta priprava in nanašanje. Nanašamo ga na izravnalne mase, ki jih tudi izdeluje CINKARNA CELJE.

NIVEDUR uporabljamo za lepljenje:

- na zunanje fasade
- na notranje fasade
- v plavalnih bazenih

Z NIVEDURJEM boste ploščice in druge obloge zagotovo lepo in trajno položili.

Če želite dodatna pojasnila, izpolnite kupon in ga pošljite na naslov: CINKARNA CELJE, 63000 CELJE, KIDRIČEVA 19

Želim informacije in svetovanje

ime in priimek

organizacija

naslov

tel.

CINKARNA CELJE

Nagel tek pokojnin za plačami

Razlika za nazaj zbuja videz visoke pokojnine

V teh časih je bolje biti upokojenec kot delavec, slišimo pogoste komentarje zlasti med slednjimi, ki so prepričani, da upokojenec nikoli ni bilo bolje kot zdaj. Razlog za to je redno medletno usklajevanje pokojnin, zdaj že kar vsak mesec, ki upokojenecem (poleg sicer nizkega) nominalnega zneska pokojnin vselej navrže še razliko za nazaj. Ker pa slednja z vsakim povečanjem velja od 1. januarja, so poračuni za nazaj vse večji, bolj ko se bližamo koncu leta. Ko smo govorili z nekaterimi upokojenec, so nam priznali, da so ti zneski kar dvakrat, trikrat, avgusta celo štirikrat večji kot sama pokojnina.

To seveda bode delavce, zlasti one v manj uspešnih podjetjih, ki slabo zaslužijo in upokojenecem očitajo, da so jih s pokojninami že prehiteli. Da je temu tako, sta kriva dva načina obračunavanja: plače se krojijo od tovarne do tovarne različno, od pokojnine pa temeljijo na gibajočih republiškega povprečja plač iz koledarskega leta. V nekaterih delovnih organizacijah so plače celo pod republiškim povprečjem, zato so delavci utemeljeno slabe volje, ko se primerjajo z upokojenec, ki jim prejmejo sledijo po republiškem »ključu« izračunane plače.

To pa vendarle še ne pomeni, da so pokojnine v svoji rasti ujele rast plač, nam je dejal Stojan Trošt, član odbora za plan in finance Skupnosti pokojninskega in invalidskega za-

Poglejmo, kako se je letos povečevala najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo! S 50 odstotnim povečanjem 1. januarja je znašala 677.500 dinarjev. Naslednjič so jo popravili 1. aprila, in sicer za 40 odstotkov, tako da je znašala 948.500 dinarjev. 1. maja (30 odstotno povečanje) je veljala 1.233.100 dinarjev, 1. junija (15 odstotkov več) 1.418.100 dinarjev. S 1. julijem so jo povečali za 25 odstotkov, torej na 1.772.500 dinarjev, 1. avgusta za 35 odstotkov, na 2.393.000 dinarjev, 1. septembra za 20 odstotkov na 2.871.500 dinarjev in nazadnje 1. oktobra za 25 odstotkov, kar je dalo znesek 3.589.400 dinarjev. Vsakič so upokojenec dobili tudi razliko za nazaj, in sicer od 1. januarja. Bolj ko se bližamo koncu leta, bolj se razlika povečuje. S septembrskim povečanjem denimo je skupno izplačilo z razliko znašalo okoli 6.700.000 dinarjev, z oktoberskim že okoli milijon.

Zadnja medletna uskladitev pokojnin je bila opravljena s 1. oktobrom, in sicer povečanje za 25 odstotkov od 1. januarja dalje. Skupno povečanje pokojnin med letom znaša okoli 695 odstotkov.

varovanja v Sloveniji, organa, ki je pristojen za sklepanje o medletnih uskladitvah pokojnin. Statistika pravi, da jih niso in da so v sedmih letošnjih mesecih (podatki o plačah za dva meseca zamujajo) za kakih 27 odstotkov za plačami. Po družbenem dogovoru pa je predvideno, da pokojnine smejo do 90 odstotkov ujeti osebne dohodke. Kot pravi Stojan Trošt, jim dovoljene zakonske meje vse leto niti ob stalnih usklajevanjih ni uspelo doseči. Šele konec leta, ko so znani tudi pravi podatki o gibanjih osebnih dohodkov (zdaj zaradi zamikov izplačil tudi tovrstna statistika kasni), bo znano, kolikšen je pokojninski zaostanek za plačami. Ta zaostanek se bo z dokončnim poračunom ustrezno izravnal; če bo ugotovljeno, da so medletne uskladitve lovile plače, bo poračuna manj in obratno. Sicer pa na očitek, da pokojnine prehitujejo prejemke delavcev, pravi, da so posledica dogovorjene metode izračunavanja, ko se pokojnine povečujejo za rast osebnih dohodkov, te podatke pa uradno daje Republiški zavod za stati-

D. Z. Žlebir

Pokojnine se obvezno povečujejo glede na povprečen porast osebnih dohodkov, dosežen v koledarskem letu, primerjaje z letom poprej. Plače v Sloveniji so v sedmih mesecih porasle 398,8 odstotkov, pokojnine 292,4 odstotka. Delež povečanja pokojnin v porastu osebnih dohodkov je bil torej 73,3-odstoten, po dogovoru pa je dovoljeno 90 odstotkov.

stiko, torej si ga niso izmislili v pokojninski skupnosti sebi v prid. Pravi tudi, da so upokojenec kljub medletnim uskladitvam še vedno oškodovani, češ da jim inflacija spriti odjeda vrednost poračuna za nazaj.

Da, inflacija je v precejšnji meri kriva, da so ta gibanja postavljena na glavo. Plače komajda sopihajo za vrtočlavi divjanjem življenjskih stroškov, pokojnine pa za plačami, vmes pa imamo opravka z dogajanjem, ki so skregana z vsako logiko.

Najnižja plača trenutno znaša 8.600.000 dinarjev, z jamčena pa 6.500.000 dinarjev. Najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo nominalno znaša okoli 3.600.000 dinarjev, vendar z razliko od prejšnje pokojnine, poračunane za nazaj, velja že skoraj milijon. Dejanska razlika v zneskih je več kot očitna, krivdo za to pa je pripisati različnim tehnikam usklajevanja plač na eni in pokojnin na drugi strani.

Kako živijo, kaj delajo v Centru slepih

Razstava ročnih del in sto let Kunšičeve Marije

Škofja Loka, 6. novembra - Ne zgodi se pogosto, da bi praznovali kar trije obletnici hkrati. No, v škofjeloškem Centru slepih in slabovidnih se je v petek zgodilo prav to. Tradicionalna razstava ročnih del oskrbovancev, ki so jo zvečer odprli za mesec dni, je bila posvečena 53. obletnici tega zavoda, letos pa je minilo tudi deset let, kar je bil v njegovem sklopu zgrajen še dom za ostarele, torej tudi videče, ljudi. Ze dopoldne pa so se oskrbovanci zbrali za prav posebno svečanost. Njihova "kolegica" Marija Kunšič, doma od Sv. Duha, je praznovala častitljivih sto let.

V domu Centra slepih v Škofji Loki trenutno živi 206 oskrbovancev. Število bo prek zime še nekoliko naraslo, saj nekateri pridejo sem samo za nekaj mesecev, da se umakne mrz, na pomlad pa se spet vrnejo domov.

Dolčas je lahko ena najhujših stvari, ki razžira človeka. Oskrbovancem iz škofjeloškega Centra ga strokovno pomaga premagovati delovna terapevtka Romana Rupar. »Prirejamo bralne ure, glasbene ure, potpisna in druga predavanja v sodelovanju z Delavsko univerzo, enkrat na leto gremo na izlet, vsaj enkrat priredimo piknik, imamo tudi splošno rekreacijsko telovadbo, organizirane sprehode, obiske razstav, živalskega vrta, uveljavile pa so se tudi psihoterapevtske skupine. Oskrbovanci sami predlagajo temo, o kateri se pogovarjamo. Veliko smo se pogovarjali, na primer, o posmrtnem življenju, nadnaravnih pojavih, o zdravju in podobno. Razen tega oskrbovancem omogočamo, da nastopajo na številnih kulturnih prireditvah, ki jih prirejamo, ali dokazujejo svojo ustvarjalnost v krožku ročnih del, katerega enoletni pregled je potem razstava.«

In kaj vse počno oskrbovanci? Pletejo, vežejo, žgejo slike v

les, izdelujejo ljubkovalne igrače, obešanke za rože, kot posebnost letošnje razstave pa velja omeniti zbirko pesmi In rodila se je pesem, ki jo je v samozaložbi izdala Ana Solce. »Material za delo dobimo kot ostanke iz tovarne, največ Gorenjske predilnice, Odeje, Tekstilindusa, Induplata, kar manj-

ka, pa dokupimo,« je dejala Romana Rupar. »Razstava je prodajna. Prodajamo večinoma delavcem in oskrbovancem doma, drugo porabimo bodisi za dobrote pri srečelovih ali za olepšavo doma. Denar navadno razdelimo za nagrade ali izlet, nekaj pa ga imamo za nakup materiala. Tokrat razmišljamo, da bi za sodelujoče priredili martinovanje. Pri razstavi oziroma samih ročnih delih ni toliko pomembno strokovno delo z oskrbovanci. Zanje je največja spodbuda pohvala, osebni, tople človeški odnos vseh uslužbencev do njih. Tak odnos obstaja.«

Na petkovi večerni otvoritvi razstave, ki je bila tudi enkratna kulturni dogodek (nastopili so oktet Jelovica, slepi komunist Dušan Porenta, učenci loške glasbene šole, program pa so povezoval recitacije pesmi Ane Solce), so med drugim podelili priznanja oskrbovancem-borcem, starejšem od 80 let, in oskrbovancem-jubilantom. Med slednjimi sta vsekakor vodilni slepi Nežka Kamenšek, sicer doma iz okolice Rogaske

Slatine, in Gusta Laznik iz Prevalj, ki sta v domu že petdeset let. Obema je dom postal drugi dom, oskrbovanci pa velika družina, v kateri se dobro počutita.

Kot smo omenili že v uvodu, pa je bilo dopoldansko slavlje v čast Mariji Kunšič, ki je bila v soboto, 4. novembra, stara sto let. Ženska je prava korenina, drobna, a trdna. Čeravno, kot sama pravi, je ni bolezn, ki bi je ne obšla, še kar urno stopica okoli. Samo desno koleno ji nagaja, da si mora pomagati s palico. V domu je šele zadnje leto, prijazni so z njo in ničesar ji ne manjka.

»Vse življenje sem morala stiskati z denarjem, saj za ženske včasih ni bilo zaslužka, kot je danes, zdaj ko sem končno brez skrbi, sem pa stara in bolna,« pravi Marija Kunšič. Njen sin, edinec, je star 77 let, s snaho pa sta bili skupaj med povabljenici rdečega križa, starejšimi od 80 let...

H. Jelovčan
Slike: F. Perdan

PLOČEVINA, KI VAS BO PREŽIVELA

TITANCINK

PLOČE - SVITKI - STREŠNI ELEMENTI

TITANCINK ima vse lastnosti bakrene pločevine in še več:

- ni strupen in škodljiv zdravju (zbiranje kapnice)
- odlično kljubuje vplivom industrijskega onesnaževanja
- ima izjemne preoblikovalne lastnosti (kleparski izdelki)
- izredno odporen proti obremenitvam
- življenjska doba prek 80 let

Uporabljamo ga lahko v gradbeništvu, kovinsko predelovalni industriji, umetnostni obrti, pasarstvu...

Če želite dodatna pojasnila, izpolnite kupon in ga pošljite na naslov: CINKARNA CELJE, KIDRIČEVA 19

Želim informacije in svetovanje

ime in priimek

organizacija

naslov

tel.

CINKARNA CELJE

Med starši so tudi pravniki

Matura šele prihodnje leto

Kranj, 6. novembra - Ko so pred dobrimi tremi leti sedanji četrtošolci sedli v srednješolske klopi prenovljenega družboslovnega in naravoslovnomo-matematičnega programa, so jim brž povedali tudi to, da jih po koncu čaka zaključni izpit.

Res se inačica nekdanje mature ali zrelostnega izpita vrača v srednješolske programe. Vendar pa družboslovci in naravoslovci, ki so izjemni v tem, da sta bila njihova programa prenovljena eno leto prej kot vsi drugi, kljub obetom letos še ne bodo opravljali zaključnega izpita. Zakaj?

Našlo se je ducat umnih staršev, med katerimi so očitno tudi pravniki ali vsaj ljudje, ki berejo Uradne liste, in protestiralo pri republiškem komiteju za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo, češ da stvar pravno ne zdrži: prenovljena programa sta bila namreč sprejeta prej, preden je izšel popravljeni Pravidnik o zaključnem izpitu. Če bi ti šolarji letos kljub temu morali opravljati zaključni izpit, bi bila ta zahteva glede na predpis nezakonita.

Komite je torej pritožbo staršev, ki so se - malce zlobno rečeno - očitno zgrozili nad mučniško usodo svojih otrok, sprejel. V bistvu je tudi najbolj prav, da se matura začne za vse srednješolce hkrati, torej po izteku prihodnjega šolskega leta. Čeprav kot priprava za sprejemne izpite za študij, ki jih uvajajo že skoraj vse fakultete, že tudi letos ne bi bila odveč.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Po sledih zavezniških letalcev

Nema priča pod Rjavino

Precej stran od planinskih poti — skoraj v popolni divljini — tam, kjer položni plaz pod Rjavino preide v prepadne stene nad dolino Krme, ležijo že več kot štiri desetletja ostanki Liberatorja. Samo nekaj železja, nerjavečega jekla in zmečkanih kosov aluminijeve pločevine je nima priča usode zavezniškega bombnika, ki je s svojim zadnjim poletom želel poseči v naš partizanski boj pod Julijskimi Alpami.

Letalo je verjetno zašlo med naše vrhove jeseni ali pozimi 1944-45, razbitine pa so odkrili zgodaj poleti 1945 pastirji in lovci iz Zgornje Radovne.

Tragedija se je morala zgoditi v trenutku, sredi noči, ali pa v gosti oblačnosti, zakaj nikoli in ničesar ni dalo slutiti, da bi zrušitev letala kdo preživel...

Po vsem videzu sodeč, toda le po ugotavljanju, se je letalo s krilom zadelo ob južno ostenje Rjavine, pri čemer se je krilo odlomilo in toliko obrnilo trup, da je z nosom treščilo ob skale. Tedaj se je odlomilo še drugo krilo, trup z repom pa je po strani zdrsel po plazu navzdol ter se nekje na sredi v globoki snežni brazdi zaustavil. Tega divjega udarca očitno ni preživel nihče. Samo ugiba se lahko — ali je imel kdo kaj sreče, mogoče v repnem delu, ali pa, da jim je kakšno sekundo pred uničenjem uspelo izskočiti? Toda o tem ni nobenih podatkov.

Obiskal sem morda najstarejšo prebivalko Radovne, gospo Cilko Rekar, ki jih ima že krepko čez osemdeset, ter jo povprašal, česa se še spominja iz tistega časa, ko so nad njihovimi glavami brnela ameriška letala. Počasi, pa bolj tiho je spregovorila, češ da so že leta

vmes, veliko let je preteklo, odkar je umrl njen mož in še več od takrat, ko sta pripravljala drva za zimo. Tako nekako sredi dneva je moralo biti, pripoveduje dalje, ko sta bila v dreveh v Radovni, je nekje s triglavske strani močno zagrmelo. Najprej sta pomislila, da Nemci obstreljujejo partizane ali kaj podobnega. Na letalo nihče ni pomislil, saj se tudi videlo ni... Pa se je res tistikrat zrušilo letalo-?...

Na kraju nezgode so se prvi znašli pastirji, ko so gnali ovce v višje ležeče kraje; enkrat v začetku poletja, ko je šele pošteno sneg odlezel. Vso skrivnost in prve vtise so odnesli s seboj v grob. Tudi lovci, ki so za njimi prišli na kraj nesreče ter po svoji dolžnosti poskrbeli za razdejanje, niso več med živimi...

O, pač! Jeseni sem po naključju srečal v Radovni priletnega, a krepkega možaka. Kunčič Matevž iz Mojstrane je bil, ki se je prav prijazno spustil v pogovor.

Od malega je živel v Radovni, ob okupaciji pa se je tako

povezal s partizani. Pravi, da je stalno bil na poti — kar s kolesom ali pa s konjsko vprego je hitel po dolinah pod Triglavom ter opravljal hvalevredno delo terenca. Toda v neskončnost to ni moglo trajati. Triinštiridesetega leta, marca, so ga aretirali. Švabi! Potem ga zaprejo v Begunje, junija pa odpeljejo v Dachau. Kaj vse je tam prestal, tega sploh noče omenjati. Hudo je bilo in dobesedno garali so, da je šlo življenje iz njega. Pa je preživel!

Po osvoboditvi se je vrnil domov in že 45. poleti se je priključil lovčemu, saj je ljubil naravo, še posebej pa svoje domače okolje. Potem je kar nenkrat prišla novica, da leži na plazu pod Rjavino razbito letalo z ostanki človeških trupel.

Lovci Rekar, Urevc in Matevž Kunčič so odhiteli tja gor.

li obvestilo o zrušenem bombniku za nalogo, naj bi kot letalci odšli na kraj nesreče ter napravili zapisnik o pregledu stanja.

S pomočjo lovcev so se tako tudi oni srečali s sliko usode nekega B-24 in nekaj letalcev, katerih imena so šla v pozabo. Janko se poteka odprave še dobro spominja, še predvsem pa podobe kraja, kjer so ležali ostanki letala. Iz njegovega pripovedanja se da razbrati, da je bila naloga Liberatorja oskrbeti partizanske čete v zahodni Sloveniji, ali celo v okolici Cerkena, kajti v trupu so našli polne zabojnike z orožjem in strelivom, minometalce, brzo-strelke... Toda letalo svoje naloge ni opravilo, ampak se je zrušilo na peščen, s snegom po-

krit plaz ter pod seboj pokopalo nesrečno posadko. V trupu so našli tudi neuporabljena padala in Janko je še eno odnesel s seboj. Zapisnik so napravili, ob grobu pa so se molče poklonili spominu na neke letalce...

Tisto jesen je bilo, ko je prišla odprava od Rdečega križa ter prenesla posmrtno ostanke letalcev v dolino, potem pa so jih preko Beograda izročili njihovi domovini.

Veliko let kasneje smo spet stali letalci na tistem kraju v Triglavskem pogorju... Tam sredi peska je po Jankovem pripovedovanju ležal skoraj nepoškodovan trup letala, krili pa sta odlomljena in delno zgoreti ležali nekoliko višje pod

steno. V medli predstavi so nam besede začrtale mogočno podobo Liberatorja, ki so se mu propelerji v naših hribih zadnjič zavrteli...

Tam, kjer se danes sluti prekopan grob, raste nekaj planinskega cvetja, ki bo skupaj s časom počasi zbrisalo zadnje sledove...

Podobnih krajev, kot je ta pod Triglavom, je še vse polno po Sloveniji.

Pri padcu bombnika na Kotovo sedlo ob Jalovcu je izskočila vsa posadka, vendar je samo pilot preživel, ker je zadnji izskočil že nekje nad Tamarjem. Vse ostale letalce je že v zraku pokončal nemški flak.

Nad Ratitovcem se je s padali rešilo šest članov posadke, v razbitinah lovskega Lightning pa je zgorel edini pilot, ko je z večjo skupino bombardiral železniški most pri Globokem pod Radovljico.

Tudi po različnih krajih Stajerske in Dolenjske so se dogajale prave drame, ko so zavezniški letalci padali z neba, njihova letala pa so se razbijala po hribih in poljih. Še vedno se tu in tam najde zarjaveli ostanke dela letala, ali pa naletiš na človeka, ki se še spominja časov, ko je sam, ali pa kdo njegove družine hitel proti usodnemu kraju z željo pomagati sočloveku v stiski in mu rešiti življenje...

Janez Žerovc

Življenski standard Tržičanov pada

Najbolj udarjeni so upokojeenci

Tržič, novembra - Poročilo o izvajanju socialnovarstvene politike v občini Tržič v letu 1989, ki ga je pripravila Občinska skupnost socialnega varstva Tržič, je pokazala, da življenski standard Tržičanov pada. Posebej so prizadeti upokojeenci, ki imajo v Tržiču glede na strukturo industrije, čevljarstvo in tekstilno, in ob večnih nizkih osebnih dohodkih delavcev temu primerne nizke pokojnine.

Tržič je stara občina, saj je statistika ob koncu leta 1988 pokazala, da ima Tržič ob 6600 aktivnih prebivalcev kar 3017 upokojeencev, kar je 45,7 odstotka, medtem ko je ta odstotek v Sloveniji le 35,3 odstotka. Čeprav poročilo sicer ugotavlja, da gmotni položaj upokojeencev ni zaskrbljujoč, razen posameznih primerov upokojeencev s podpovprečnimi prejemki, ki so bolni in ki živijo v družbeno najemnih stanovanjih, pa so na zadnji seji člani tržičkega izvršnega sveta ugotavljali, da mora biti stanje občutno slabše in da je zagotovo več kot tretjina upokojeencev potrebna socialne pomoči. Da pa je najmanj socialnih dodatkov prav v tržički občini, gre pripisati dejstvu, da so Tržičani vajeni skromnega življenja in če ni res hudo, ne iščejo pomoči. Tudi ob akciji, ki je bila or-

ganizirana po krajevnih skupnostih, da bi vodstva krajevnih skupnosti javila najbolj prizadete krajanje, ni bilo veliko odziva. V pregledu potrebnih pomoči so navadno le tisti, ki sami pridejo na center, ostali ostajajo brez pomoči.

Z velikimi težavami se bojuje Dom Petra Uzarja, ki ima vse več nepokretnih varovancev in postaja bolnica v malem. Res je, da je tu oskrbni dan najcenejši od vseh gorenjskih domov upokojeencev in je zato tudi poln, vendar pa zaradi nizkih dohodkov doma že trpi oskrba. Delež občinske zdravstvene skupnosti Tržič bi moral biti tu višji, so ugotavljali člani izvršnega sveta.

Prizadete so tudi družine z nizkimi osebnimi dohodki in z dvema ali več otroki. Cenzus 43 odstotkov povprečnega čistega OD na zaposlenega v

preteklem letu pri dodeljevanju pravic do otroškega dodatka, je odločno prenizek, vendar višjega, 50-odstotnega, kakršen bi bil vsaj nekoliko realen, bi Tržič s svojim gospodarstvom ne prenesel.

Znižuje se število štipendij. Medtem ko je bilo v šolskem letu 1987-1988 podeljenih 288 štipendij, jih je bilo v preteklem šolskem letu le še 120. Raste število iskalcev zaposlitve, med njimi pa je vse več mladih.

Socialno stanje Tržičanov je zaskrbljujoče. Izvršni svet skupščine občine je na dnevni red jutrišnje seje že dal problematiko financiranja dejavnosti Doma Petra Uzarja, o izvajanju socialnovarstvene politike pa bodo 16. novembra razpravljali vsi trije skupščinski zbori.

D. Dolenc

Modna revija boutiqua Angelika v Ljubljani

Angelika tudi v Ljubljani

Čeprav smo že krepko v koledarski jeseni, pa to prav nič ni vplivalo pri izbiri in predstavljanju najnovejših modnih stvaritev modne oblikovalke in butikarice iz Kranja, Angelike Krznar. Minuli konec tedna se je v črnuškem klubu Black Jack predstavila ljubljanskemu občinstvu. Angelika, ki s svojim lokalom že trinajsto leto domuje v Kranju, je pred kratkim odprla na Strelški ulici v Ljubljani še svoj drugi modni salon. Modna revija, pa je bila tako priložnost za predstavitev njenih najnovejših modnih trendov zahtevnim kupcem. Predstavila se je s približno 30 modeli. Še vedno pa je ostala nekako zvesta svojim barvam, ki pa so temnejših tonov, predvsem črne, v kombinaciji z modnimi toni. Skupina ljubljanskih manekenk, za katere bi lahko rekli, da so bile malo manj večje svojega posla kot pa Angelika, so prikazale kolekcijo večernih oblačil za ženske, oblačila za vsak trenutek, obleke in komplete za malo

mmlajše, kombinacije primerne za mature ali valet. Seveda pa je jesen narekovala tudi Angeliki, da je sešila nekaj bolj toplega. Zametni kompleti v stilu kombinezona, zanimivi puloverji in jakne, bi pred mrazom obvarovale še tako zmrazjeno dekle. Seveda pa na reviji nismo mogli videti vsega, kar po-

nuja Angelika Krznar v svojih dveh salonih po znatno nižjih cenah kot v trgovinah. Modna revija je bila lepo sprejeta, vsaj tako je bilo čutiti med občinstvom, ki je dodobra napolnil klub Black Jack. Upamo pa, da je bila tudi Angelika zadovoljna s predstavo, neglede na to, da je voditeljica programa napravila nekaj hudih napak. Takih tevij, bi se recimo želeli tudi v Kranju ali kje drugje na Gorenjskem. Zal pa se vse več takih in podobnih prireditev zgodi prav v Ljubljani.

G. Šinik

Rokometašice Kranja na vrhu druge zvezne lige

Lov za pokroviteljem

Kranj, 3. novembra - Kljub okrnjeni postavi so rokometarke Kranja v II. zvezni ligi na vrhu. Imajo tudi novega trenerja. To dolžnost je po odstopu dosedanjega trenerja Andreja Kavčiča, ki ima največ zaslug za vzgojo teh igralnic, prevzel Leopold Jeras iz Ljubljane.

Pred začetkom tekmovanja je bilo v moštvo Kranjčank več pesimizma kot optimizma. Kastelčeva in Čeferinova zaradi materinskih obveznosti ne igrata in se bosta moštvo priključili konec spomladanskega dela. Začetek pa je bil presenetljiv, nad vsemi pričakovanji. Ekipe je na vrhu lige.

Po drugem kolu se je znašlo moštvo pred novo težavo. Trener Andrej Kavčič, ki je nad 10 let živel s temi igralnicami in ima največ zaslug za doseženo raven kakovosti, je odstopil. Kaj je bil vzrok tej potezi? Verjetno so bile igralke in trener predolgo skupaj in so se drug drugega naveličali, kar se v športu rado dogaja, tudi v kranjskem. Andrej pa še naprej ostaja v rokometu in klubu. Prevzel je vadbno pionijskih in mladinskih selekcij. Začel se je lov za novim trenerjem in ob vsej stiski je bilo tudi precej sreče. Na sodelovanje do konca jesenske sezone je pristal priznani jugoslovanski rokometni trener Leopold Jeras iz Ljubljane. Klub ga bo skušal prepričati, da bi ostal v Kranju vsaj dve sezoni, tudi zato, ker je moštvo obetavno, ker so dekleta velik, doslej še ne povsem izkoriščen potencial, kar ugotavlja tudi novi trener Jeras. Na treningih uvaja nove načine dela, za večino igralnic nove, kar povečuje zanimanje za trening, kar se odraža pri udeležbi in disciplini.

Morebitna visoka uvrstitev v drugi ligi, morda celo zmaga, pa po drugi strani povzročata klubskemu vodstvu sive lase. Kako gmotno slediti tekmovalnemu uspehu, če so bile že doslej finance stalni problem kranjske ženske rokometne ekipe. Vodstvo gre v odločen lov za sponzorjem. Sicer je iluzija razmišljati, da bi ekipa še napredovala in si zastavljala še višje cilje, na primer prva liga, ki ji je kranjski in gorenjski rokomet najbližji prav pri ženskah. Že sedaj so kranjske rokometarke edina kranjska ženska ekipa, ki tekmuje v zvezni ligi. Prvič po dolgih letih so dobile igralke za oktober plačano vožnjo na trening in samo zanj je bilo treba odšteti staro milijardo, za normalno vadbno in tekmovalno pa bi bilo za eno sezono, po sedanjih izračunih, potrebnih 80 starih milijard. Samo Kranj, samo ZTKO, samo prosjačenje in 200 prodanih vstopnic za tekme je brez pomoči pokrovitelja premalo. Če pa že želimo kranjskemu ženskemu rokometu dobro, potem bi se splačalo potruditi, da bi dekleta lahko vsaj štirikrat tedensko lahko vadila v dvorani na Planini. Na vsakem treningu zasedejo vso dvorano, to lahko sedaj počno trikrat tedensko, kar pa je za nadaljnjo rast moštva premalo.

J. Košnjek

Lokostrelci v Škofji Loki

Prva dvoranska tekma sezone

Škofja Loka, 6. novembra - Lokostrelska sekcija pri Partizanu Škofja Loka in Lokostrelski klub Senčur prirejata v soboto, 11. novembra ob 10. uri v športni dvorani Poden prvo dvoransko tekmo te sezone. Lokostrelci bodo ustrelili dvakrat po 30 strelcev z 18 metrov v 40 centimetrsko kvadratno tarčo. Vsa pojasnila o zanimivi tekmi daje Lojze Mrak po telefonu (064) 632-516, interna 415, sicer pa je pismene prijave treba poslati na naslov Partizan Škofja Loka p.p., 64220, Škofja Loka. Prva serija se bo začela ob 10. uri, druga pa po odmoru ob 11.45. Startnino določa pravilnik Lokostrelske zveze Slovenije, s tem da mladinke in mladinci plačajo polovično, pionirji pa so oproščeni. Kategorij bo 7: veterani nad 50 let, člani od 19 do 50 let, članice od 19 do 50 let, mladinci od 14 do 18 let, mladinke od 14 do 18 let, pionirji od 8 do 14 let in pionirke od 8 do 14 let. Novost je zlat prehodni pokal Škofje Loke za najboljši rezultat tekme ne glede na kategorijo.

J. K.

V Preddvoru

Kakovostna teniška igrišča

Preddvor, 4. novembra - Pri hotelu v Preddvoru so odprli tri nova teniška igrišča, pokrita s plastiko Plexipave, ki je položena na večini teniških igrišč v Združenih državah Amerike in v Avstraliji, ta material vedno bolj prodira tudi v Evropo, preddvorska igrišča pa so prva tovrstna v Jugoslaviji. Igrišča s to maso imajo številne prednosti: uporabna so vse letne čase, žogica se enakomerno odbija, teren je čist, enostavno pa ga je vzdrževati. Preddvorčani so kupili posebni sesalec za vodo, tako da so igrišča uporabna takoj po dežju, ob igriščih pa so zgrajene garderobe s tuši in bifejem. Za zakup igralnega časa je treba poklicati Zavrla na telefon 47-122, rezervacije igrišč pa sprejema upravljalec igrišč, ki ga je mogoče dobiti na igriščih vsak dan med 12. in 18. uro, in recepcija hotela (telefon 45-080). V Preddvoru poukujajo tudi kvalitetne gostinske usluge, savno, zabavo v družabnem klubu Skala, itd.

J. K.

GORENJSKI GLAS
več kot 60 let

ureja JOŽE KOŠNJEK

Namiznoteniški klub Merkur iz Kranja

Obetavni let bele žogice

Kranj, 2. novembra - Bojazni za obstanek prve članske ekipe v zahodni skupini medrepubliške lige ni. Gmotni položaj kluba se je zboljšal, jedro tekmovalcev so mladi, ob njih pa dvakrat tedensko vadi okrog 40 začetnikov, starih 9 ali 10 let, zato ostaja največji problem stalni igralni prostor, saj so treningi še vedno na treh lokacijah: v Stražišču, na Gimnaziji in na Osnovni šoli Simona Jenka.

Darko Klevišar, predsednik NTK Merkur Kranj

Novemu vodstvu kluba s predsednikom Darkom Klevišarjem na čelu je uspelo zaustaviti nazadovanje kranjskega namiznega tenisa, ki mu je, potem ko so odšli nekateri dobri igralci s Polono Freljih na čelu, pa trenerji, grozil polom. V dobrih dveh letih se je po zaslugi resnega in organiziranega dela uprave in strokovnega vodstva, kar je povsod osnova za resno delo igralcev, izdatnejše pomoči in razumevanja pokrovitelja Merkurja iz Kranja ter dobrega sodelovanja z Zvezo telesnokulturnih organizacij Kranja, namizni tenis začel vzpenjati. O tem beseda predsednika Namiznoteniškega kluba Merkur Kranj Darka Klevišarja:

"Prvi članski ekipi je uspela uvrstitev v II. zvezno namiznoteniško ligo - zahod medrepubliško, kjer nam po uspešnem začetku ni treba trepetati za obstanek v ligi. Začetek bi lahko ocenil kot presenetljivo dober. Vrnil se je Mar-

ko Jovič, ki je eno leto igral v Kočevju, iz ljubljanske Olimpije je prišel k nam Zoran Gašič, dober igralec in tovariš, ki je obenem tudi trener najmlajših, prvo ekipo pa trenira Darko Pangrič. V prvi ekipi igrajo še Robi Jeraša, Janez Maček in veteran Vlado Tomc. Sredina lestvice, to je peto ali šesto mesto, je naša realna možnost. Zelo mlada, lahko bi rekli pionirska, prva ženska ekipa igra v prvi republiški ligi. To so obetavne igralke Živa Štrukelj, Zdravka Soklič, Petra Fojkar in Darja Krivic. Živa Štrukelj je na primer še pionirka, pa je že med desetimi najboljšimi slovenskimi mladinkami. Trije pionirji, Klemen Klevišar, Slavko Dolhar in Boštjan Bernard, so se uvrstili na kvalifikacije za slovensko mladinsko prvenstvo, naša ekipa v imenoma Sava igra v drugi republiški ligi, predvsem najmlajši pa imajo zadnje čase kar precej uspeha na raznih turnirjih. Ob tem pa na gimnaziji redno vadi okrog 40 začetnikov. Tu sem optimist. Prav tako glede sodelovanja z Merkurjem, ki je naš pokrovitelj. Pogoji za igranje pa so še vedno ovira. Več bi morali trenirati, pa ne moremo. Posebej problematičen je petek. Ni prostora ne v Stražišču, ne v gimnaziji, kjer imamo sedaj svoj prostor in kjer vadimo v ponedeljek, torek in sredo, kar je sicer napredek. Ogromno časa izgubimo, ko moramo vsakič postavljati mize in nato pospravljati."

Zoran Gašič, igralec in trener najmlajših, doma iz Ljubljane, je od septembra dalje na pol Kranjčan.

Prvo moštvo kranjskega Merkurja Marko Jovič, Zoran Gašič, Robi Jeraša, Janez Maček in Vlado Tomc s trenerjem Darkom Pangričem in tehničnim vodjem Zoranom Ramovšem.

Živa Štrukelj se prebija med najboljše slovenske pionirke

"Povedali so mi, da Merkur rabi igralca in trenerja obenem, in sprejel sem ponudbo. Kaže, da nisem pogrešil, saj so trije porazi z najmočnejšimi ekipami v ligi ter dve zmagi soliden začetek. Sedaj nas čakajo lažji nasprotniki in obstanek v ligi ne bi smel biti vprašljiv. Treniram okrog 40 najmlajših, starih 9, 10 let. Mislim, da je to dober naraščaj, prava vrednost pa se pokaže po treh, štirih letih. Razdeljeni so v dve skupini in vsaka trenira po dvakrat teden-

sko na kranjski gimnaziji. Za kakovostnejše delo nujno rabi mo stalni igralni prostor."

Darko Pangrič je trener prve moške ekipe.

"Dva dvoboja smo dobili, tri izgubili. Mogoče bi bila lahko še ena zmaga naša, pa smo imeli pač slab dan, kar se v športu rado dogaja. V nadaljevanju prvenstva bi morali še najmanj dvakrat zmagati, da bi imeli 8 točk in sredina lestvice bi bila zagotovljena. Najtežja nasprotnika bosta Bjelovar in Vitez. Liga se nadaljuje 16. in 17. decembra. Igramo doma z Mundusom in Partizanom. Treniramo štirikrat tedensko, fantje so se medsebojno dobro ujeli, še posebej pa sem vesel, da se je v novo okolje izredno vključil Zoran Gašič."

Vzdušje in napredek moštva hvali tudi Zoran Ramovš, tehnični vodja kluba, ki posebej poudarja edino oviro: stalen prostor za vadbno. Količino treninga in množičnost je v sedanjih pogojih skoraj nemogoče povečati, vendar upa, da bodo uspešni primogli k odstranitvi tudi te težave.

J. Košnjek, slike F. Perdan

Hokej na ledu

Učinkovita igra Jesenic

Kranj, 4. novembra - Hokejisti so v prvi zvezni ligi odigrali devet kol, deseto pa bo na sporedu danes, 7. novembra. Jeseničani bodo doma igrali z Vojvodino, zadnja na lestvici, s katero si lahko izdatno popravijo razliko v zadetkih, saj zmaga ne bi smela biti vprašanje, Crvena zvezda in Partizan bosta igrala v Beogradu, vroe pa bo v Zagrebu, kjer se bosta srečala Medveščak Gortan in Olimpija.

V petkovem devetem kolu so Jeseničani ponovili izredno igro in sredi Beograda premagali Partizana z 10 : 2, čeprav so pred potjo v Beograd opozarjali na nevarnega Partizana. Posebej v drugem delu igre so Jeseničani navdušili beograjsko občinstvo. Zadetke za Jesenice so dosegli Tišler 4, Razpet in Razinger po 2, Smolej in Mlinarec pa po enega. Olimpija je premagala Crveno zvezdo s 7 : 4, Medveščak pa Vojvodino s 17 : 1. Pred današnjim 10. kolom vodi Medveščak s 15 točkami, kolikor jih imajo tudi Jeseničani na drugem mestu. Olimpija ima 13 točk, Zvezda 5, Partizan 4 in Vojvodina 2.

J. K.

Ligaški izidi

Kranj, 6. novembra - Tokrat so bile v ligaških tekmovanjih uspešne vse gorenjske ekipe. Le košarkarjem kranjskega Triglava na gostovanju pri Iliriji v Ljubljani ni uspelo zmagati.

ROKOMET - II - ZRL ženske - Kranj Duplje : Velenje 32 : 23 (20 : 11) **Kranj Duplje -** Sonc, Jelenič, Orehar 5, Valant 1, Bratož, Bajrovič 1, Olič 6, Žontar 7, Jeruc 2, Mežek 4, Gradišar 6, Lenič. Igralke Kranja Duplje so takrat v drugem derbiju uspešno premagale ekipo iz Titovega Velenja. V vseh pogledih igre so bile boljše, vsako napako gostujočih igralnic so realizirale z golom. Na lestvici vodi Kranj Duplje z desetimi točkami.

V republiški ženski ligi so dekleta Alplesa v Ljubljani dobile srečanje z Olimpijo. **Olimpija : Alplesa 21 : 22 (10 : 12).** Alplesa - Kotar, Kejžar 7, Zejak, Rupar, Jovanovič, Pohleven 2, Oman, Lušina 5, Berce 2, Kalan 6, Trojar. **Na prvenstveni lestvici vodi Burja Centrocoop,** ki ima 12 točk, ekipa Alplesa pa je s sedmimi točkami šesta. **KOŠARKA - SKL - moški - Ilirija : Triglav 94 : 66 (47 : 43).** Triglav - Sušič 11, Samar 4, Kastigar 3, Vujadinovič 2, Omahen 6, Tadič 21, Jeras 3, Roman Horvat 9, Robi Horvat 4, Kern 3. Tokrat Triglavčanom v Ljubljani ni uspelo, da bi premagali dokaj neugodnega nasprotnika Ilirijo. **SKL - ženske - Comet : Kranj 53 : 79 (28 : 39).** Kranj - Šoštarič 6, Znidar 4, Gartner 13, Čufer 14, Zrnič 16, Horvat 11, Kump 5, Hodžaj 10. Kar ne storijo v domači dvorani, storijo na gostovanjih. Tokrat so v Slovenskih Konjicah Kranjčanke prepričljivo premagale domačinke.

Tenis

Veterani Triglava prvaki Gorenjske

Kranj, 3. novembra - Oktobra se je na teniških igriščih Triglava na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju končalo letošnje ekipno in posamično teniško prvenstvo Gorenjske za rekreativce. V ekipnem delu (dve skupini) so v prvi skupini prvaki veterani Triglava, v drugi skupini pa je prvak Zaka z Bleda, ki se je s prvim mestom vključila v prvo skupino, v drugo ligo pa iz prve odhaja zadnji na lestvici, ekipa Kresa. V obeh ligah je nastopilo po šest ekip.

Končano je tudi gorenjsko rekreativno prvenstvo posameznikov. Na prvenstvu je nastopilo nad trideset igralcev. Zmagal je Bojan Hribar iz TK Zaka.

Ekipni vrstni red - prva skupina - 1. Triglav veterani, 2. Tržič, 3. Storžič, 4. Jesenice, 5. Tržič veterani, 6. Kres; **druga skupina - 1.** Zaka, 2. Sava, 3. Škofja Loka, 4. Radovljica, 5. Mojstrana, 6. Zariča; **posamezno - 1.** Hribar (Zaka), 2. Milačič, 3. Weissseisen (oba Golnik). Vodja tekmovanja je bil bivši vaterpolist Tomo Balderman.

D. H.

Induplati Mengeš : Odeja Marmor 58 : 88 (29 : 50). Odeja Marmor - Križnik 15, Baligač 12, Hajnihar 4, Luskovec 18, Bizjak 7, Maček 21, Gorenc 11. Ločanke so tudi v gosteh krepko premagale novega republiškega ligaša. V dokaj težki tekmi so bile veliko boljše od gostiteljev.

Ilirija : Jesenice 120 : 45 (64 : 24). Jesenice - Sefič 5, Zorman 6, Hadžimuratović 10, Trojar 13, Halilagič 11. Jeseničanke so v Ljubljani doživele visok poraz.

V moški ligi na lestvici vodi Mineral Slovan, ki ima skupaj s Celjani deset točk, Triglav pa je z osmimi na četrtem mestu. V ženski ligi je v vodstvu Odeja Marmor z desetimi točkami. Enako število jih ima tudi Ilirija. Kranjčanke so z osmimi četrte, Jeseničanke pa s šestimi osme.

ODBOJKA - II. ZOL - ženske Bled : LIK Kočevje 3 : 0, I SOL - moški - Bled : Izola 3 : 0, ženske : Paloma Branik ml : Triglav 2 : 3.

V drugi zvezni ženski ligi na lestvici vodi Željezničar z osmimi točkami, Blejčanke pa so s štirimi šeste. V ženski republiški ligi so v vodstvu Celjanke s šestimi točkami, Triglavčanke pa so s štirimi devet. V moški ligi SOL vodi Tivoli Olimpija z osmimi, Blejčani pa so s šestimi četrtri.

KEGLJANJE - S prvim kolom so začeli v prvi republiški moški in ženski kegljaški ligi.

Moški - Triglav : Radenska 5106 : 5062. Triglav - Oman 900, Šimovec 799, Cvirn 869, Karun 822, Boštar 844, Sajovic 871. **Ženske - Triglav : Korotan 2384 : 2318.** Triglav - Cej 398, Fleischman 397, Cof 377, Sorn 391, Gašperin 419, Zajc 407.

D. Humer

»Petrček, kako smo mladi...«

nekatero pod milim nebom ne morem verjeti, kaj bi sploh rade bile.

V roko se dam »špikniti«, da precejšnja količina jugoslovanske javnosti zadržano verjame, da smo se Slovenci že odcepili - če pa se še nismo, se zanesljivo kmalu bomo. Blokada informacij je posebej v srbskem tisku tako neverjetna, domači agitprop pa tako silen, da si tisti, ki ne sodijo med malo bolj poučene, predstavljajo, da so Slovenci že »aus«. Kajpak ne manjka tudi cinizma in sarkazma v stilu: kaj za boga pa branite Vlasija, saj ste že tako ali tako odcepljeni? Zato sploh ni čudno, da slovenski potniki in komercialisti, ki potujejo po Jugoslaviji, doživljajo prave travme, ko jih partnerji na jugu potihem prosijo, naj jim vendarle pokažejo, kakšne so slovenske lipe. Kakšne lipe? Vaše lipe, vendar! Zadrega je komična: medtem ko se slovenski sodelavci praskajo po glavi in razmišljajo, kje bi sploh v Sloveniji še stala kakšna krepka, zdrava in mogočna lipa, srbski sodelavci mislijo na slovensko denarno enoto: lipo, ki jo propagira Mladina.

Naša mladina je sploh od sile, kapo dol pred njihovim ekonomskim programom. Ne vem, kaj bi se po realistski-travmi sploh dalo povedati bolje in udarnejše. V slovenskem predvolilnem boju pa jim bodo razne stranke in stranke po dobri stari maniri spet marsikaj »pljunile«. Še posebej revčke so nekatere tiste, ki se presnavljajo: ideologija od tod do večnosti ni vzdržala, vse je treba znova in na novih temeljih. A za

Mladincem bo pasjo figo mar, kakšni bodo odmevi na njihov kongres po Jugoslaviji. Mi, ki tako radi beremo cirilico - da si spočijemo oči - pa bomo seveda brali razna globokoumja, kako so spet napadli JLA, pridobitve revolucije in ustavno ureditev SFRJ. Vedno je tako: če kakšen Slovenec samo glasneje dahne, bodo rekli, da je - kontrarevolucionar! - vzdihnil proti ustavi in ureditvi SFRJ. Revolucionarno in v skladu z ustavo in SFRJ in te »fore« zna govoriti le njihov vodja, tovariš Slobodan Milošević. Tovariš Slobodan Milošević še na obisku knjižnega sejma pred kamero pravi, da se morajo tudi vsi ustvarjalci, ki so razložili po policah tolikšno knjižno boga-

stvo, globoko zavedati, »kakšna reforma je pred nami«. Umetnost in reforma - to naša je platforma. Ali: v sili se mora tudi pisateljsko pero sukati v reformske vode.

Gospa Reforma, ki je stalno nekje pred nami, pa cepa na vseh frontah. Zato veliki strateg permanentno pritiska še na tistih bojiščih, kjer se je dokazano najbolj obnesel: na mitingih. Preganjani Srbi in Črnogorci s Kosova so napovedali za 1. december, dan ustanovitve SHS, miting sredi Ljubljane. Lej jih, kljukče! Makedonci ne ubogajo, pa jim je treba dati eno lekcijo. Kaj naj bi zatirani in preganjani govorili na dotičnem mitingu, si lahko mislimo. Sredi Ljubljane bodo težko nosili kakšne parole Smole doli. Kakšni indiferentni Ljubljančani, ki se jim gre za tržnost, ne pa za politične paranoike, bi se ozirali gor, v okna in odkrito čudili, čemu Smole ignorira maso in noče dol.

Miting bi bil lahko sama polomija, bognedaj! Zato bi bilo treba v scenarij vključiti tudi zgodovinskost, saj je ja 1. december. Mitingaši imajo še dovolj časa, da se za cirkus sredi Ljubljane izurijo v kakšni domoljubni pesmici, ki so jo naši starši in stari starši peli mlademu prestolonasledniku v čast in slavo, v tridesetih letih, v šolskih klopeh:

»Petrček, kako smo mladi, mlad je mili tvoj obraz, srčno te imamo radi, zdaj in slednji čas.«

D. Sedej

CVEK

Kakšne plače imajo voditelji?

Pobeg

Dva vzhodnonemška študenta sta, še preden je Madžarska odprla svoje meje, prav spektakularno pobegnila na zahod z Orient expresom. Najprej sta v Budimpešti ves teden analizirala, kako peljejo vlaki in nazadnje sta izbrala Orient expres, ki ima na Madžarskem postanek nekoliko dalj časa kot ostali vlaki.

Z vrvo sta na spodnji del vagona pričvrstila visečo mrežo in se v njej 12 ur vozila vse dotlej, dokler vlak ni prispel na Dunaj.

Govori vam kanta za smeti...

Govori vam kanta za odpadke... vrzite vame odpadke! Tako se bo kmalu slišalo po ulicah nekoga britanskega mesta. Kante so programirane tako, da z različnimi poudarki govorijo vljučno ali ostro.

Inovator govorečih kant je prišel na svojo zamisel tedaj, ko je gledal prometne gneče in opazil, da tedaj ljudje skozi okno mečejo različne odpadke na cesto. Njegova firma je prvih 50 kant namestila popolnoma brezplačno, ker so prepričani, da se bodo obnesle.

Glasbeni posluš

Novi podnajemnik je vprašal gospodinjjo. »Ali lahko prinesem v sobo tudi mandolino?« »Jaz vas pri tem ne bom ovirala. Za mlade ljudi imam veliko razumevanja. Kar mirno jo pripeljite, jaz pa bom v sobo postavila še eno posteljo.«

Japonski premier je z letnim prihodkom 132.000 funtov najbolj plačani premier na svetu. Plačan je bolj kot ameriški predsednik Bush, prava »sirota« pa je Margaret Thatcher, ki prejema polovico vsote, ki jo dobiva japonski premier - 52.000 funtov.

Večjo plačo od železne lady ima - na veliko začudenje britanskih novinarjev - celo sovjetski voditelj Gorbačov - 97.000 funtov! Pred britansko premierko, ki je sedma na lestvici, so voditelji Zvezne republike Nemčije, Švice in Kanade. Človek, ki vodi najštevilnejšo nacijo s 750 milijoni prebivalcev, indijski premier Gandhi za svoje delo prejema 2.000 funtov!

Kozmetični predsednik

Ronald Reagan je imel vrsto vzdevkov in eden med njimi je bil tudi ta, da je »teflon« predsednik. Zato, ker se nobene umazanje niso mogle nanj pripeljati. Sedanjji ameriški predsednik je »revlon« predsednik, obvestilo pa se glasi: edine ekonomske rešitve, ki jih je zmožen, so kozmetične...

»Gorbi« in vici

V britanskem dnevniku Sun so objavili nekaj vcev na račun sovjetskega voditelja Gorbačova ali Gorbija, kot mu pravijo na Zahodu.

Poglejmo si nekatere: Gorbačov oddide naskrivaj v kinodvorano, da bi se prepričal, kaj si ljudje resnično mislijo o njem. Ko so bile pred predstavo novice in vesti in se je na ekranu prikazal Gorbačov, so vsi v dvorani vstali in ploskali. Sam seveda ni vstal. Sosed je to opazil in ga je prijazno potrepel po ramenih: »Tovariš, tudi drugi mislijo enako kot vi, a bilo bi varneje, ko bi vstali in tudi vi ploskali...«

Gorbačov so vprašali, ali ve, kaj je godalni kvartet. Odgovoril je: moskovska filharmonija po povratku s turneje po Zahodu.

Vprašali so Gorbačova, kateri so štirje vzroki za neuspeh sovjetskega kmetijstva. Odgovoril je: »Pomlad, poletje, jesen in zima!«

Na sprejemu za vrhunske sovjetske znanstvenike se je Gorbačov seznanil z nekom, ki bi rad na Zahod. Predsednik ga je seveda vprašal, zakaj, nakar mu je znanstvenik odgovoril, da zato, ker v Rusiji dostavlja mleka vsako jutro tako glasno trka na vrata, da se vedno zbudi. Nakar je Gorbačov začuden vzdignil obrvi, češ saj bo na Zahodu vendarle prav tako. A znanstvenik se ni dal: »Točno. Toda v teh državah bom vsaj vedel, da trka res mlekarska dostava.«

Elliot

Angleški pesnik Thomas Stearns Eliot je dobil od finančnega urada formular, v katerem bo moral navesti svoje dohodke za določitev davčne osnove. Ko je naletel na vprašanje v formularju Kdo je še udeležen pri dohodku, je vzdihnil in nekako brez jezice zapisal: »Samo finančni urad.«

Kroodile ubija stres

Neko farmo krokodilov v Južni Afriki so zaprli, ker so živali začele obolevati zaradi hrupa z bližnjega gradbišča. Celo 92 krokodilov je poginilo in šestnajst jih je resno obolelo, odkar se je začela gradnja. Preostalih 552 krokodilov so poslali v neki živalski zdravstveni center, da si opomorejo.

Nedisciplinirani upokojenci

Dunajski list Die Presse je objavil kratko vest, da sta se na Dunaju ustanovili še dve stranki: sivi panterji Avstrije in društvo za akcijo avstrijskih upokojencev.

Tako bodo že leta 1990 strumno odšli na volitve, s skupno volilno platformo. Tako složni bi lahko osvojili med pet in petnajstimi mesti v nacionalnem svetu, toda zdaj je skupni nastop spet vprašljiv, kajti člani ene izmed strank so se začeli distancirati od svojega vodstva. DZdaj se je pojavilo celo pismo vodje društva, pismo, v katerem pravi, da je bilo več članov stranke, upokojencev, nediscipliniranih in so zaradi tega morali oditi!

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

BREDA ALEŠ

Doma je iz Mač pri Pred-dvoru, devet let pa je že trgovka oziroma prodajalka v delovni organizaciji Živila Kranj. Dokler niso na Visokem dobili nove Mercatorjeve trgovine, je bila v prodajalni v zadržnem domu na Visokem. Pred tem, na začetku, ko se je izučila za prodajalko, pa je bila v trgovini na Zgornji Beli. Zdaj je Breda spet v prodajalni na Zgornji Beli.

Za predstavitev v rubriki Prijazen nasmeh smo dobili v uredništvo predlog pred nedavnim. Ko pa smo se pred dnevi oglasili v trgovini na Zgornji Beli in povprašali po prodajalki Bredi zaradi pogovora, je bi-

la kar malce v zadregi. »Lepo se sliši takšna pohvala, vendar mi je kar malce nerodno. Res je, da sem že včasih delala v tej trgovini in da sem zdaj spet prišla nazaj. Čeprav je Visoko malce dlje od Mač kot Bela, sem bila tudi tam zadovoljna. Še preden sem se namreč izučila, sem si želela, da bi bila trgovka. Rada sem med ljudmi in trgovski poklic je takšen. Zdaj, ko življenjski stroški iz dneva v dan naraščajo, ko cene držijo komaj od ene do druge dobave blaga, pa je tudi za trgovce težko. Namesto da bi se posvetili urejenosti trgovine, moramo paziti predvsem, da smo s cenami vedno na tekočem. Ljudje, ki so še pred nedavnim zaradi nenehnih podražitev godrnjali, so zdaj že kar nekako otopeli. Navadili smo se vsi skupaj živeti z inflacijo; razlika je le v tem, da je včasih kakšnega izdelka zaradi pričakovane podražitve zmanjkalo, zdaj pa tega ni več. Blaga je dovolj; ljudje pač nimajo več denarja...«

Včasih, je povedala, se sprašuje, kam bo vse to pripeljalo, saj ob želji, da bi bilo kmalu bolje, človek kar težko verjame, da bo jutri nekaj spet v prodaji po isti ceni kot včeraj. To pa je danes (žal) samo želja vseh: kupcev in tudi dobrih trgovcev...

A. Žalar

Male gorenjske vasi Križna gora

Piše: D. Dolenc

Križno goro najbolj poznajo lovci

Križno goro poznam z one strani, od Čepulj, Planice in Lavtarskega vrha. Prelepa pešpot se vleče po slemenu do Križne gore in planinca ali pa nedeljskega sprehajalca, kakor že hočete, nagradi s prelepim razgledom na vse strani: na

škofjeloško hribovje, na Karavanke, Julijce, celo Triglav vidiš od tu. Lep je pogled na Škofjo Loko in Ljubljano, na pol Gorenjske, na Selško dolino. Lubnik in Sv. Tomaža imaš kot na dlani. In vse to vidiš s 678 m nadmorske višine. Mor-da res kar malo pozabljamo na te idilične gorenjske kraje. Najbolj Križno goro poznajo lovci Lovske družine Križna gora, ki so si tu nekoč postavili kočjo. Vsako soboto in nedeljo je odprta. Včasih se je tu dobilo odlični divjačinski golaž, danes pa pravijo, da je le redko še na mizi. Škoda. Lovci bi morali poskrbeti, da bi bila tudi zaradi njihove kuhinje Križna gora oblegana.

Ko bi občinarje malo pretreslo...

Tokrat se v vas pripeljem z avtom iz Podlubnika. Ampak, komaj. Kajti cesta na Križno goro je tako na drobno nabrana, da me tako neusmiljeno trese, da mi skoraj vzame volan iz rok, avto pa poskakuje kot koza in samo čakam, kdaj mi bo crknil. Nič ne pomaga izbirati zdaj levi zdaj desni rob. Grabenčki so povsod. Nič čudnega, da naša Helena, ki je hotela

Križno goro predstaviti že pred časom, s svojo staro katro ni mogla gor. Že v prvem ovinku ji je metalo ročico iz prestave in se je morala obrniti in zadovoljiti kar z Moškrinom. Pa tako lepo speljana, široka in utrjena cesta! Morali bi položiti asfalt! Cesta kar vpije po njem! Ne morem si zamisliti vaščanov Križne gore, ki morajo vsak dan po taki cesti v dolino. Saj morajo imeti do konca zrahljane avtomobile! Vidi se, da noben loški funkcionar nima tu gori vikenda. Če bi ga imel, bi Križnogorci zagotovo že imeli položen asfalt. Tako pa vsako leto pridejo sem gor le na svoj prvomajski pohod. Peš. Naj vaščani za prihodnjega prvega maja organizirajo avto raly občinskih funkcionarjev, da jih pošteno pretrese, pa bomo videli!

Žal mi je tudi, da nisem prišla vsaj teden dni prej. Prelesto lepa je morala biti Križna gora v jesenskih barvah in soncu. Ta dan pa se je že rahlo ponujal dež. Vaščani so hiteli z njiv pospravljati še zadnje pridelke. Lovska kočja je bila zaprta in če bi ne bilo Mežnarjeve Lojzke, ki je pod kočjo spravljala drva iz gozda, bi bilo tu kot izumrlo. Samevala je tudi cerkviča sv. Križa. Konec je za letos lepih dni, je kimal stari sivi Lubnik, ki se je v deževni meglici kar nagnil sem nad

Križno goro. Kako je blizu! Planinci, ki jim je Križna gora premalo, se spuste do Sore in pohite čez Sv. Tomaža še na Lubnik in nazaj. Tudi pozimi je tu čez vedno narejena gaz.

Pri Suštarjevih, čisto na vrhu Križne gore, kjer se svet lepo zravnja in razgled povsem odpre, so spravljali listje in sploh so imeli zdajje pod noč vsi polne roke dela. 82-letna mama Ana se je pravkar odpravljala v vrt, da bi še nekaj sprava-

požgana. Spominski kamen sredi vasi nemo priča o strašnem okupatorjevem nasilju nad to mirno, lepo vasico.

Korenje je bilo črno

Toda za Suštarjevo mamo je bil skoraj še hujski dogodek, ki se je zgodil nekaj mesecev prej, 15. julija 1944. Takrat so tako rekoč pred njenimi očmi padli trije partizani. Beli so jih dobili v njihovi hiši.

Križna gora je priljubljena izletniška točka Škofjeločanov.

vila pod streho. A je bila takoj pripravljena, da mi pove, kako hudo je bilo na Križni gori nekoč. 21. novembra bo minilo okroglih 45 let, ko je bila vas

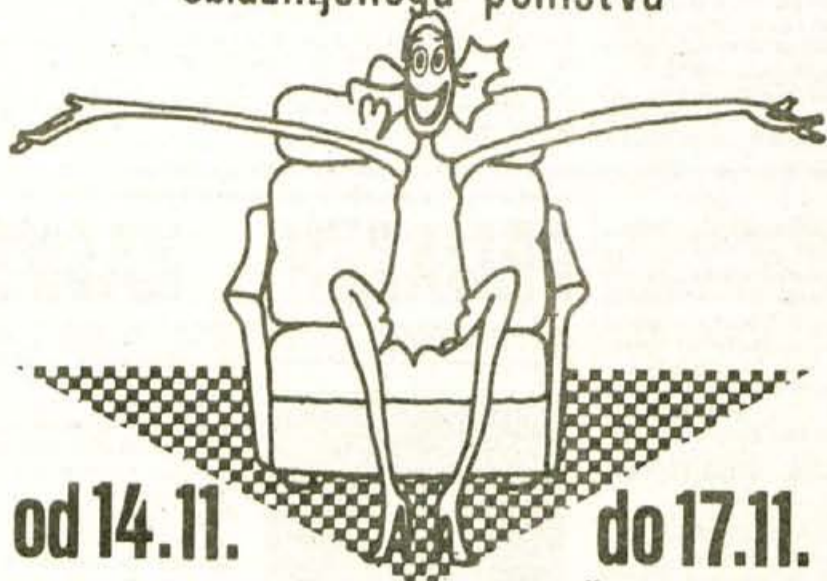
»Vedno so bili pri nas. Jaz sem jim kuhala, pekla, prala, mož jih je strigel in bril. Tisti dan sem se ravnokar vrnila iz Škofje Loke. Pismo sem prine-

Konec je lepih dni in vaščani so ta dan hiteli pospravljati zadnje pridelke z njiv. Lojzka Dolenc, Mežnarjeva s Križne gore se je sama trudila s samotežem in z drvni.

SKLADIŠČNA PRODAJA

oblazinjenega pohištva

od 14.11. do 17.11.

se vrši v SALONU POHIŠTVA
ZLIT DETELJICA. VELIKA
AKCIJSKA PRODAJA SEDEŽNIH
GARNITUR PO UGODNIH
CENAH

Informacije - tel. 064-50-795
Odprto:
ponedeljek - petek 8.30 - 19.00 ure
sobota 8.00 - 13.00 ure
KOLIČINA JE OMEJENA - POHITITE

Krevsova mama ima Glasov izlet v dobrem

Namesto v neznano, v še bolj neznano

Živemu človeku se pa res lahko vse naredi, razmišlja danes Krevsova mama iz Čirč. Tako silno si je vsa ta dolga leta, kar je naročnica Gorenjskega glas, želela na Glasov izlet in glej, to jesen je bila izžrebana! Edina iz tega konca Kranja. Vsi sosede so za to vedeli, v trgovini so ji celo čestitali. A nikoli se česa preveč ne veseli! Če se preveč veseliš, zagotovo kaj pride vmes...

Hčerka Jelka je imela tisto soboto delovno, pa jo je morala kar celo uro prej odpeljati pred Creino, od koder je bil odhod Glasovih avtobusov na izlet v neznano. Ljudje so tu že čakali in prišel je avtobus, vsi so šli gor, pa je šla še ona. Ni spraševala, kam gre ta avtobus, kaj bi tudi spraševala, saj je Glasov avtobus šel v neznano in nihče ni vedel, kam se bodo peljali. Pa se je s potniki vred znašla na carini na Ljubelju.

Presneto, si je mislila, tale Glas pa preseneča. Še dobro, da ima s seboj potni list. Potem se je le obrnila k sosedi in pripomnila, da si kaj takega pa res ni mislila, da bodo šli čez mejo, pa še za potne liste v Glasu niso nič napisali. Beseda je dala besedo in 78-letna Marija Krevs je končno spoznala, da se namesto z Glasom v neznano pelje proti Grossglocknerju, kamor so se namenili iskrški invalidi...

D. Dolenc

"Takole sem bila ogoljufana," pravi Krevsova mama Marija iz Čirč pri Kranju, ki se kar ne more in ne more potolažiti, da je bila ob tako težko pričakovani izlet z Glasom. "Nobene stvari si pa v življenju res ne smeš preveč želeli, že kaj pride vmes." - Foto: D. Dolenc

Kaj naj bi storila? Nič ni mogla. Še dobro, da je imela potni list, da se je znašla med domačimi, dobrimi ljudmi. Iskrčani so jo vzeli za svojo, vse, kar so imeli s seboj pripravljeno zase, so delili z njo. Ne more se jim dovolj zahvaliti, do smrti jim bo hvaležna. Veliko je videla, tako visoko so se peljali po tistih ovinkih, čez dva tisoč metrov visoko so bili, v Heiligenblutu si je ogledala mogočno romarsko cerkev, velik vtis je nanjo naredil večni ledenik, kjer iz roba skal sem in tja pokukajo svizci... Toda, ves čas ji je bilo tako hudo, da v vseh teh lepotah sploh ni mogla uživati. Kaj bi dala, da bi bila z Glasovci!

Bomo pa spomladi šli skupaj na izlet, Krevsova mama. Le potolažite se. Glasov izlet imate še vedno v dobrem!

DRŽAVNA ZALOŽBA
SLOVENIJE
ZASTOPSTVO:
SAJOVČEVO NASELJE
9,
64208 ŠENČUR
SPREJME V
HONORARNO
DELOVNO RAZMERJE
10 ZASTOPNIKOV.
POGOJI:
— SŠ IZOBRAZBA
— PO MOŽNOSTI
LASTEN PREVOZ.
PRIJAVE NA GORNJI
NASLOV
SPREJEMAMO 8 DNI
PO OBJAVI.

IZBRALI SO ZA VAS

GRADITELJI stanovanjskih hiš in drugi za prijetno počutje in sodobno opremo kopalnic Vam v MERKURJEVI prodajalni KOVINA Lesce nudijo veliko izbiro najnovjših modelov kopalnic iz programa KOLPA • SAN Novoles Novo mesto, ter talnih in stenskih oblog.
UGODNOST NAKUPA 30 % popust pri plačilu nad 5.000.000 din v gotovini za vse vrste armatur in inštalacijskega materiala za kopalnice, centralno kurjavo, široko potrošnjo, belo tehniko in orodja.
Pri plačilu prek stanovanjske zadruga nudijo 15 % popust.

KAR LAHKO STORIS DANES,
NE ODLAŠAJ NA JUTRI!

NORDMENDE

Na voljo vam je TV sprejemnik po občutno nižji ceni!

SPECTRA SL 72

barvni TV sprejemnik, stereo (2 x 40 W), Super Planar zaslon 72 cm, Black Matrix, daljinsko upravljanje, prilagojen za kabelski sprejem

prejšnja cena 1595 DEM, sedaj 1295 DEM in okoli 64 % dinarskih dajatev.

emona commerce
tozd globus ljubljana

konzignoletka prodaja:
Ljubljana, Trg revolucije 1, 061/219-107
Maribor, Lenina, 62311 Hoče, 062/304-697
Novo mesto, Emona-Dolenjka, Kidričev trg 1, 068/22-395

RESTAVRACIJA REGATNI CENTER
BLED

DNEVI KUHINJE XVIII. STOLETJA
— po izvirnih dunajskih receptih iz leta 1768
DAJTE DUŠKA SVOJIM GURMANSKIM
UŽITKOM

Odprto vsak dan, razen torka, od 18. ure,
ob sobotah in nedeljah od 12. ure,
tel.: (064) 77-277

RESTAVRACIJA REGATNI CENTER
BLED

ALPINA tovarna obutve Žiri, p.o. nudi najboljšemu ponudniku možnost zakupa

PLANINSKEGA DOMA NA GOROPEKAH

OD INTERESANTOV PRIČAKUJEMO:

- da imajo končano gostinsko šolo
- dve leti delovnih izkušenj v gostinstvu in veselje do dela v poslovnem turizmu
- da bodo predložili program razvoja Planinskega doma, ki bo nudil možnost prenočišč za približno 40 gostov, raven oskrbe, ki bo ustrezala poslovnemu turizmu in dopolnilno smučarsko ponudbo

IN KAJ PONUJA ALPINA?

- Planinski dom, ki ga najboljši ponudnik dobi v zakup že 1.1.1990
- možnost skupnih vlaganj v razširitev in prenovitev doma; upoštevajoč program ponudnika s tem, da je vložen delež Alpine planinski dom.

Če želite izkoristiti ponudene možnosti, uresničiti svoje želje in doseči uspeh v poslovnem turizmu, se s svojim programom prijavite na ta razpis v desetih dneh po objavi.

SUKNO, Industrija volnenih izdelkov, TOZD tekstilna tovarna Zapuže, Zapuže 10/a, 64275 Begunje na Gorenjskem, na podlagi sklepa Delavskega sveta TOZD z dne 27.10.1989 objavlja

Javno odprodajo nepremičnine - poslovnih prostorov v Begunjah (delavnica s skladiščnimi prostori in pripadajočim zemljiščem).

Izključna cena znaša 10.507.309.000,- din. Kupnina je plačljiva v roku 8 dni po sklenitvi pogodbe skupaj s stroški odprodaje.

Kavcija znaša 1.100.000.000,- din in je vplačljiva pred pričetkom dražbe na ŽR TOZD št. 51540-601-14151. Interesenti se morajo na dražbi izkazati s potrdilom o pologu kavcije.

Javna dražba bo v petek, 24.11.1989, ob 8. uri v prostorih SUKNA v Zapužah 10/a.

Ogled objekta je možen vsak delavnik po predhodni najavi na tel. 064/73-231.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o. TOZD ZDRAVSTVENI DOM ŠKOFJA LOKA

Po sklepu komisije za delovna razmerja, ki je bila 23.10.1989 objavljamo prosta dela in naloge

FIZIOTERAPEVTA - za določen čas (nadomeščanje med porodniškim dopustom)

Pogoji:
- končana višja šola za zdravstvene delavce - smer fizioterapija

- uspešno opravljen strokovni izpit

- 3 mesečno poskusno delo

Opomba: stanovanja ni

Kandidati naj svoje prošnje oddajo v roku 8 dni od dneva objave na naslov: TOZD Zdravstveni dom Škofja Loka, Stara cesta 10, 64000 Škofja Loka, s pripisom "komisiji za delovna razmerja".

ALPLES, industrija pohištva Železniki razpisuje po sklepu delavskega sveta prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODENJE TRŽNEGA PODROČJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali lesarske smeri

- 4 leta ustreznih delovnih izkušenj

- izpolnjevanje pogojev za pridobitev zunanjetrgovinske registracije

Kandidat bo imenovan za 4 leta. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po razpisu na naslov: ALPLES, industrija pohištva Železniki, kadrovska služba, Češnjica 54, 64228 Železniki. O izidu razpisa bomo objavljene kandidate obvestili v 8 dneh po izbiri.

RAZPISNA KOMISIJA KNJIGOVEZNIČNE TISKARNE RADOVLJICA

razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima srednjo strokovno izobrazbo ali poklicno srednjo šolo grafične, foto ali lesarske smeri s tremi oziroma petimi leti delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornejših del in nalog. Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: KNJIGOVEZNIČNA TISKARNA RADOVLJICA, Kolodvorska 1, Radovljica, za razpisno komisijo.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa.

izolirka

Industrija izolacijskih materialov, 61110 Ljubljana, Ob železnici 18
telefon: 061/443-096, telex: 31583 vj 20, telefax: 061/443-182

POŽARNI INŽENIRING V RADOVLJICI

objavlja delo za nedoločen čas

DIPLOMIANEGA INŽENIRJA GRADBENIŠTVA z delovnimi izkušnjami ali za delo pripravnika

Delovno področje je vezano na protipožarno zaščito - izdelavo projektne dokumentacije s tega področja in opravljanje svetovalnih in drugih poslov.

Na voljo dajemo možnosti dopolnilnega usposabljanja, izobraževanja ter vso potrebno domačo in tujo literaturo. Delo poteka ob podpori osebnega računalnika.

Od kandidata pričakujemo znanje vsaj enega tujega jezika, po možnosti nemškega ali angleškega, in veselje do teamskega dela.

Vse zainteresirane vabimo, da se nam oglasijo!

Pisni prijavi s krajšim opisom dosedanjih delovnih izkušenj priložite dokazila o izobrazbi. Prijave sprejema 15 dni po objavi kadrovskega oddelka IZOLIRKE, Ljubljana, Ob železnici 18.

Za predhodne informacije lahko pokličete po tel. 061/448-694.

surovina tozd ljubljana

"SUROVINA", n. sol. o.

Temeljna organizacija združenega dela za zbiranje in predelavo odpadkov

Ljubljana, n. sub. o.

Ljubljana, Cesta dveh cesarjev 370

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

DELAVEC V SKLADIŠČU IN TRANSPORTU (v poslovni enoti Kranj)

Pogoji:

- končana osnovna šola

- tri mesece delovnih izkušenj

Poskusno delo traja 30 dni.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi, na naslov: "SUROVINA" TOZD Ljubljana, Cesta dveh cesarjev 370, Ljubljana.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

IZVRŠNI SVET SO KRANJ in ALPETOUR DO RTC KRVAVEC v sodelovanju z Društvom arhitektov Ljubljana in Društvom urbanistov Gorenjske

razpisujeta

javni, anonimni, mestno-regionalni, enostopenjski, projektni natečaj za urbanistično-arhitektonsko rešitev Sprejemnega centra Gospinca na Krvavcu

Ocenjevalno komisijo sestavljajo:

- predsednik komisije: JOŽE PEŠAK, dipl.ing.gr., podpredsednik IS SO Kranj,

- podpredsednik komisije: MARJAN BEŽAN, dipl.ing.arh., za DAL

- člani:

prof. DUŠAN OGRIN, kraj.arh., za ZKAJ

mag. ANDREJ ČARNIGOJ, dipl.ing.arh., za DAL

JANEZ BIZJAK, dipl.ing.arh., za DUG

MARJAN DEBELJAK, dipl.ing.arh., za DAL

FRANJO KREČIČ, direktor RTC Krvavec, za investitorja

- stalni namesnik: IGOR JURANČIČ, dipl.ing.arh.

- poročevalci komisije: ALENKA PAVLIN, dipl.ing.arh.

IGOR ZAKOTNIK, dipl.ing.urej.krajine

- skrbnik natečaja: ALENKA PAVLIN, dipl.ing.arh.

ROKI:

Natečaj se prične z dnem objave v Delu.

Razpisno gradivo dobijo interesenti na Društvu arhitektov v Ljubljani, Erjavčeva 15, na podlagi virmanskega dokazila o vplačilu kavcije v višini 700.000 din na žiro račun, št. 50101-678-48802 od 6/11-1989 dalje.

Gradivo lahko prevzamete do 20/11-1989; rok za vprašanja natečajnikov je do 30/11-1989; ocenjevalna komisija bo na vprašanja odgovorila do 15/12-1989.

Rok za oddajo natečajnih del je do 15/2-1990 do 14. ure na naslov: Občina Kranj, Komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve, Trg revolucije 1, Kranj.

Ocenjevalna komisija bo zaključila z delom do 15/3-1990.

NAGRADE IN ODŠKODNINE:

1. nagrada 150.000.000 din

2. nagrada 94.000.000 din

3. nagrada 56.000.000 din

trije odkupi po 25.000.000 din

Skupna višina odškodnin je v znesku 100.000.000 din. Višino posameznih odškodnin določi ocenjevalna komisija. Nagrade in odkupi bodo podeljeni v neto zneskih ter revalorizirane na dan izplačila.

Avtor, skupina avtorjev, oziroma OZD prvonagrajenega elaborata pridobi pravico in prevzame dolžnost, da skupaj z izbrano OZD in Upravno organizacijo za urbanistično načrtovanje sodeluje pri izdelavi PIA obravnavanega območja ter skupaj z izbrano OZD, ki jo določi avtor izdela tehnično dokumentacijo za objekt Sprejemnega centra Gospinca na Krvavcu.

Natečaj je razpisan v skladu s Pravilnikom o izvajanju natečajev na področju urbanistično-arhitektonske ustvarjalnosti (Zveza arhitektov Jugoslavije 1982).

TRANSPED
TOZD MEDNARODNA ŠPEDIČIJA LJUBLJANA
61000 LJUBLJANA, Titova 25 a

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za DE JESENICE

OPRAVLJANJE CARINSKEGA POSREDOVANJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
izobrazba V. stopnje, znanje nemškega jezika in strojepisja - lahko pripravnik

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poizkusno delo traja 90 dni.

Prijave sprejemamo 8 dni, kandidate pa bomo obvestili o izbiri v 30 dneh.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov. Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

TO, lesna predelava REČICA
64260 BLEED, Rečiška c. 61/a

Na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja LIP BLEED - TO lesna predelava REČICA, objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

I. GASILEC ČUVAJ

Pogoji: II. stopnja zahtevnosti dela in opravljena pripravniška praksa

tečaj za varnostnike pri DO VARNOST

tečaj za naziv "gasilec"

II. KURJAČ Z AVTOMATSKIM KURJENJEM

Pogoji:

IV. stopnja zahtevnosti dela kovinarske smeri in opravljena pripravniška praksa

izpit za upravljanje visokotlačnih kotlov

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih zaposlitev pošljejo najkasneje v 8 dneh po objavi na naslov: LIP BLEED - TO, lesna predelava REČICA, Rečiška c. 61/a 64260 BLEED

GLASBENA ŠOLA ŠKOFJA LOKA

KONCERT V PUŠTALSKI KAPELI

V torek, 7.11.1989, bo ob 19. uri v kapeli puštalskega gradu koncertni večer.

Dela A. Dvoraka, C. Debussyja, A.Srebrotnjaka in J. Brahmsa bosta izvajala slovenski violinist in pedagog VOLODJA BALZALORSKY in avstrijski pianist CHRISTOPH THEILER.

Odbor za prenavo in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Kranj objavlja po sklepih z dne 28. 8. 1989 in 26. 10. 1989

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNIH PROSTOROV

Oddaja se naslednje poslovne prostore:

1. Gubčeva 1, v izmeri 44,80 m² — dva prostora,
2. Tavčarjeva 53, v izmeri 42,50 m² — trije prostori (staro mestno jedro)
3. Oldhamska 14, v izmeri 35,61 m² in 29,03 m² v objektu in 38,40 m² v prizidku.

Javni razpis izvedejo komisije, ki jih imenuje odbor za prenavo in gospodarjenje, za posamezni poslovni prostor.

INTERESENTI MORAJO IZPOLNJEVATI NASLEDNJE POGOJE:

— da so pripravljene sofinancirati sorazmerni delež izgradnje ali prenovne poslovnega prostora ter sorazmerni delež skupnih de-

lov in naprav, ki znaša pri posameznem prostoru 20 % vrednosti;

— da predložijo program oz. katalog svojih izdelkov in drugih artiklov;

— osogovne dejavnosti v posameznem poslovnem prostoru so naslednje:

- a) pod 1. prodajalna na drobno, praviloma elektrotehničnih naprav in materiala ter sorodne dejavnosti.
- b) pod 2. prodajalna na drobno, urarske storitve, svetovalne storitve, kozmetična dejavnost, servisne storitve;
- c) pod 3. prodajalna na drobno, frizerske storitve, kemična čistilnica, servis gospodinjstvih aparatov in opreme, popraviljalnica čevljev in usnjenih izdelkov, kozmetična dejavnost, optika, šivilstvo oz. krojaštvo, urarske storitve.

Interesenti morajo ob ponudbi priložiti zagotovilo o investicijski sposobnosti ter zagotovilo, da bo poslovna dejavnost potekala nemoteno. V ponudbi morajo biti tudi opredeljene površine oz. potrebne površine za opravljanje dejavnosti. Roki sofinanciranja so takoj po izbiri najemnika, rok prevzema poslovnih prostorov je december 1989.

Javni razpis traja 20 dni po objavi.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE KRANJ, Poštna ul.3, poštni predal 190, Kranj, z oznako »RAZPIS POSLOVNIH PROSTOROV«.

Vse informacije dobite na istem naslovu na tel: 22-995.

Auto Jolly

CELOVEC
ANKERSHOFENSTRASSE 27
TEL.: 9943-463-514438
(ZA ŽELEZNIŠKIM PODVOZOM GLAVNE
CESTE IZ YU V CELOVEC 100 M NA LEVO)

VELIKA IZBIRA IN CENE, KI NIMAJO KONKURENCE

- NADOMESTNI DELI
- SERVISNI DELI
- KAROSERIJSKI DELI
- GUME
- NEGA IN ZAŠČITA AVTOMOBILA
- DODATNA OPREMA KOT:
SMUČARSKI PRTLJAŽNIKI, AVTORADIO IN
ZVOČNIKI, PREPROGE IN PREVLEKE (TUDI IZ
LESA), OKRASNE ČRTE, MEGLENKE, SPOJLERJI, ITD...

IMAMO SVOJO MONTAŽNO DELAVNICO

MALI OGLASI

☎ 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

OFFSET rotaprint A 3, poceni prodam. ☎ 70-262 16414

Prodaj STISKALNICO in ORODJA z izvoznim artiklom. Zg. Bitnje 108/a, Zabnica 16417

Prodaj KAMIN tobi 6, rabljen eno sezono in HLADILNIK em timo. ☎ 80-929 16434

80-litrski BOJLER, kombiniran, nov, ugodno prodam. ☎ 621-921 16435

Prodaj RAČUNALNIK schneider PCW 8256, komplet s tiskalnikom in tekst programi. ☎ 83-421 16437

Prodaj KROŽNO ŽAGO za obžaganje hlodovine, brez elektromotorja. Cena 400 DEM v dinarski protivrednosti. Stane Markelj, Lancovo 9, Radovljica. ☎ 74-859 16446

Prodaj VIDEOREKORDER orion. ☎ 50-852 16454

Prodaj trajnožarečo PEČ magma TV, kurjena eno sezono. Gregorin, Visoko 94, Šenčur 16456

Vrhunski VIDEOREKORDER akai, nov, zelo ugodno prodam. ☎ 22-586 16480

Prodaj nov dvoredni PLETILNI STROJ singer momomatik. Informacije na ☎ 88-612, popoldne 16481

Prodaj japonski AVTORADIO Šebro z zvočnikoma - Saje, Podbrezje 120 ☎ 70-059

GRADBENI MATERIAL

Prodaj 13 kosov betonske MREZE, dim 10/6. Informacije na ☎ 81-808 16432

KITAJSKA AKUPRESURA

ZANESLJIVA METODA ZA ODPRAVO KAJENJA, PREKOMERNE TEŽE IN SLABEGA POČUTJA TER JAPONSKA MASAŽA ZA SPROSTITIV IN ODPRAVO BOLEČIN.

POMAGAM TUDI Z ELEKTRO LASERSKO STIMULACIJO.

od ponedeljka do petka od 17. - 20. ure

NISSAN

SINTSCHNIG

- NADOMESTNI DELI
- DODATNA OPREMA
- SERVIS IN POPRAVILA
- NOVA IN RABLJENA VOZILA

IZVOZNE CENE TUDI PRI AVTOMOBILNIH GOVORIMO SLOVENSKO

CELOVEC, LASTERSTRASSE 59, Tel. 9943-463-33114

BELJAK, KARAWANKENWEG 56, Tel. 9943-4242-33112

Prodaj suhe PLOHE, dim. 500 x 17 x 5 cm in PUNTE. ☎ 24-544 16439

Ugodno, 30 odstotkov ceneje, prodaj okenske POLICE, zunanje, dalmatinski sivec. Slavko Belič, Zminec 73, Škofja Loka 16459
Smrekov OPAŽ ugodno prodam. ☎ 58-039 16472

IZGUBLJENO

IZGUBIL sem zlato verižico z obeskom, na relaciji Labore - Zg. Bitnje. Poštenega najditelja naprošam, da jo vrne, ker mi je drag spomin. Naslov v oglasnem oddelku. 16466

KUPIM

Kupim rabljene KUHINJSKE ELEMENTE in pomivalno KORITO. ☎ 622-418 16450

Kupim rabljena OKNA in VRATA. Behram Kastrati, Kovačičeva 7, Kranj 16465

OBVESTILA

PRODAJALNA GROBOVŠEK IZ KOKRE VAM NUDI PO UGODNIH CENAH:

DOMAČO JELENOVO SALAMO,
DOMAČO KONJSKO SALAMO,
DOMAČO SVINJSKO SALAMO,
DOMAČE KRANJSKE KLOBASE,
DOMAČE KRVAVICE
SE PRIPOROČAMO ZA OBISK!

RAZNO PRODAJ

PRALNI STROJ gorenje, KAD, PEČ, dve POSTELJI in nizko OMARO s predali, prodam. C. 1. maja 12, Kranj 16422

Ugodno prodaj PRALNI STROJ obodin, globok otroški VOZIČEK, ZIBELKO in CERADO za Z 750. ☎ 39-802, popoldne 16476

STANOVANJA

Pod ugodnimi pogoji prodaj 3-sobno lastniško konfortno STANOVANJE v Bistrici pri Trzinu. Naslov v oglasnem oddelku. 16427

STANOVANJE, 40 kvad. m., vseljivo, na Javorniku prodam. Cena 20.000 DEM. Šifra: JESENICE 16431

Mlad par brez otrok išče 1-sobno neopremljeno STANOVANJE v Kranju. Šifra: NUDIM PREDPLAČILO 16441

Mlad par išče STANOVANJE v Kranju. ☎ 23-988 16449

Delo dobi oseba za ČIŠČENJE stanovanj, 1 x tedensko, v dopoldanskem času, na Planini III. v Kranju. Šifra: DOBRO PLAČILO - NV 16453

Oddaj novo, delno opremljeno GARSONJERO v Zireh. ☎ 69-613 16477

VOZILA

Prodaj JUGO 1.1 GX, letnik 1987. Valesovska c. 61, Šenčur 16410

POPRAVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na ☎ 39-886, od 9. do 18. ure. Se priporočamo! 15931
Smučarski dom na Joštu vas vabi na MARTINOVANJE, ki bo v soboto 11. 11. in v nedeljo 12. 11. 1989. Glasbe, pečene gosi in novega vina ne bo zmanjkalo. Vabljeni! 16438

OPRAVLJAM vse vrste prevozov s kombijem. ☎ 633-937 16463

NAJVEČJA BREZPLAČNA NAGRADNA IGRA KI STE JO KDAJ DOŽIVELI!

VSI STE PRISRČNO VABLJENI NA NAJVEČJO BOŽIČNO RAZSTAVO IGRAČ.

V SOBOTO, 11. NOVEMBRA 1989, OD 9.00 DO 17.00 URE
IN NEDELJO, 12. NOVEMBRA 1989, OD 9.00 DO 17.00 URE

RAZSTAVO IN ŽREBANJE NEVERJETNIH NAGRAD - IGRAČ (VSE BREZPLAČNO!) PRIREJA FIRMA KINDER - UND SPIELZEUGLAND V BELJAKU V HAUSERGASSE (WIFI) - V PROSTORIH HANDELSKAMMER

OSTALO

Po ugodni ceni prodaj bukova DRVA v "klaftah". ☎ 42-839, večer 16419

Prodaj otroško POSTELJO z jogijem. Slavko Belič, Zminec 73, Škofja Loka 16460

Prodaj suha razžgana DRVA. ☎ 27-993 16479

Prodaj REPO, podolgovata. ☎ 631-229 16484

Prodaj diatonično HARMONIKO C, S, B. Janez Šubic, Dolenčice 1, Poljane, ☎ 65-006 16485

Prodaj dobro ohranjeno KUNO in fantovske hribovske ČEVLJE, štev. 37. Cena zelo ugodna. ☎ 46-346 16486

Prodaj večjo TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto in aluminijasta platišča z gumami BEST 155/13 - Saje, Podbrezje 120 ☎ 70-059

Prodaj karamboliran VW 1200. ☎ 66-238 16412

R 4 GTL, star 2 leti, prodam. ☎ 70-262 16413

Prodaj SIMCO 1100, letnik 1973, registrirana do 5. 9. 1990, v nevoznem stanju. Cena po dogovoru. Novak, Tavčarjeva 1/b, Jesenice 16415

Prodaj osebni avto Cimos SPACER charleston, letnik november 1986. Niko Ješe, Sr. Dobrava 1, Kropa 16418

R 5 TL, letnik 1979, odlično ohranjen, prodam. ☎ 24-122 16420

Prodaj GOLF JGL, letnik oktober 1982. ☎ 80-122 16421

ZAPOSLITVE

Prodaj AUDI 80, registriran celo leto. Cena po dogovoru. ☎ 620-711 16423

JUGO 55, star 5 mesecev, nujno prodam. ☎ 28-425 16424

Prodaj MERCEDES 200 D, letnik 1971, garažiran, dobro ohranjen. ☎ 721-660, Bizjak 16426

Prodaj osebni avto LADA 1300 niva, letnik december 1987. Novak, J. Gabrovška 23, Kranj 16429

Prodaj Z 101, letnik 1979. Tošič, ☎ 75-629 16430

Prodaj Z 750, letnik 1977. Ivan Zelenko, T. Dežmana 8, Kranj 16433

AVTOODPAD prodaja vseh vrst rabljenih avtomobilskih delov. Odprto vsak dan od 9. do 17. ure. Edmund Richar, Lanocovo 50/a, Radovljica 16438

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1987. Zvone Jelinič, Novi svet 6, Škofja Loka, ☎ 620-309 16444

Prodaj VW 1300, starejši letnik. Cena po dogovoru. ☎ 23-988 16448

Prodaj Z 750, letnik 1985; registrirana do septembra 1990 in Z 101, letnik 1973, registrirana do julija 1990. ☎ 74-339, popoldne 16451

Prodaj R 4 TL, letnik 1978, registriran do aprila 1990. Informacije na ☎ 633-442 16455

Prodaj 126 P, letnik julij 1985. Ogled popoldne. Mušič, Planina 9, Kranj 16461

Prodaj Z 101, starejši letnik, registrirana do junija 1990. ☎ 28-544 16462

Ugodno prodaj LADO niva, temno rdeča barva, stara 22 mesecev. ☎ 57-843 16468

Prodaj JUGO koral 55, letnik 1989 in Z 101 GTL 55, letnik 1987. Ogled in informacije v Komisiji trgovini JURE, Radovljica ali na ☎ 74-389 16470

Prodaj Z 101 mediteran, letnik 1980. ☎ 51-551 16474

Prodaj Z 101, letnik 1976, obnovljena, registrirana celo leto. Milivoj Milojevič, Zabnica 64 16478

Prodaj ZAPOROŽCA. ☎ 75-616-16482 16482

Prodaj DIANO, letnik 1976. ☎ 23-340 16483

Kava bar Cokla v Trzinu honorarno zaposli dve dekleti za STREŽBO v gostinskem lokalju. Informacije na ☎ 50-109 16229

Vzajem kakršnokoli DELO na dom, možnost postavitve stroja. ☎ 45-677 16440

Iščem ŠIVILJO, ki ima doma stroje overlook, za popoldansko delo. Šifra: ZASLUŽEK 16445

Iščemo sposobne KOMERCIALISTE za dobro plačano honorarno delo. ☎ 063/751-235, od 17. do 19. ure 16484

ŽIVALI

Prodaj 8 mesecev brejo TELICO, črna križanka ali po izbiri Lotrič, Vošče 3, Radovljica, ☎ 74-840 16409

Oddaj PSIČKE, črne, mešanice s pudijem. ☎ 73-449 16411

Prodaj 4 mesece brejo KRAVO ali zamenjam za jalovo. ☎ 67-331 16416

Prodaj breje OVCE ali OVCE z mladiči. Markič, Strahinj 75, Naklo, ☎ 68-551 16425

Prodaj KRAVO z mlekom. Gorenjska 3, Bled - Ribno 16428

Prodaj pašno brejo KRAVO simentalco. Podhom 7, Zg. Gorje 16447

Prodaj dva BIKCA simentalca, stara 3 tedne. Suha 29, Kranj 16452

Prodaj 6 tednov staro TELICO. Partizanska 18, Bled, ☎ 77-996 16457

Prodaj 10 dni starega črno-belega BIKCA. Visoko 71, Šenčur 16458

Prodaj BIKCA za nadaljno rejo. Naslov v oglasnem oddelku. 16469

Prodaj brejo KRAVO in TELICO ter več kmetijskih STROJEV. Milje 11, Šenčur, ☎ 43-098 16473

Prodaj KOZE. ☎ 39-500 16475

TELICO simentalco, breja 7 mesecev, prodaj. Elizabeta Duh, Črni-vec 10, Brezje 16487

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dobrega moža, očeta, dedka, pradedka, tasta, brata, strica in svaka

JOŽEFA BIZJAKA

iz Mavčič

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Bajžlju, dr. Tršanovi in dr. Pavlinovi za zdravljenje in lajšanje bolečin. Najlepša hvala škofu Stanislavu Leniču, arhidiakonu Melhiorju Golobu, vsem duhovnikom in pevcem iz Sodražice za lep pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

ZAHVALA

Jesenski veter je zavel, odpadel je poslednji list, nikoli več ne bo ozelenel, a v naših srcih bo živel.

Ob smrti našega sina, brata, strica, svaka, bratranca in nečaka

LOJZETA KOSA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje. Hvala vsem, ki ste se prišli od njega posloviti in ga pospremiti v njegov poslednji dom. Najlepša hvala tudi g. župniku iz Šenčurja za besede tolažbe in lep pogrebni obred.

VSI NJEGOVI

Hrastje, 29. oktobra 1989

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob zadnjih trenutkih kakorkoli pomagali naši

FRANCKI PUCKO

in jo spremili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

VSI NJENI

Praše, 27. oktobra 1989

GORENJSKI DNEVI PRI ŠPAROVCU

Rezultati žrebanja!

V petek, 3. 11. 1989, smo s pomočjo Aleša Čarmana iz Medvod ter Šparovčevih vnukov Tomaža in Kristine izmed pravih odgovorov na nagradno vprašanje izžrebali:

radio z dvojnimi kasetofonom dobi Marija

Hafner, Binkelj 4, Škofja Loka

avtoradio dobi Majda Porenta, Lajše 2, Selca nad

Škofjo Loko

par zvočnikov za avtoradio dobi Marija Šubic iz

Gorenje vasi

10 litrov jedilnega olja pa dobi Lea Golub, Zlato

polje 4, Kranj

Zanimivo, da je šla večina nagrad proti Loki. Nagrade lahko prevzamete v marketu Šparovec.

Čestitamo

VESELO MARTINOVANJE

11. novembra v restavraciji hotela s pričetkom ob 20. uri.

Potrudili se bomo, da boste zadovoljni z našim izborom hrane in pijače.

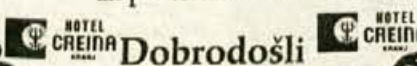
Zabaval vas bo narodno-zabavni ansambel

BLEJSKI SEKSTET.

Informacije in rezervacije na recepciji hotela ali po telefonu 23-650.

Dobrodošli

na martinovanju!

DOMUS o sodobni prehrani

Ljubljana, novembra - Od 6. do 10. novembra bo v Potrošniško informativnem centru ljubljanskega DOMUSA, Kardeljeva 2, odprta prodajna razstava "Sodobna prehrana", na kateri bodo sodelovala vsa večja slovenska in jugoslovanska prehrabena podjetja. Zvrstila se bo tudi vrsta degustacij novih proizvodov. Tako se bosta danes, 7. novembra, ob 10. in 17. uri predstavila KŽK Mlekarna Kranj in Meroxova pražarna, jutri, v sredo, 8. novembra, PIK Vrbovec in Bambi Požarevac, v četrtek, 9. novembra, Droga Portorož in Kolinska ter Avtotehna Ljubljana, ki bo predstavila Boschove mikrovalovne pečice, v petek, 10. novembra, pa bo pripravil degustacijo Emonin Blagovni center, Iskrina tovarna Elektromotorji pa bo predstavila svoje novosti, kot sta bio sušilnik in pasterizator in znova opozorila na enega svojih najbolj uveljavljenih gospodinjstevskih aparatov - multi practic.

Razstava v Potrošniško informativnem centru pri DOMU-SU (razstavnih prostorih so tik ob uršulinski cerkvi) bo odprta vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19. ure. Izdelke omenjenih firm bo tu moč kupiti tudi po ugodnejših cenah.

Izlet na Koroško

Društvo upokojencev iz Kranja svojim članom ponuja možnost, da se udeležijo nakupovalnega izleta v Borovlje in Celovec. Odhod bo v sredo, 2. novembra, ob 7. uri zjutraj iz pred kina Center v Kranju, vrnili pa se bodo najkasneje do 14. ure. Prijave za izlet sprejemajo v društveni pisarni vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.

Enak izlet prireja tudi Društvo upokojencev Zabnica, in sicer v ponedeljek, 27. novembra, prav tako z odhodom ob 7. uri zjutraj. Prijave za izlet zbirajo do 19. novembra člani upravnega odbora žabniškega društva.

D. D.

Nastop beloruskih umetnikov

Jesenice - V četrtek, 9. novembra, ob 18. uri bodo v Gledališču Tone Čufar gostovali člani Kulturno umetniške skupine Kupalinka iz Minska, Belorusija. Umetniki se bodo predstavili z narodno glasbo iz vseh delov Belorusije.

KMETIJA ODPRTIH VRAT

JERNEJ VODNIK
64223 Poljane
Gorenja Zetina 11
(064) 65-174

Razprava na Bledu

O kliniki in prometni ureditvi

Bled, 7. novembra - Skupščina in svet krajevne skupnosti Bled ter krajevna konferenca SZDL organizirajo danes, v torek, ob petih popoldne v Festivalni dvorani na Bledu razpravo o spremembi srednjeročnega družbenega plana radovljiške občine (zlasti o načrtovani gradnji kardiokirurške klinike na Pristavi) ter o prometni ureditvi kraja.

C. Z.

Cepljenje proti gripi

Kranj - V kranjskem Zdravstvenem domu bodo prihodnji teden organizirali cepljenje proti gripi. Kot je znano, se je treba proti tej nadlogi, ki prihaja z mrzlimi in vlažnimi dnevi, cepiti dvakrat. Prvo cepljenje bo v ponedeljek, 13. novembra, od 9. do 11. ure in 14. novembra, od 16. do 18. ure. Drugo cepljenje bo mesec kasneje in sicer 11. decembra od 9. do 11. ure in 12. decembra od 16. do 18. ure. Cepljenje bo v ambulanti za borce Zdravstvenega doma Kranj. Dvakratno cepljenje stane 600.000 din.

Prenovljena kinodvorana

Radovljica - V četrtek, 9. novembra, ob 17.30 bo v radovljiški kinodvorani svečanost, na kateri bodo odprti prenovljeni notranji del vhoda v kinodvorano. Prenovljeni del sodi v okvir načrtov po obnovi in preureditvi dvorane za dvojno filmsko in gledališko uporabnost. Avtor idejnega projekta je Marko Smrekar. Ob tej priložnosti bodo zavrteli slovenski barvni film Kavarna Astoria, ki je na letošnjem puljskem festivalu prejel dve zlati Areni - Jože Pogačnik za režijo in Janez Hočevnar za najboljšo moško vlogo.

Demonstracija zelenih

Ljubljana, 3. novembra - Meščanska zelena stranka organizira v torek, 7. novembra 1989, med polno in poldruho uro popoldne demonstracijo pred stavbo CK ZKS na Tomšičevi ulici v Ljubljani. S to manifestacijo želi opozoriti na razločevanje pri udeležbi na volitvah, predvsem pri financiranju svoje dejavnosti in predvolilnega postopka. Delegacija centralnega sekretariata stranke bo od odgovornih tvarišev v centralnem komiteju ZKS zahtevala prenehanje diskriminacije. Obenem bo opozorila tudi na slabo ekološko kvaliteto življenja; meščanska zelena stranka se namreč skupaj z Ekološkim zborom zavzema za izboljšanje zdravja in kakovosti življenja v slovenskih krajih nasploh.

Istega dne ob 18. uri bo stranka pripravila tiskovno konferenco v Festivalni dvorani v Ljubljani. Po njej bo okrog poldevede ure zvečer še kulturni spored, v katerem bodo nastopile glasbene in druge umetniške skupine.

S. S.

Neodvisni sindikati? Kaj je to?

Škofja Loka, 6. novembra - Kar poldruho leto je trajalo, da so v republiškem sindikatu obelodanili sliko bodočega sindikata, stanovske in ne več politične organizacije delavcev, vprašanje je, koliko časa bo trajalo, da bo sindikat takšen, neodvisen, po vzoru zahodnih dežel, tudi zares postal. Koliko delavci sploh vedo o prenovi sindikata, kaj menijo o njem, smo vprašali četverico naključno izbranih sogovornikov. Če sklepamo po njihovih odgovorih, sindikatu manjka prav vse, da bo dejansko njihov zaščitnik.

kaj dosti, kar slišim na televiziji, prepričana pa sem, da so pogoj zanj bolj strokovni, izobraženi, pogumni sindikalni aktivisti, ki se bodo znali in upali pogovarjati z vodilnimi ljudmi.«

Tatjana Gaber, zaposlena v Iskri Reteče: »Članica sindikata sem, vendar ga v tovarni bolj malo čutim, morda tudi zato, ker delam le polovični delovni čas. Vem, da organizira ozimnico in letovanja. Sindikat bi se moral boriti za dobro delavcev, za boljše plače, ki so pri nas, v primerjavi z drugimi tovarnami, še kar v redu, za pravico delavcev do dela. Govori se, da je v tovarni 150 delavcev preveč. Gotovo je to tudi stvar sindikata.«

Vera Šiberle, receptorka-vratarica pri Alpetouru: »Zaposlena sem že trideset let. V sindikatu nisem nikoli delala, sem pa v delavskem svetu, v samoupravni delavski kontroli. Sindikat bi se moral bolj zavzemati za delavce, za njihove pravice, za to, da bodo imeli delo, za boljše plače, ne le za cenejšo ozimnico. O neodvisnih sindikatih ne vem

Uroš Selak, spremljevalec voznika pri ABC Loka: »Sindikat v podjetju obstaja. Organizira izlete, ozimnico. Lahko bi več naredil za boljše plače, moral bi postati zaščitnik delavcev.«

Miran Drnovšek, toplotni dispečer v Energetiki Ljubljana: »Sindikat na splošno zelo malo dela. Plačujemo članarino, od katere ni nobenega rezultata. Sindikat bi moral biti res delavska organizacija, ne pa politična, kar se mi zdi, da je. Nov program

bolj malo poznam in besedam tudi ne verjamem. Zaupanje delavcev je treba zbuditi z rezultati, v program vključiti bolj strokovne, izobražene, močne ljudi. Kako naj bi delavci verjeli voditeljem kot, na primer, Marjanu Orožnu, ki se je prej kot šef notranjih zadev boril za oblast, potem pa kot sindikalni predsednik za delavce... Če bodo taki časi, kot se obeta, bo moral sindikat začeti bolj konkretno delati za delavce, podobno kot neodvisni sindikat na Poljskem.«

H. Jelovčan
slike F. Perdan

Šiba prvega jesenskega dežja

Prvo jesensko deževje ni bilo ravno pohlevno. Ponekod na Gorenjskem je dodobra napolnilo hudourniške struge, ponekod je voda trgala zemeljske plazove, v Bitnjah pri Kranju pa je znova opomnila, da bo treba regulirati potok Zabnico in urediti kanalizacijo.

Kot so nam sporočili iz Korkre, vnovič grozi narasli Nežkarjev graben. Na cesti med Žirni in Logatcem pri Brekovicah je narasla voda poplavlila cesto, da je bila dlje časa neprevozna. Cesto med Škofjo Loko in Železniki v Praprotnem je zasul zemeljski plaz, zaradi česar je bil dopoldne do enajste ure zaprt promet. Ko smo prišli v Praprotno, je bila cesta že odprta. Plaz je prineslo po hudourniškem grabnu, tik ob hiši Veronike Čerin, ki je imela ob cesti zaplato vrta, zdaj pa ji ga je odneslo.

»Zjutraj ob sedmih so me sosede klicali v službo, naj pridem domov. Na cesti je zgrmelo kup zemlje in hlodov - eden je oplazil tudi lado, ki je takrat peljala mimo - plaz pa je s seboj odnesel pol mojega vrta. Na srečo je bilo hiši in skladovnici drv ob njej prizaneseno. Takega plazju in deročega hudournika že dolgo ne pomnim, nazadnje nam je voda takole grozila pred sedmimi, osmimi leti,« nam je povedala Čerinova, ko je pospravljala razdejanje.

Vode se bojijo tudi v Bitnjah, kjer jim ob dolgotrajnem deževju zaliva garaže, kleti in drvarnice. Ker je ob koncu tedna nekaj dni zdržema deževalo, je narasel potok Zabnica, prestopil bregove in zalival prostore. Kot nam je povedal predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti Tone Jenko, je tako

Veronika Čerin: hiši je plaz na srečo prizanesel.

Vladimir Dolinar je od jutra »dežural« pri črpalki, ki je praznila zalito ponikovalnico.

ob vsakem deževju, in sicer zato, ker je v potok speljana vsa kanalizacija in meteorne vode od novega naselja v Stražišču navzdol. Če bi bil potok, iz katerega v suhem obdobju obupno zaudarja, reguliran, bi se tudi v Bitnjah manj bali jesenskih nališov.

Tudi Vladimir Dolinar iz Zgornjih Bitenj ima z deževjem slabe izkušnje. To jutro si ni upal oditi na delo, ker se je bal, kakšno škodo mu bo napravila voda, ki se je razlila po bližnjem travniku iz Stajne. Vse dopoldne je dežural pri električni črpalki, ki je praznila ponikovalnico. Tudi on nam je povedal, da je kanalizacija iz vseh Bitenj speljana v Zabnico in vzporedni potoček Stajna, odkar pa so zgradili novo naselje Bantale, je ob nališih nevzdržno. Ureditev kanalizacijskih vodov in priključitev Stajne nanje bi bila po njegovem rešitev, da o regulaciji potoka Zabnice, ki se je ustavila na pol poti, niti ne govorimo.

Čerinovim iz Praprotna je zemeljski plaz odnesel pol vrta.

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

V četrtek, 9. novembra, ob 19. uri tretja letošnja GLASOVA PREJA

V hotelu Ribno pri Bledu se bosta pomenila Slovenska Cerkev in v prenovitveni... su

podpredsednik republiške konferen... Viktor... ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar

Pridruži... obogatite večer s svojimi... rašanji. Obljubljamo lep in... miv zaključek dneva. Uredništvo

Poklic... 660 in rezervirali vam bomo sedež v restavraciji. Konzumacija... 300.000 din (za dve osebi) in jo boste vnovčili pri večerji.